

TWEE 18DE-EEUWSE LIJSTEN VAN GEDETINEERDEN IN HET BRUGSE MANNENTUCHTHUIS.

Danny Everaert

In de 18de eeuw beschikte de justitie van Brugge en zijn omliggende platteland (het Brugse Vrije) over twee instellingen voor 'criminelen': de stedelijke gevangenis en het Mannentuchthuis. De stedelijke gevangenis (aan het Pandreitje) was in de eerste plaats een arresthuis waar gearresteerden wachtten op hun ondervraging of vonnis door de schepenbank van de stad of van het Vrije. Het stedelijk Mannentuchthuis (ook rasphuis) was in de eerste plaats bestemd voor veroordeelden die er hun straf uitzaten. Het was van 1737 (tot 1797) gevestigd aan de Nieuwe Gentweg ter hoogte van de Garenmarkt, op de ruime site van de (vroegere) godshuizen Magdalene en Nazareth.

*Kapel van het voormalig Mannentuchthuis, Nieuwe Gentweg, 110.
(Foto Jan D'hondt, archivaris stadsarchief Brugge)*

Naast 'criminelen' veroordeeld met een openbaar vonnis (*en verluydt*), liet de schepenbank in het Mannentuchthuis ook personen opnemen over wie de omgeving gegronde klachten

had. Dikwijls ging het om geweldenaars en dronkaards. Zelfs onhandelbare jongeren (ook kinderen!) konden in die inrichting terechtkomen, meestal op klacht van de ouders zelf¹.

De bevolking van het Brugse Mannentuchthuis moet ook genealogen buiten Brugge interesseren want ook vreemde gemeentebesturen konden 'ongewenste' inwoners in het Brugse Mannentuchthuis plaatsen, mits betaling voor kost en inwoning.

De lijst van 1749².

Originele titel:

Lijste van de actuele tughtelynghen in het rasphuys der stadt Brugge gedetineert in de maent van april 1749.

We hebben de lijst enerzijds opgedeeld in jongeren tot 18 jaar en anderzijds volwassenen, telkens in alfabetische orde. Datum en leeftijd verwijzen naar het moment van opname of collocatie in het tuchthuis. Voor de exacte leeftijd van de gedetineerde moet bij de datum van collocatie het aantal jaren tot 1749 worden bijgeteld. (Michiel) FRANCSO bijvoorbeeld (nr. 06) was bij zijn aankomst in 1739 negen jaar en is op het moment van de telling al (bijna) negentien. (Bijkomende gegevens van de originele lijst staan hier cursief gedrukt. De gegevens tussen haakjes komen uit andere bronnen van het Brugse stadsarchief of uit het OCMW-archief.).

Jongeren tot 18 jaar (14 Bruggelingen, 3 vreemden).

01. ARDON, Joannes, 13 jaar oud, opgenomen op 31 dec. 1745 (als werkonwillige) *ten verseeke van synen vader ende resolutie (beslissing) van het college (van schepenen)*. 31 dec. 1745. Geslaakt (ontslagen) april 1749, met scherpe vermaning.
02. BASTEME, Carel, 14, *vrijwilligh tot leeren een ambaght*. (Ingekomen in 1745, geslaakt (ontslagen) in 1750.)
03. CONSTANT, Joannes, 15, *by resolutie (beslissing) van het college*. 26 febr. 1745. Wees. (Ooit weer weggelopen na bijwonen van de processie.)
04. DE MOOR, Francois, *salvo justo (onder voorbehoud)* 18. *Naer alhier op de claghte van syne ouders gheweest synde van den 17 maerte 1745 is 24 mars 1747 milisse (soldaat) gheworden, ende tsedert den 22 8ber (okt.) voorn(oem)t tsijnnen versoucke (op eigen verzoek teruggekeerd) tot leeren een ambaght*. (Geslaakt maart 1752.)
05. DE VINCK, Pieter Martinus, 14, *alhier gecommen tot leeren een ambaght*, 10 maart 1744.

¹ D. EVERAERT, Kinderen en jongeren in het Brugse Mannentuchthuis in de 18de eeuw, in: *Biekerf*, 2010, nr. 2 en nr. 3.

² Stadsarchief Brugge (SAB), A. VANDE WALLE, *Inventaris van de Brugse tuchthuizen*, 100 (deze inventaris is verder aangeduid met SAB, Inv. VDW).

06. FRANCSO, Michiel, 9 jaar, **Egiptiaens**, ten versoucke ende laste van dheeren van de **casselrye van Iper**. 29 sept. 1739.
07. GOORMAGHTIGH, Francois, *op de claghten van de moeder ende compagnon van Mus, ter provisie (uit voorzorg) bij sententie (stil vonnis) van schepenen*. 13 dec. 1748. Leeftijd ook ongeveer 18 jaar zoals zijn 'compagnon' MUS (cfr. Nr. 10).
08. JOSSENS, Niclaeys, 17, *bij consente (akkoord) van schepenen van ghedeede der stad **ghendt** ten versoecke van syne vrienden ter oorsaecke van syn dronckenschap, vaghebonderen ende andere pregnante redenen aen schepenen voorn(oem)t mondelynghe te kennen ghegeven etc.* 7 febr. 1747.
09. LA ROCK, Michiel, 13, van **Sinte Catharina buiten Damme** by ordre van het college. 1 aug. 1747.
10. MUS, Cornelis, 18, *by schepenen deser stede alhier gecondemneert ter discretie (zo lang zij het goed achten)*. 13 dec. 1748. *Heeft van den 11 maerte 1742 tot den 7 9bre (nov.) 1742 alhier by schepenen noch ghestelt gheweest.*
11. SAMSON, Jacobus Florens Fransciscus, 13, *gheboortigh van **inghelandt**, bij consente van dheeren van **Meenen** met last van rapport met het jaer*. 5 sept. 1747.
12. TUNDER, Joannes, 8 jaar, *als vader ende moederloos*. 25 okt. 1741.
13. VAN DE VISSCHERIJ, Joris, Bruggeling, 9 jaar, *als bedelaer hier ghestelt op* 16 aug. 1741.
14. VAN DE WALLE, Cipriaen, 13, *per resolutie van het collegie op de claghten vanden meester van **St Juliaens** (inrichting voor geesteszieken) op* 17 nov.1745.
15. VAN DER GUGHT, Jan, 12, *op de claghten van syne moeder ende grootvader... Garnays*. 14 mei 1748. (Geslaakt op 28 april 1749.)
16. VERBEKE, Joannes, 14, *bij resolutie van den college op de claghten van de moeder als niet willende wercken*. 19 april 1748. (Geslaakt op 18 okt 1750.)
17. VERVLIET, Philips, 16, *alhier ghecommen tot leeren een ambaght. Dan (vermits) alsoo den selven is vol droufve vallende siekten hebben dheeren van het college gheresolveert op den 3 maerte 1745 hem in het rasphuys te laeten*. (Was ingekomen op 27 juli 1744, op kosten van de Beurse van de Armen, en is er overleden op 18 febr. 1751.)

Commentaar bij jongeren van 1749.

De Brugse jongeren komen (meestal) in het tuchthuis na klacht van de ouders bij het stadsbestuur. Motivatie van de klacht is dikwijls slecht gedrag waarbij ook luiheid en werkonwilligheid worden gerekend. Eenmaal de klacht door de schepenbank aanvaard, wordt tot collocatie besloten via een stil vonnis of resolutie. Ook wie werd opgepakt voor ongeoorloofd bedelen of kruimeldiefstal, kon met een eenvoudige resolutie in het tuchthuis worden geplaatst. Meestal wordt de duur van de collocatie overgelaten aan de discretie van de schepenen d.i. tot de schepenen én de directeurs van het tuchthuis oordelen dat er beterschap is.

Een speciaal geval is de kleine FRANCSO (nr. 06) die arriveerde op zijn negende (in 1739) en 'Egiptiaans' wordt genoemd. Hij is een zigeunerkind over wie het bestuur van de Ieperse kasselrij (het Ieperse ommeland) zich heeft ontfermd. Bij de telling van 1749 is de jongen al negentien. Sinds een paar jaar is hij 'portier van de 'meester' ('vader', onderdirecteur). De jonge zigeuner heeft dus carrière gemaakt in het tuchthuis en doet dienst aan de voordeur. Ondanks die vertrouwenspost staat hij nog altijd ingeschreven onder de andere 'tuchtelingen'.

Joannes TUNDER (nr. 12) was bij zijn aankomst nog een jaar jonger dan Francso... acht jaar. Het Brugse stadsbestuur betaalt voor zijn onderhoud twee pond uit de *Burse der Armen*, een stedelijk initiatief naast de parochiale dissens.

Enkelen heten 'volontaire'. Ze zijn op vrijwillige basis (dikwijls door de ouders gemotiveerd) in het tuchthuis binnengekomen om een ambacht, meestal het weven, te leren. Dit is het geval voor BASTEME (nr. 02), DE MOOR (nr. 04) en DE VINCK (nr. 05). De Moor was na een mislukt militair avontuur in het Oostenrijkse leger vrijwillig naar het tuchthuis teruggekeerd.

De ziekelijke toestand van Philippus Vervliet (nr. 13) wekt het medelijden van de schepenen zodat zij hem nog een tijdje (met vier pond uit de *Burse van de armen*) in het rasphuis willen laten om er hem verder zijn stiel te laten leren. Uit een andere bron vernemen we dat de jongen *vol ellende ende swaere vallende sijckte is en incapabel om langs de strate te gaen*³. Hij zal na zeven jaar in het tuchthuis overlijden.

Volwassenen in 1749. 6 Bruggelingen.

18. COPPIJN, Pieter, (oud 23?), *stom ende doof, op de claghten aen schepenen ghedaen ten versoecke van syne vooghden* opgenomen op 14 mei 1746. (Met instemming van de schepenen na *scherp vermaen* ontslagen in mei 1752, keert hij in januari 1753 vrijwillig terug.)

19. PULINX, Eduwaert, 20, opgenomen op 8 jan. 1749, *ten versoecke van syne vrouwe ende vrienden by autorisatie van den college etc. etc.* (Geslaakt op 9 dec. 1754, blijft hij nog drie weken in het tuchthuis tot hij vertrekt naar Duinkerke waar hij een schip zal nemen *naar de Franche West-Indien*⁴.)

20. SAEYOEN, Francois, 44, *gheseyt Sotten Sissen*. (Parochie Sint-Gillis) Bij resolutie van schepenen 'gecolloqueerd' op 9 jan. 1744.

21. VAN BETSBRUGGHE, Jacob, (leeftijd ?), als recidivist blauwer (smokkelaar), 'gecolloqueerd' op 14 jan. 1749 *ter discretie van schepenen*.

22. VAN DER PERRE, Bernardus, 37, opgenomen op 20 *oust* (aug.) 1748, *ten versoecke van syne nighte tot dixmude over* (wegens) *menacen ende dreyghementen thaer huysse ghedaen etc ter provisie* (uit voorzorg, voorlopig) *by consente van dheeren van dese stadt ende dixmude*. *Nota: heeft noch in het rasphuys by dheeren van dit college ghestelt gheweest als vaghebond ende insolent* (brutaal) *bedelen in juny 1745, ende is den 17 8bre* (okt.) *1746 gheslaekt* (ontslagen) *gheweest met scherp vermaen*. (Na twee nieuwe veroordelin-

³ OCMW archief Brugge, Magdalena leprozerie, 616 op 29 febr. 1739.

⁴ OCMW archief Brugge, Magdalena leprozerie, 616 nr. 179.

gen blijkbaar voor identieke feiten mag hij vanaf 18 okt. 1756 niet meer in Brugge komen op *pene* (straf) van geseling⁵).

23. VERBIEST, Jacobus, 31, *bij resolutie van den college op de claghten van syne moeder ende vrienden. 10 meye 1746.*

Commentaar bij de volwassen Bruggelingen.

Slechts twee van de zes zijn kleine criminelen (nrs. 21, 22). De anderen zijn opgenomen op klachten en verzoek van huisgenoten, voogden of vrienden. Deze laatste zijn dikwijls burens die getuigen hoe onhandelbaar de persoon in kwestie is. Twee van de 'tuchtelingen' zijn absolute buitenbeentjes (nrs. 18 en 20): een doofstomme en iemand die doorgaat voor gek. Zij zullen wel bijzondere aandacht hebben geleverd en tonen dus nog een ander facet van het tuchthuis. Allen zijn geplatst met een eenvoudige resolutie, geen *verluydt* of openbaar vonnis.

Volwassenen. 18 vreemden in 1749.

24. BAERT, Franscois, 22, van **Belseele**, opgenomen op 8 sept. 1748, *op de claghten van syne vooghten wegens debauchen (slecht leven), apparente (klaarblijkelijke) dieverijen etc voor soo langhe dat hy van leven sal ghebetert syn.*

25. BAETENS, Joannes, 20, van de prochie van **Hamme Lande van Dendermonde**. Gecolloqueerd op 2 xbre (dec.) 1747 *over* (omwille van) *syne dronckenschap tuysschen (gokken) en speelen.* (Geslaakt mei 1749.)

26. BARBIER, Thomas Stephanus, 32, van **Iper**, *met last van t' elcken halfven jaere rapport van syn ghedragh.* 17 junij 1746. (Zijn voogden hebben 'een bescheid' moeten ondertekenen dat zij hem terug zullen nemen *in cas van eenighe crancksinnigheyt*. Na vier jaar op 26 mei 1750 ontslagen op verzoek van de schepenen van Ieper met consent (toestemming) van Brugge.)

27. BASEL, Bonifacius, (oud ?), *gheseyt sotten boutten ten laste ende versoecke van dheeren van het Vrije.* 29 7bre (sept.) 1739. (Obiit (stierf) in het tuchthuis 22 febr. 1760.)

28. BAUWENS, Joannes, 22, van **Sinte Nicolaëijs**, *ten versoecke van syne moeder ende vrienden om het publiek van alle perickelen (gevaren, overlast) te bevryden (te vrijwaren) op 8 8bre (okt.) 1746.*

29. BRUSSELLE, Louis, 21, van **Meenen** *ter provisie als bij brief ende appointment (officieel document) van het magistraat van Meenen etc.* Opgenomen op 8 febr. 1748.

30. DE LANNOEYE, Pieter, 21, is van **Cortrycke**. Op 10 mei 1741 werd hij voor twee jaar opgenomen ter provisie (voorlopig, uit voorzorg) maar is in 1743 (vanuit het tuchthuis) *naer de vanghenisse ghetransporteert over (wegens) het quetsen van Rodenij*, (vermoedelijk een knecht van het tuchthuis) *ende by decreet van het hof (Oostenrijks bestuur in Brussel) weder ghekeert* (uit de gevangenis naar het tuchthuis) op 18 maart 1744 *met last van eeuwich in een cot opghesloten te syn.*

⁵ OCMW archief Brugge, Magdalena leprozerie, nr. 169.

31. DE PROOST, Steven, 37, van **Brussel**, is in de zomer van 1741 (voor opnieuw *vagebonden*) opgepakt en veroordeeld tot geseling en vermoedelijk levenslange verbanning. Heeft genadeverzoek ingediend bij de Oostenrijkse overheid in Brussel en krijgt *by consente van de majesteit loco* (in de plaats van) *geseling en bannissement* (verbanning) een straf *in het rasphuys tot den 5 april 1759*.

32. DU PONT, Joris, 48, van **Ghendt** op 29 jan. 1743 in Brugge gearriveerd *ten versoeke van sijne vrienden, voor syn leven opgesloten met de boyen aen de beenen, volghens decreet van de majesteit van daeten 12 july 1740*.

33. GERNE, Joseph, 30, *natyf de la cité d'otte canton suisse frontiere de piemont*. Opgenomen op 25-03-1746 (Uit Arch. OCMW, Reg. 616, nr. 133: *alhier gebrocht door twee marechauseen bij order van den intendent etc jusqu'à nouvel ordre*. Geslaakt *bij ordre Majesteit* 5 febr. 1750.)

34. GIRONDIN, Jean Ignace, 19, *natyf de Poitiers etc by sententie (stil vonnis) van desen college etc*. (Opgenomen op 27 maart 1748 en geslaakt in april 1749 en *in handen van den here schepen de (Zelper??) gesteld*.)

35. LUSSIE, Adriaen Joseph, (oud ?), van **Gheeraertsberghe** *bij consente* (toestemming) *van de weth* (gemeentebestuur) *aldaer, over syne debauchen* (slecht leven) *etc. etc.* Januari 1748. (Op 8 juni 1748 verwondt hij in het Brugse tuchthuis een knecht en wordt verwezen naar de stedelijke gevangenis. In maart 1749 krijgt hij gratie van de Majesteit met de voorwaarde dat hij nog een half jaar geboeid moet verblijven in de gevangenis en daarna *separent* (in afzondering, in cel) mag gesteld worden in het tuchthuis, *ter discretie van de schepenen*⁶).

36. MICHIELS, Eustachius, 23, van **Cleen Seinte** *over syne dereglementen* (ontsporingen) *bekent aen schepenen, voor soo langhe als sy schepenen sullen jugieren te convenieren* (zolang zij akkoord zullen gaan ... om onderhoudskosten te betalen!). (Aanvaard op 16 jan. 1749 en geslaakt op 19 aug. 1751.)

37. RENOLF, Joannes Jonas, 20, van **Sinte Pieters bij Ghendt** *omme debauchen* (slecht leven) *ende hem tot vier mael gheengageert te hebben in den militairen dienst, by consente van 't college van Sinte Pieters Ledeborgh. 22 febr. 1746*. (Elders *alf onnosel* (half gek) genoemd⁷).

38. VAN BELLE, Boudewijn, 32, van **Sinte Pieters bij Ghendt** *ter provisie voor een jaer, met last van rapport nopens syn ghedragh*. (Aangekomen 23 febr. 1748 en geslaakt 8 maart 1751.)

39. VAN DAM(ME), Judocus, (leeftijd?), van **Lokeren**, opgenomen 26 8bre (okt.) 1746 *ten versoeke van syne huysvrâuwe etc naer voorgaendelyck iemant ghequets te hebben ende waertsedert hy wederom iemant ghequets hebbende heeft sigh in de sacristie van de kercke gheretireert ... omme hem te apprehenderen* (laten aanhouden) *heeft sijne vrâuwe eenigh appel* (beroep) *geinterjecteert, tot weder collocatie van haeren man etc. ende heeft den Raedt van Vlaenderen gheordonneert* (bevolen) *dat hy sal in secure platse ghestelt worden, tot dies het appel sal gewesen* (uitgesproken) *syn, met last van te haelen van het vriedom* (vrijdom of gewijde grond) *sonder obstackel* (verhinderend) *van het officie* (kerkelijke rechtbank) *etc.*
(Zie 'commentaar'.)

⁶ OCMW archief Brugge, Magdalena leprozerie, nr. 160.

⁷ OCMW archief Brugge, Magdalena leprozerie, nr. 132.

40. VAN DEN KERCKHOVE, Joannes Jaspar, 50, *by decreete van het hof midts alle twee jaeren rapport doende van syne conduitte (gedrag) aen schepenen van der keure der stad Ghendt volghens tselve decreedt in daeten 30 april 1740*. Gearriveerd op 27 mars 1740. (Uit een andere bron⁸ blijkt dat hij vensters had ingegooid ten huize van de grave van Rumbek. Geslaakt in 1750.)

41. WANTERTEYN, Pieter Joannes, 28, gheboortigh van **Dendermonde** *by consente van de weth van Waesmunster in daeten 1 8bre (okt.) 1746 voor twalf jaer*. In Brugge gearriveerd op 10 8bre 1746. (Had in maart 1748 de knecht Hollebeeck verwond (knecht-bewaker in het tuchthuis) en werd in afwachting van een vonnis overgebracht naar de stedelijke gevangenis. Hij verkreeg in april 1749 genade van de Majesteit met de voorwaarde dat hij nog een heel jaar geboeid in de gevangenis zou blijven waarna hij mocht terugkeren naar het tuchthuis om er *separant* (afgezonderd, in een cel) te worden opgesloten voor 18 jaar te beginnen op 10 okt. 1746. Zijn oorspronkelijke straf was met zes jaar verzwaaard. Bij nieuwe gratie van de Majesteit is hij op 15 april 1755 vertrokken naar Duinkerke om er in te schepen naar *missicipi*⁹).

Commentaar bij vreemde volwassenen van 1749.

De reden van de opname van vreemden wordt in de Brugse administratie dikwijls discreet verzwegen maar het gaat duidelijk niet om echte criminelen maar om mensen die tot last waren van de omgeving. Slecht leven, dronkenschap, gokken, vechten en ander afwijkend en onevenwichtig gedrag noodzaken de verwijdering uit het eigen milieu. De aanvraag tot opname in het Brugse Mannentuchthuis gebeurt via het plaatselijk bestuur en wordt door het Brugse schepencollege slechts aanvaard als de betaling van de kosten voor logies is gegarandeerd. Dat onderhoudsgeld bedraagt in 1740: 12 lb. groten per jaar, plus 2-6-8 lb. groten voor kleren¹⁰.

Van de achttien volwassen vreemden van 1749 zijn meer dan de helft uit oostelijk Vlaanderen afkomstig. Met Judocus VAN DAMME (nr. 39) heeft men in Lokeren blijkbaar veel geduld moeten oefenen. Tot twee keer toe heeft hij iemand aangevallen. Hij vlucht voor de politie naar de kerk waar hij in principe niet mocht worden aangehouden ten gevolge van het oude asielrecht op gewijde grond¹¹. De hogere rechtbank, de Raad van Vlaanderen, beslist echter dat de kerkelijke rechtbank (het officium) in dit geval de aanhouding niet mag verhinderen en de man in verzekerde bewaring moet worden gesteld tot de rechtbank uitwijst of zijn vrouw hem mag laten colloqueren. Een klein drama dat ongetwijfeld voor veel lokale beoering heeft gezorgd.

Misschien was Judocus Van Damme een gevaarlijke geesteszieke hoewel het Mannentuchthuis in principe dergelijke personen probeerde te weren. Zo kon Bonifacius BASEL of 'Sotten Bouten'

⁸ OCMW archief Brugge, Magdalena leprozerie, nr. 616.

⁹ OCMW archief Brugge, Magdalena leprozerie, nr. 140.

¹⁰ Daarbij: zes hemden zelf mee te brengen. Krijgt het gevangenisplunje in leen. Gegevens uit brief aan de stad Menen van 22 dec. 1740 (Inv. VDW, 112). Vergelijk met een Brugse gevangene die voor zijn onderhoud een 'tax' van 1 schelling per dag moest presteren, bijvoorbeeld bij het weven. 310 werkdagen geven 310 schellingen of 15 ½ lb. per jaar. Ook wat 'vreemden' met overwerk verdienden, werd vermoedelijk voor hen opgespaard.

¹¹ Over asielrecht op het gewijde: D. EVERAERT, Criminele bedelaar uit Ichtegem en het recht van asiel op het gewijde (1737), in: *Biekorf*, 2006, nr. 2.

(nr. 27) slechts worden opgenomen op voorwaarde dat het Brugse Vrije hem terug zou nemen als hij *stoorigh* werd voor andere tuchtelingen. Ondanks zijn reputatie verbleef Sotten Bouten 21 jaar in het Mannentuchthuis. Ook voor BARBIER (nr. 26), die wellicht op de grens met het abnormale balanceerde, gold de voorwaarde dat leper hem terugnam in geval zich bij hem 'enige krankzinnigheid' manifesteerde.

Bij vijf gedetineerde vreemden (nrs. 30, 31, 35, 40 en 41) is het Hof of de Majesteit (Karel van Lotharingen in naam van Maria Theresia) tussengekomen na (meestal) een genadeverzoek tegen een vroeger vonnis. Vermoedelijk was tegen de Kortrijkzaan DE LANNOYE (nr. 30) een doodvonnis uitgesproken. Zijn straf werd omgezet in levenslange opsluiting met geboeide benen. De Gentenaar DU PONT (nr. 32) is in hetzelfde geval. Merk op dat voor DE PROOST (nr. 31) 18 jaar tuchthuis genadiger wordt geacht dan levenslange verbanning of onzekerheid van een zwerversbestaan *in den vreemde*.

In 1749 waren heel uitzonderlijk ook drie buitenlanders in het Brugse Mannentuchthuis opgenomen. **Girondin** (nr. 34) geboren in Poitiers is in Brugge opgepakt en (voorlopig?) naar het tuchthuis gestuurd. Vermoedelijk duren de onderhandelingen met zijn verre woonplaats een jaar vooraleer hij kan worden uitgeleverd. **Michiels** (nr. 36) uit Cleen Seinte (buurt van Duinkerke) is geplaatst door de schepenen van Sint-Winoksbergen. Het lijkt erop dat Brugge eraan twijfelt of lang voor zijn onderhoud zal worden betaald. **Gerne** (nr. 33) is blijkbaar gecolloqueerd op initiatief van het centrale bestuur dat vermoedelijk de stad zal laten opdraaien voor de onderhoudskosten.

(wordt vervolgd)

Alfabetische **index** op criminele lijst van **1749**.

ARDON, 01. BAERT, 24. BAETENS, 25. BARBIER, 26. BASEL, 27. BASTEME, 02. BAUWENS, 28. BRUSSELLE, 29. CONSTANT, 03. COPPIJN, 18. DE LANNOEYE, 30. DE MOOR, 04. DE PROOST, 31. DE VINCK, 05. DU PONT, 32. FRANCSO, 06. GERNE, 33. GIRONDIN, 34. GOORMAGHTIGH, 07. JOSSENS, 08. LA ROCK, 09. LUSSIE, 35. MICHIELS, 36. MUS, 10. PULINX, 19. RENOLF, 37. SAMSON, 11. SAEYOEN, 20. TUNDER, 12. VAN BELLE, 38. VAN BETSBRUGGHE, 21. VAN DAMME, 39. VAN DEN KERCKHOVE, 40. VAN DE VISSCHERIJJE, 14. VAN DE WALLE, 15. VAN DER GUGHT, 13. VAN DER PERRE, 22. VERBEKE, 16. VERBIEST, 23. VERVLIT, 17. WANTERTEYN, 41.

DE LICHTING VAN 14 JULI 1812 VAN HET FRANSE 6DE REGIMENT KURASSIERS.

Herman Bruyland

1. INLEIDING.

Van Joannes Babtista Bruyland, broer van mijn voorvader Judocus, had ik in een notariële akte teruggevonden dat hij in 1812 kurassier was in het 6de regiment. Hij kwam in 1815 niet voor op de lijst van de overlevende oud-strijders van zijn geboortedorp Lede. Enig verder spoor ontbrak. Vandaar dat ik mijn hoop stelde op de regimentsregisters die raadpleegbaar zijn in de *Service Historique de la Défense* in Vincennes, nabij Parijs. Het viel me op dat samen met hem 74 andere jonge mannen afkomstig uit Belgische departementen ingelijfd werden. Dit leek mij een voldoende representatieve groep om verder uit te spitten.¹

2. HISTORISCH KADER.

Toen deze 75 nieuwe conscrits in juli 1812 ingelijfd werden, was Napoleon nog volop in opmars richting Moskou. Op 8 september zou hij deze stad innemen. Nadien liet hij zich verrassen door de strenge Russische winter en de glorierijke invasie eindigde in een rampzalige terugtocht waar honderdduizenden soldaten stierven van honger, bevriezing, ontbering en de niet aflatende aanvallen van kozakken. In de loop van de maand december 1812 bereikten ongeveer 50.000 van de oorspronkelijk 600.000 soldaten een veilig gebied.

De ervaren en eens zo gevreesde zware cavalerie van het Franse leger was grotendeels ten onder gegaan. Naast de ellende waaraan het ganse leger ten prooi was gevallen, leed de cavalerie nog extra verliezen omdat zij onder leiding van maarschalk Ney, de aftocht van de resten van het leger hadden beschermd.

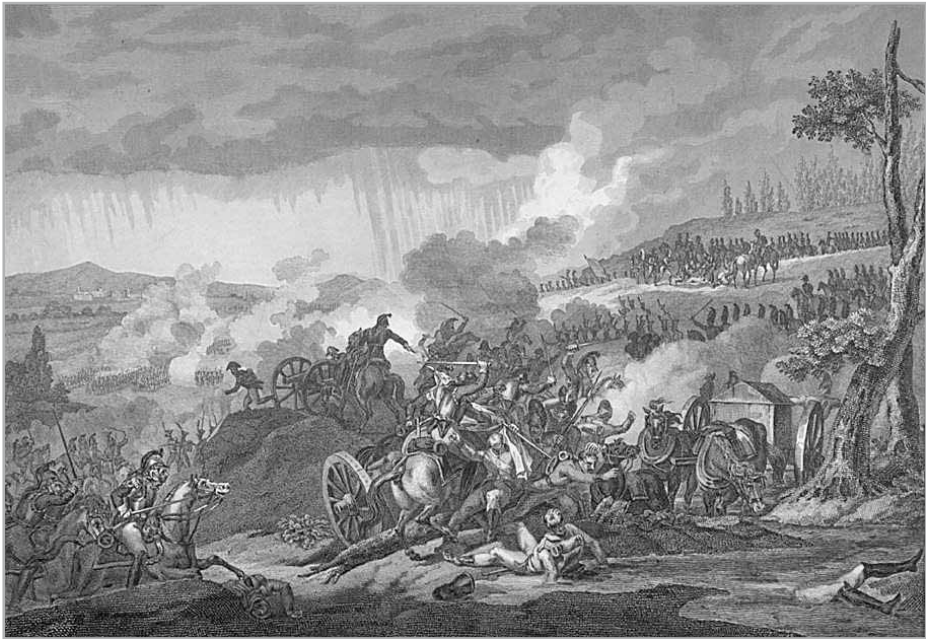
Doordat de 'Zesde Coalitie', bestaande uit Engeland, Rusland, Spanje, Portugal, Pruisen, Zweden en enkele kleine Duitse staten, dreigde om hem te onttroonen, bouwde Napoleon in recordtempo een nieuw leger uit dat in de tegenaanval moest gaan. In drie maanden tijd had hij opnieuw een leger van 675.000 man op de been, waarvan er einde april 1813 200.000 werden ingezet in de strijd tegen Duitsland en Rusland.

Het begin van de Duitse campagne was succesvol met de veldslagen van Lutzen op 2 mei en Bautzen op 20 mei 1813. Daarna werd een wapenstilstand onderhandeld wat Napoleon de tijd gaf om op krachten te komen en zijn legers uit te breiden.

De vijandelikheden hernamen in augustus 1813 toen Oostenrijk, waarvan de keizer nota bene de schoonvader van Napoleon was, zich aansloot bij de 'Zesde Coalitie'.

De oorlogskansen waren wisselvallig, met een verlies voor de Fransen in Grossbeeren en Blankenfelde (23 augustus 1813), een overwinning in Dresden (26 en 27 augustus 1813), gevolgd door meerdere voor de Fransen rampzalige veldslagen (Katzbach op 26 augustus 1813, Kulm op 30 augustus 1813, Dennewitz op 6 september 1813) en tenslotte de nederlaag in de drie dagen durende zogenaamde Volkerenslag bij Leipzig (16-18 oktober 1813).

¹ Service Historique de la Défense, Archives de l'Armée de Terre, 21Yc, nr. 40, registre de matricule du 6e régiment de cuirassiers.

*Aanval van de Franse cavalerie in de veldslag van Dresden
(gravure van Thomas Charles Naudet)*

Tijdens deze beslissende veldslag verloor Napoleon 40 à 45.000 manschappen, die sneuvelen, gewond werden of in hospitalen achtergelaten werden. Naar schatting 15.000 à 30.000 man werd gevangen genomen.²

Daarop liepen Beieren en Saksen, tot dan toe geallieerden van Napoleon, over en moest het verslagen Franse leger zich terugtrekken. Bij die terugtocht viel de achterhoede – 20.000 man – in handen van de vijand, nadat een genieofficier te vroeg de brug over de rivier de Elster had opgeblazen.

Napoleon behaalde op 30 oktober 1813 nog een overwinning te Hanau, maar hij moest begin november 1813 met nog amper 40.000 man de Rijn oversteken richting Frankrijk.

Napoleon maakte een strategische fout door niet in te gaan op de vredesvoorstellen die de coalitie hem voorstelde.

Zijn onervaren leger werd langs alle kanten aangevallen door numeriek sterkere tegenstanders die over een meer ervaren leger beschikten. Napoleon kon door zijn briljante capaciteiten als tacticus begin 1814 nog een reeks overwinningen boeken (Brienne, La Rothiere, Champaubert, Montmirail, Chateau Thierry, Vauchamps, Montereau en Craonne), maar hij leed zware verliezen in Bar-sur-Aube, La Fere-Champenoise, Laon en Arcis-sur-Aube.

Dit was het voorlopige einde van Napoleon. Parijs werd bezet op 31 maart 1814, en op 11 april 1814 tekende hij een onvoorwaardelijke overgave, waarna hij in ballingschap ging op het eiland Elba. De Bourbons kwamen opnieuw aan de macht en Lodewijk XVIII besteeg de troon. Een jaar later, op 1 maart 1815 keerde Napoleon terug en werd hij uiteindelijk definitief verslagen op 18 juni 1815 in Waterloo, waarna hij verbannen werd naar Sint-Helena waar hij in 1821 stierf.

² http://napoleonistyka.atspace.com/Leipzig_battle.htm#leipzigbattle116.

3. HET 6DE REGIMENT KURASSIERS IN DE PERIODE 1812-1814.

Kurassiers behoorden tot de zware cavalerie en hun uniform was gekenmerkt door een metalen borst- en rugplaat en een helm met pluim.

Kurassiers werden 'les grands frères' genoemd omdat ze een minimum lengte van 1m73 moesten hebben (wat in die tijd zeer groot was) en ze op de grootste paarden reden.

In de door ons bestudeerde periode maakte het 6de regiment kurassiers deel uit van de 'Grande Armée' die deel nam aan de Russische veldtocht. Zij waren betrokken bij de slag bij de Moskowa (7 september 1812), kregen een eervolle vermelding bij de slag bij Winkowo (18 oktober 1812), namen deel aan de veldslagen bij Malojaroslavetz (24 oktober 1812)³, Wiasma (4 november 1812) en deze van Woronowo (21 november 1812)⁴.

Net zoals de rest van de cavalerie kwam zij gedecimeerd uit deze campagne. Volgens tellingen gemaakt voor en na deze veldtocht leed de cavalerie enorme verliezen: van de 33.195 ruiters (en 1.284 officieren) die de Grande Armée op 15.06.1812 telde, bleven er in januari 1813 nog 3.896 (en 815 officieren) over. Maar liefst 88,3% overleefde de Russische campagne niet!⁵ Een groot deel van diegenen die het overleefden, waren niet meer in staat om in actieve dienst ingezet te worden. Er waren dan ook zelfs onvoldoende ervaren kurassiers over om de nieuwelingen goed op te leiden.⁶

Op één uitzondering na (Jean Babtiste Loiseau) namen de 75 rekruten van 14 juli 1812 niet deel aan deze veldtocht.

³ E. BUKHARI, A. MC BRIDE, *Napoleon's Kurassiers and Carabiniers*, Oxford, 1977, pp. 24-25.

⁴ <http://www.7cuirassiers.be>.

⁵ J-F BRUN, *L'économie militaire impériale à l'épreuve de la Vie coalition*, Clermont-Ferrand, 1992, p. 508.

⁶ A. THIERS, *Histoire du consulat et de l'empire*, boek XLVIII, Parijs, 1857, p. 262.

Zij hadden vrijwillig voor de cavalerie gekozen⁷ en moesten klaargestoomd worden om de uitgedunde rangen van het regiment opnieuw in te vullen. De zware opleiding vond plaats in hun depot te Ath. Op enkele uitzonderingen na moesten zij leren paard rijden, in formatie rijden en leren aanvallen in gestrekte galop, met één hand hun paard besturend terwijl ze in de andere hand een sabel hadden. Dit was niet altijd evident en men sprak wel eens van de 'cavalerie patatras'.

In februari-maart 1813 vertrokken ze naar de garnizoenstad Mainz, van waaruit ze de 'escadrons de guerre' dienden te vervoegen.

De *registres de matricule* vertonen een hiaat voor de periode maart-november 1813 omdat de documenten van de 'escadrons de guerre' vernietigd waren. Blijkbaar waren ze niet betrokken bij de veldslagen in het voorjaar bij Lutzen en Bautzen, en kwamen ze pas in actie na het hernemen van de vijandelikheden in augustus 1813.

Het 6de regiment kurassiers nam deel aan de veldslagen van Dresden⁸ (26 en 27 augustus 1813) waar de Fransen een overwinning behaalden, Weissenfels (9 september 1813), Wachau (16 oktober 1813) en Leipzig (16 tot 18 oktober 1813).

De totale effectieven van het regiment bedroegen 239 ruiters op 1 augustus 1813 en 167 ruiters op 16 september 1813 zodat we kunnen aannemen dat 72 ruiters na de veldslag van Dresden en Weissenfels buiten gevecht gesteld waren.

De veldslag bij Leipzig telde 120.000 doden. 3 officieren van het 6de regiment werden gedood en 11 anderen gewond.⁹ Napoleon trok met de restanten van het leger, amper 40.000 gewapende soldaten, de Rijn over richting Frankrijk. Daarnaast waren er nog zo'n 60.000

⁷ P. JUHEL, 'Août 1813. Napoléon face à l'Europe coalisée', in *Tradition Magazine*, 1999, nr. 10, p. 15.

⁸ P. JUHEL, 'Août 1813. Napoléon face à l'Europe coalisée', in *Tradition Magazine*, 1999, nr. 10, p. 61 : onder leiding van kolonel Martin, en met het 1ste en het 2de escadron.

⁹ http://www.napoleon-series.org/military/organization/c_cuirassiers.html.

verpauperde zieke soldaten zonder wapens of uniformen die in kleine groepjes de grens overtrokken.¹⁰

De terugtrekkende troepen verspreidden in november langsheen de Rijn tyfus ('la fièvre d'hôpital'), veroorzaakt door vermoeidheid, slecht voedsel en twee maanden onophoudelijke regen. Ze richtten, zowel bij het leger als bij de bevolking, een enorme ravage aan.¹¹

In de maanden december en januari deserteerden heel wat soldaten. Van onze oorspronkelijke groep van 75 deserteerden er 8 in december 1813 en 9 in januari 1814.

Op 1 januari 1814 werden de restanten van het 2de, 3de, 6de, 9de, 11de en 12de regiment kurassiers samengevoegd tot het 3de voorlopige regiment dat in garnizoen gelegerd werd te Saarbrücken. Zij verdedigden de terugtocht van het Franse leger door het Saarland en bleven vervolgens de achterhoede vormen gedurende de ganse terugtocht naar Frankrijk. Dit samengestelde regiment telde nog slechts 11 officieren en 101 kurassiers.

Ze vervolgden hun weg: Kaiserslautern (4 januari), Homburg (5 januari), Saarbrücken (6 januari), St Avold (9 januari), Metz (12 januari), Verdun (18 januari), St. Dizier (27 januari), Brienne (31 januari), La Rothière (1 februari) en namen deel aan de veldslag van Champaubert op 10 februari 1814.

Tijdens deze veldslag onderscheidden ze zich in bijzondere mate door een moedige charge waardoor ze een Russische infanteriecolonne tot de aftocht dwongen. Ook in de veldslag bij Vauchamps op 14 februari 1814 onderscheidden ze zich door de Pruisische infanterie te doen vluchten na twee charges. De naam 'Vauchamps' werd bijgeschreven op de standaard van het regiment.

Vervolgens waren ze op 17 februari in Montmirail, op 28 februari namen ze deel aan de veldslagen van Hay en Mulciën, op 3 maart aan deze van Neuilly St Font, op 5 maart deze van Soissons, en op 9 maart waren ze in Athies en moesten ze vluchten na een charge van de Pruisische cavalerie. Op 13 maart namen ze deel aan de herovering van Reims en op 25 maart leden ze in La Fère Champenoise een nederlaag tegen de Russische cavalerie.

Tenslotte trokken ze naar Parijs, via Provins, Nangis, Melun en Brie Comte Robert.

Op 30 maart 1814 namen ze nog deel aan de laatste schermutselingen voor de poorten van Parijs. Men telde dan nog amper 5 officieren en 54 kurassiers... Drie uit onze groep deserteerden na de overgave en voor ze op definitief verlof gestuurd werden.

Twee eskadrons van het regiment waren in 1813 in Hamburg achtergebleven. Zij bleven mee de stad verdedigen tot 5 mei 1814.

Op één na, die overstapte naar het Koninklijke kurassiersregiment, werden de overgeblevenen als buitenlanders op definitief verlof gestuurd.

Onze groep van 75 was er niet meer bij toen ook het 6de regiment na de terugkeer van Napoleon betrokken werd in de veldslagen van Ligny en Waterloo.

¹⁰ A. THIERS, *Histoire du consulat et de l'empire*, boek LI, Parijs, 1860, p. 4.

¹¹ A. THIERS, *Histoire du consulat et de l'empire*, boek L, Parijs, 1857, p. 656.

4. SAMENSTELLING VAN DE LICHTING VAN 12 JULI 1812.

Het regimentsregister vermeldt voor eenieder van deze groep dat ze afkomstig waren van het 71ste, respectievelijk 72ste of 75ste Cohorte van de Garde Nationale. Ze dienden er hoogstens 7 weken.

Deze Garde Nationale was van oorsprong een reservemilitie. Vooraleer op veldtocht naar Rusland te vertrekken, riep Napoleon 92.000 jongeren op die tot deze reservemilitie behoorden. Hij verdeelde ze over 88 cohorten (één voor elk département) die onder militaire leiding in garnizoen geplaatst werden in versterkte forten verspreid over het Franse grondgebied. Ook het grondgebied van het huidige België behoorde tot Frankrijk en kreeg dus ook 9 cohorten toegewezen.

Ingevolge de beslissing van de minister van oorlog van 08.07.1812 werden de hoger vermelde cohorten van het Schelvedepartement¹², het Dijledepartement¹³ en het departement van de Twee Neten¹⁴ opgeheven. Een deel van deze manschappen kwam terecht in het 6° regiment kurassiers.

75 stemt overeen met het aantal gewone manschappen in een compagnie (74 + 1 trompetter). Daarnaast waren er 4 brigadiers (korporaals), 1 foerier, 2 'maréchals de logis' (sergeanten), 1 'maréchal des logis Chef' (sergeant majoor) en 3 officieren (1 kapitein en 2 luitenanten)

We beschrijven eerst de 75 kurassiers om vervolgens een analyse te maken m.b.t. een aantal parameters.

De *registres de matricule* geven de volgende informatie:

- naam en voornaam
- naam en voornaam van vader en moeder
- geboorteplaats en geboortedatum
- signalement: lengte, kenmerken van aangezicht, voorhoofd, ogen, neus, mond kin, haar en wenkbrauwen
- bijzondere lichaamskenmerken
- hoedanigheid van de soldaat: conscrit en jaar van lichting, vrijwilliger, plaatsvervanger (met eventueel aanduiding wie hij verving)
- beroep
- woonplaats
- eenheid waarin hij opgenomen werd
- elementen uit de militaire dienst: deelname aan veldslagen, verwondingen, bevorderingen
- hoe hij het regiment verlaten heeft: definitief verlof, ongeschikt verklaard omwille van verwondingen, overleden, overgeplaatst, gedeserteerd

Niet alle elementen worden steeds vermeld.

De familienamen of namen van gemeenten werden niet altijd correct weergegeven aangezien ze door Nederlands onkundigen op het gehoor werden genoteerd. Ik heb de namen gecorrigeerd voor zover dat mogelijk was op basis van andere bronnen.

¹² De huidige Belgische provincie Oost-Vlaanderen en het Nederlandse Zeeuws-Vlaanderen.

¹³ De huidige Belgische provincies Vlaams-Brabant en Waals-Brabant.

¹⁴ De huidige Belgische provincie Antwerpen en de Nederlandse provincie Noord-Brabant.

De lijst van de lichte van 14.07.1812 begint met stamboeknummer 1896 en eindigt met stamboeknummer 1970.

De schuine tekst betreft aanvullingen van onvolledige gegevens of bijkomende elementen.¹⁵

Sermon Philippe

Zoon van wijlen Jean en van Elisabeth Vanwaelen, geboren te Halle op 31.07.1789.

Signalement: 1m74 groot, rond aangezicht, hoog voorhoofd, grijze ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1809, die een conscrit van het jaar 1812 vervangt.

Landbouwer te Halle.

Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre aux escadrons de guerre'. 'On ignore de ce qu'il est devenu'.

Hij huwde te Rotselaar op 24.11.1814 met Marie Elisabeth Verstraeten, geboren te Rotselaar op 13.03.1781. Hij was toen dagloner te Rotselaar.

Hij overleed te Rotselaar op 17.05.1820. Zij overleed er op 12.03.1859.

Nielens Jean Baptiste

Zoon van Pierre en Josephine Van Heffen, geboren te Erps-Kwerps, op 30.04.1789.

Signalement: 1m72 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, grijze ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, gespleten kin, haar en wenkbrauwen blond.

Landbouwer te Erps-Kwerps.

Ongeschikt verklaard voor de dienst ('Réformé') op 18.05.1814, ruim 6 weken na de overgave van het Franse leger.

Dewit Antoine

Zoon van Jean Baptiste en Anne Marie Louwers, geboren te Epepegem op 11.06.1789.

Signalement: 1m705 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Landbouwer te Epepegem.

Gedeserteerd op 31.08.1813.

Hij werd wellicht opgepakt want hij werd later ingelijfd in het 124° linieregiment.

Hij overleed in het burgerlijk hospitaal van Rijsel op 29.02.1814 na er op 26.02 opgenomen te zijn.

Hanchart Jean Joseph

Zoon van Nicolas en Marie Pinchart, geboren te Walhain op 12.09.1789

Signalement: 1m68 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, gemiddeld grote neus, kleine mond, scherpe kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1809.

Landbouwer te Walhain.

Gedeserteerd op 18.04.1813 te Mundorf, op de rechteroever van de Rijn.

¹⁵ O.a. op basis van digitale bronnen (www.arch.arch; www.genlias.nl; www.medaillesainthelene.org; www.netradyle.be; VVF-Ariadne; www.zeeuwengezocht.nl , informatie van diverse heemkundige en genealogische verenigingen, enz...).

Baus Lambert

Zoon van wijlen Gerard¹⁶ en van Marie Catharine *Brous*, geboren te Tielt (*Vlaams Brabant*), parochie Onze Lieve Vrouw op 31.08.1791.

Signalement: 1m55 groot, vol aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, kleine mond, lange kin, haar en wenkbrauwen blond.

Conscrit van het jaar 1810.

Laatst wonend te Tielt.

Overleden in het hospitaal van Hannover op 21.05.1813.

Mingelinx Jean François

Zoon van Jacques en Anne Catherine Schoofs, geboren te Zoutleeuw op 25.05.1792.

Signalement: 1m73 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, bruine ogen, grote neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Laatst wonend te Zoutleeuw.

Gedeserteerd in de loop van januari 1814 'étant en remonte'.

Vandenbranden Henry

Zoon van Guillaume en Catherine Vandevelde, geboren te Anderlecht op 13.07.1792.

Signalement: 1m73 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, welgevormde neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Landbouwer te Anderlecht.

Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre aux escadrons de guerre'. 'On ignore de ce qu'il est devenu'.

We vinden hem niet terug in de registers van de burgerlijke stand van Anderlecht (huwelijken en overlijdens 1813-1823)

De Bel Gérard

Zoon van Guillaume en Françoise *Deré*, geboren te Brussel op 19.04.1792.

Signalement: 1m73 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, scherpe neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Laatst wonend te Brussel.

Gedeserteerd in de loop van december 1813 'en venant de l'armée'.

Gehuwd te Brussel op 14.08.1815 met Petronella Haeck (°Brussel, 08.05.1795, kantwerkster). Borstelmaker, wonende in de Schaarbeekstraat 57.

Vanroy Chrétien

Zoon van Martin en Catherine Le Croix, geboren te Sint-Stevens-Woluwe op 15.04.1792.

Signalement: 1m74 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, grijze ogen, gewone neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Landbouwer te Sint-Stevens-Woluwe.

Bevorderd tot brigadier op 04.02.1813.

Vertrokken naar het leger op 18.02.1814 (1813). 'N'est pas apparu'.

We vinden hem niet terug in de overlijdensregisters van St.Stevens Woluwe tot 1822.

¹⁶ Gerard Baus was in 1750 geboren te Arnhem, Nederland. Hij huwde op 09.09.1786 te Tielt met Marie Catherine Brous en overleed te Tielt, parochie Onze Lieve Vrouw op 15.05.1800;

Loiseau Jean Babtiste

Zoon van Pierre en Agnes Claessens, geboren te Woluwe, op 27.04.1792.

Signalement: 1m55 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonende te Woluwe.

Verdwenen op de terugtocht van Rusland op 20.10.1812, twee dagen na de slag bij Winkowo.

Vermoedelijk overleden op dezelfde dag.

Vandalen Jean Louis Joseph

Zoon van Gerard en van Ursule Havaux, geboren te Virginal op 15.01.1791.

Signalement: 1m70 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, grijze ogen, lange neus, kleine mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen licht kastanjebruin.

Landbouwer te Virginal.

Bevorderd tot brigadier op 04.02.1813.

Krijgsgevangenen genomen op 28.09.1813.

Dagloner. Ongehuwd overleden te Virginal op 23.10.1816 (als gevolg van de ontberingen van de gevangenschap ?).

Kostermans Henry

Zoon van Pierre en van Barbe Vandiest, geboren te Oorbeek op 17.04.1791.

Signalement: 1m695 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, bruine ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1811.

Laatst wonend te Oorbeek.

Gedeserteerd in de loop van december 1813 'en venant de l'armée'.

Een Henry Costermans, goudsmid te Antwerpen, 24 jaar, was op 27.11.1816 getuige bij het huwelijk te Antwerpen tussen Marie Therèse Thomas en Joseph Corbreun.

Staes Henry

Zoon van Jean en Anne Meertsens geboren te Haacht op 25.09.1791.

Signalement: 1m72 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1811.

Landbouwer te Haacht.

Gedeserteerd in de loop van december 1813 'en venant de l'armée'

Gehuwd te Haacht op 04.07.1820 met Anne Mertens.

Een Staes Henry ontving in 1858 de medaille van Sint-Helena.

Anne Mertens overleed in 1873 en was al weduwe. We vinden in Haacht geen overlijden van Henry in de periode 1851-1873.

Dewit Henry

'enfant de la patrie' (*vondeling*), geboren te Woluwe¹⁷ op 25.09.1792.

Signalement: 1m72 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.

Conscrit van het jaar 1812.

Landbouwer te Woluwe.

'toutes les recherches faites sur la dernière mutation du dénommé ci contre ont été infructueuses. La perte des papiers des Escadrons de Guerre laisse ignorer ce qu'il peut être devenu'
We vinden geen overlijden te Sint-Stevens-Woluwe in de periode 1813-1822.

¹⁷ Niet Sint-Lambrechts- of Sint-Pieters-Woluwe. Geboorteakte nog op te zoeken in Sint-Stevens-Woluwe.

Verbiest Godfroy

Zoon van Antoine en van Barbe Catherine Vanaudenaerde, geboren te Ezemaël op 10.02.1793. Signalement: 1m65 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1811.

Laatst wonend te Ezemaël.

Gedeserteerd in de loop van december 1813 'en venant de l'armée'.

Vanderstegen Gerard

Zoon van Arnould en Elisabeth Gilis, geboren te Halle op 10.02.1791.

Signalement: 1m70 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1811.

Landbouwer te Halle.

Vertrokken van Ath 'en détachement pour l'armée' op 25.03.1813, en er niet aangekomen.

We vinden geen huwelijk of overlijden in Halle voor de periode 1813-1822.

Theys Gaspard Merchior Balthasar

Natuurlijke zoon van Anna Theresia Theys¹⁸, geboren te Ophain op 06.01.1791.

Signalement: 1m745 groot, vol aangezicht, laag voorhoofd, grijze ogen, haviksneus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Laatst wonend te Ophain.

Bevorderd tot brigadier op 29.09.1813.

Gedeserteerd op 09.02.1814.

Hij komt niet voor in de volkstelling van Ophain van 1836.

Hij overleed ongehuwd te Braine l'Alleud op 01.12.1845.

Dewin Jean

Zoon van Jérôme en Jeanne Vandenborre, geboren te Dilbeek op 22.03.1791.

Signalement: 1m68 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, blauwe ogen, lange neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1811.

Laatst wonend te Dilbeek.

Gedeserteerd in de loop van december 1813 'en venant de l'armée'.

Volgens de 10-jarige tabel huwde op 07.10.1815 te Dilbeek een Jean Philippe Dewin met Anne Catherine Boons(?).

Debacker Paul

Zoon van Gerard en Elisabeth Verbeiren, geboren te Essene op 25.02.1791.

Signalement: 1m74 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, grijze ogen, gemiddeld grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen licht kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Landbouwer te Asse.

Krijgsgevangen genomen op 27.09.1813.

Later geen spoor meer in Essene.

¹⁸ Anna Theresia Theys huwde op 18.02.1799 te Braine l'Alleud met Guillaume Jean François Van Cutsem, afkomstig uit Dworp. Gaspard werd niet gewettigd bij dit huwelijk.

Driessens Charles

Zoon van Balthasar Joseph en Jeanne Degroote, geboren te Anderlecht op 22.04.1790.
Signalement: 1m71 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, kleine neus, gemiddeld grote mond, lange kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1810.

Landbouwer te Anderlecht.

Vertrokken van de *dépôt* 'en détachement' op 25.03.1813 'pour se rendre aux escadrons de guerre. On ignore ce qu'il est devenu'.

We vinden geen huwelijk of overlijden in Anderlecht in de periode 1813-1822.

Pierre Jean Joseph

Zoon van Jean *Joseph* en Claire Magnie¹⁹, geboren in Archennes op 19.08.1792.

Signalement: 1m73 groot, lang aangezicht, bedekt voorhoofd, blauwe ogen, lange neus, grote mond, havikskin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Landbouwer te Archennes.

Bevorderd tot brigadier op 29.09.1813.

Gedeserteerd uit het *dépôt* op 15.04.1814.

Vansantvoort Philippe Jean

Zoon van Pierre en Anne Marie Devroye, geboren te Betekom op 20.11.1787.

Signalement: 1m645 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, bruine ogen, grote neus, grote mond, lange kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1807.

Landbouwer te Betekom.

Gedeserteerd op 15.12.1812.

Lambillon Pierre Jean

Zoon van wijlen Jean François en van *Jeanne Marie Constance Lievens*, geboren te Brussel op 28.03.1792 (*en gedoopt in de kerk van OLV Kapelle*).

Signalement: 1m723 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, bruine ogen, platte neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit (*vrijwilliger*) van het jaar 1812.

Laatst wonend te Brussel.

Vertrokken naar het leger op 18.02.1814 (*1813*). 'N'est pas apparü'.

Teruggekeerd in 1814.

Hij huwde te Brussel op 19.06.1816 met Marie Josephe Denis (°Brussel, 25.10.1794).

Was leerbewerker ('corroyeur') en woonde te Brussel, Gebroken Hofstraat (rue du Jardin Rompu) momenteel Nancystraat, Impasse Bosson nr.16.

Hij ontving in 1858 de medaille van Sint-Helena²⁰.

¹⁹ Volgens www.netradyle.be was Jean Joseph Pierre (junior) de zoon van Jean Joseph Pierre (senior) en Elisabeth Lemayne. Deze laatste overleed in 1795. In 1812 gaf hij Claire Magnie op als zijn moeder, doch wellicht gaat het om zijn stiefmoeder.

²⁰ Ingesteld in 1858 door keizer Napoleon III, neef van Napoleon Bonaparte om de op dat moment nog levende oudstrijders te eren.

Lambeau Jean Babtiste

Zoon van wijlen Noel en van Marie Joséphine Meleri, geboren te Glimes op 12.07.1791.
Signalement: 1m70 groot, ovaal aangezicht, ontbloot voorhoofd, grijze ogen, welgevormde neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1813.

Landbouwer te Glimes.

Vertrokken te Ath op 21.02.1813 en achtergebleven op 27.03.1813.

Huwde op 10.08.1815 te Glimes met Anne Josèphe Loppe.

Hij ontving in 1858 de medaille van Sint-Helena en woonde toen in Tourinnes-Saint Lambert.

Hij overleed op 09.03.1870 in Tourinnes-les-Ourdins.

Fourneau Jean

Zoon van Joseph en van Anne Marie Drousseau, geboren te Tienen op 29.07.1790.

Signalement: 1m76 groot, rond aangezicht, laag voorhoofd, grijze ogen, wipneus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1810.

Laatst wonend te Tienen.

Gedeserteerd op 31.08.1813

Legain Michel Joseph

Zoon van Jean François en Marie Josephine Flamand, geboren te Vieux-Genappes op 19.10.1791.

Signalement: 1m68 groot, vol aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, gemiddeld grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1811.

Landbouwer te Genappes.

Gedeserteerd op 06.05.1814.

Seigné Pierre Jean

Zoon van Jean Joseph Seigné en van Leontine Vanhoeke, geboren te Gent op 14.11.1792.

Signalement: 1m70 groot, rond aangezicht, laag voorhoofd, bruin ogen, brede neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen licht kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1812.

Laatst wonend te Gent.

Overleden in het hospitaal van Erfurt²¹ op 25.11.1813 ten gevolge van een kogelkwetsuur ('coup de feu').

Degernières Emmanuel

Zoon van François en Josephine Vandenbossche, geboren te Geraardsbergen op 14.04.1792.

Signalement: 1m692 groot, vol aangezicht, bedekt voorhoofd, bruine ogen, grote neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen licht kastanjebruin.

Laatst wonend te Geraardsbergen.

Gedeserteerd in de loop van december 1813 'en venant de l'armée'.

²¹ Napoleon had deze stad met 100.000 gedemoraliseerde soldaten bereikt op 23.10.1813 na de slag van Leipzig.

Deschuyter Jean

Zoon van Pierre Joseph en van Rose De Clock, geboren te Aalter op 18.11.1786.
Signalement: 1m698 groot, ovaal aangezicht, gewoon voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.
Conscrit van het jaar 1807.
Landbouwer te Aalter.
Gedeserteerd op 03.02.1814.

De Witte Jean (*Johannes Damianus*)

Zoon van Adrien en Jeanne Cappaert, geboren te Koewacht (*Nederland*) op 17.05.1791.
Signalement: 1m72 groot, vol aangezicht, gewoon voorhoofd, blauwe ogen, geblokte neus, gewone mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.
Conscrit van het jaar 1811.
Laatst wonend te Koewacht.
'Passé au régiment de cuirassiers du roi le 01.05.1814.
Op 12.08.1817 te St.Jansteen gehuwd met Maria Catharina Van Ackeren.
Hij overleed te Hontenisse op 14.02.1826.

Vanasche Joseph

Zoon van Bruno en van wijlen Marie Catherine Gravelijn, geboren te Kruishoutem op 21.09.1787.
Signalement: 1m755 groot, ovaal aangezicht, plat voorhoofd, blauwe ogen, kleine neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.
Conscrit van het jaar 1808.
Laatst wonend te Kruishoutem.
Krijgsgevangenen genomen op 16.10.1813 tijdens de veldslag bij Leipzig.

Maseleijne Pierre

Zoon van Jean en Anne Callenberge, geboren te Oostakker op 22.01.1788.
Signalement: 1m64 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, grijze ogen, gemiddeld grote neus, kleine mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.
Laatst wonend te Oostakker.
Vermeld als zijnde in het hospitaal van Mons op 21.11.1813.
Geschrapt op 27.03.1814.

Walraet Pierre

Zoon van Livie en Anne Catherine De Clerq, geboren te Mater op 07.05.1789.
Signalement: 1m72 groot, ovaal aangezicht, gewelfd voorhoofd, blauwe ogen, kleine neus, gemiddeld grote mond, grote kin, haar en wenkbrauwen blond.
Laatst wonend te Mater.
Vermeld als verblijvende in het hospitaal van Metz op 23.11.1813.
Geschrapt op 27.03.1814.

Beck Dominique

Zoon van Jean-Baptiste en NN Vande Cruysse, geboren te Merelbeke (?) op 27.02.1789.
Signalement: 1m65 groot, ovaal aangezicht, gewoon voorhoofd, bruine ogen, grote neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Landbouwer.
Vertrokken van het dépôt in Ath op 25.03.1813 'pour se rendre aux Escadrons de Guerre'.
'On ignore ce qu'il est devenu'.

Wille Felix

Zoon van Pierre Jean en van Marie Jacqueline Buyse, geboren te Zomergem op 16.05.1787.
Signalement: 1m675 groot, lang aangezicht, rond voorhoofd, grijze ogen, lange neus, gewone mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Landbouwer te Zomergem.

Verbleef in het hospitaal van Mons op 28.11.1813.

Geschrapd op 27.03.1814.

Suis Ferdinand Charles

Natuurlijke zoon van Petronella²² geboren te Gent in 1791.

Signalement: 1m70 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1811.

Laatst wonend te Gent.

Overleden in het hospitaal van Hamburg op 23.03.1814 ten gevolge van koorts.

Galle Pierre

Zoon van Constantin en Marie Bockstael, geboren in Schendelbeke op 05.10.1791.

Signalement: 1m742 groot, rond aangezicht, breed voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.

Conscrit van het jaar 1811.

Landbouwer te Schendelbeke.

Overleden in het hospitaal van Falaises op 29.05.1814.

Dereu Constantin

Zoon van Jean Babtiste en van Jeanne *Bernarde* Goossens, geboren te Sleidinge op 04.09.1789.

Signalement: 1m73 groot, ovaal aangezicht, gewoon voorhoofd, bruine ogen, grote neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1809.

Laatst wonend te Sleidinge.

Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre à l'armée'. 'On ignore de qu'il est devenu.'

Vandevijvere Jean-Babtiste

Zoon van Jacques en van Anne Catherine De Caluwe, geboren te Moerbeke op 23.06.1790.

Signalement: 1m71 groot, vol aangezicht, gewoon voorhoofd, grijze ogen, lange neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Conscrit van het jaar 1810.

Laatst wonend te Moerbeke.

Gedeserteerd op 01.01.1814.

Luckx Pierre Jean

Zoon van Guillaume en Thérèse Goeman, geboren te Hofstade, kanton Aalst op 13.05.1790.

Signalement: 1m692 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, puntige neus, grote mond, lange kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonend te Hofstade.

Aan zijn verwondingen overleden in het hospitaal van Schelestadt (*in de Elzas*) op 07.11.1813.

²² Een Petronella Suys huwde in Gent met Livinus Van Gullick, met wie ze een zoon had in 1803.

Bogaert Pierre Jean

Zoon van Jean Babtiste Guillaume en van *Jeanne Catherine Vanhoesen*, geboren te *Uitbergen*²³ op 06.09.1790.

Signalement: 1m658 groot, ovaal aangezicht, gewoon voorhoofd, grijze ogen, welgevormde neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonend te Zele.

Krijgsgevangen genomen op 28.09.1813.

D'Haenens Philippe

Zoon van Benoît en Jeanne Therese *De Stoop*, geboren te Kruishoutem op 05.03.1786.

Signalement: 1m72 groot, groot aangezicht, plat voorhoofd, grijze ogen, grote neus, grote mond, kleine kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Conscrit van het jaar 1806.

Laatst wonend te Kruishoutem.

Gedeserteerd op 09.01.1814.

Hertleer Maximilien

Zoon van Jean François en van Livine Vanhoorebeke, geboren te Merendree op 17.04.1790.

Signalement: 1m66 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, bruine ogen, gewone neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Laatst wonend te Merendree.

Verbleef in het hospitaal van Hamburg op 26.04.1814.

Geschrapd op 03.08.1814.

Een Maximilianus Herteleer overleed op 05.05.1854 te Aalter.

Velleman Pierre Jean

Zoon van Jean François en van Anne Marie Avermaet, geboren te Zele op 25.05.1789.

Signalement: 1m684 groot, rond aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, grote mond, vierkante kin, haar en wenkbrauwen blond.

Conscrit van het jaar 1812.

Laatst wonend te Zele.

Gedeserteerd 'étant en remonte' in de loop van januari 1814.

Ossenaek Jean Babtiste

Zoon van Pierre en van Jeanne De Backer, geboren te Appeltere op 18.06.1789.

Signalement: 1m663 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, scherpe neus, vooruitstekende mond, gewone kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonend te Appeltere.

Gedeserteerd op 19.01.1814.

Raes Pierre Joseph

Zoon van Henry en van Anne Catherine *Moortgat*²⁴, geboren te St.Niklaas op 12.03.1788.

Signalement: 1m66 groot, rond aangezicht, plat voorhoofd, blauwe ogen, gewone neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonend te St.Niklaas.

Overleden in het hospitaal van Hannover op 21.05.1813 ten gevolge van 'fièvre nerveuse'.

²³ En niet te Zele in 1786 zoals het stamboekregister vermeldt.

²⁴ En niet Kerman zoals het stamboekregister vermeldt.

Staas Jacques

Zoon van Pierre Josse en Catherine De Wit, geboren te Hontenisse, kanton Hulst (*Nederland*) op 03.06.1785.

Signalement: 1m685 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, gewone neus, gemiddeld grote mond, kin met kuiltje, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonend te Hontenisse.

Overleden in het hospitaal van Ath op 04.10.1812.

Martens Charles François

Zoon van Jean Babtiste en van wijlen Marie Maes, geboren te Deftinge, kanton Nederbrakel, op 12.08.1792.

Signalement: 1m65 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, gemiddelde neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Laatst wonend te Deftinge.

Bevorderd tot brigadier op 15.01.1813.

Vertrokken van Mayence naar de 'escadrons de guerre'. Is niet opgedaagd op 11.02.1813.

Hij moet later zijn escadron opnieuw vervoegd hebben want hij wordt vermeld als gedeserteerd op 19.01.1814.

Braem Pierre Jacques

Zoon van Jean Jacques en van Elisabeth Lamperts, geboren te St.Niklaas op 01.12.1788.

Signalement: 1m716 groot, ovaal aangezicht, plat voorhoofd, bruine ogen, gewone neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen 'frisés'.

Laatst wonend te Sint-Niklaas.

Vertrokken van de dépôt van Ath op 11.02.1813 naar Mayence. Vertrokken naar de 'escadrons de guerre'. 'On ignore ce qu'il est devenu'.

Lijbaart Michel

Zoon van Jean en van Martine Kroes, geboren te Biervliet (*Nederland*) op 26.02.1790.

Signalement: 1m696 groot, ovaal aangezicht, bedekt voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, gewone mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.

Laatst wonend te Biervliet.

'Congé par mesure générale le 26.07.1814'.

Gehuwd met Marie van der Meere.

Overleden te Biervliet op 24.01.1862. Vermeld als werkmán.

Bruyland Jean Babtiste

De aanleiding van mijn opzoekingen.

Zoon van Adrien en van Marie Anne De Ridder, geboren te Lede²⁵, geen datum vermeld in het stamboekregister.

Geboren te Lede op 01.01.1786.

Bij akte verleden voor notaris F.J.J. Eeman te Lede op 31.05.1812, neemt hij voor de som van 1840 fr 5 ct de plaats in van Charles Peleman, om in diens plaats twee jaar als soldaat te dienen.²⁶

Signalement: 1m74 groot, ovaal aangezicht, breed voorhoofd, blauwe ogen, gemiddelde neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.

Laatst wonend te 'Fels' (Velzeke ?).

²⁵ Het stamboekregister vermeldt als geboorteplaats 'Fels', kanton Aalst.

²⁶ SAA, Modern Notariaat, dépôt van notaris Oscar Thibbaut, 175, notaris F.J.J. Eeman, akte 1115.

Vertrokken van de dépôt van Ath op 11.02.1813 naar Mayence. Vertrokken naar de 'escadrons de guerre'. 'On ignore ce qu'il est devenu'.

Willems François

Zoon van Pierre Albert en van Josephine Leybaert, geboren te Ertvelde op 16.08.1789.
Signalement: 1m742 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, grijze ogen, welgevormde neus, gemiddeld grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Laatst wonend te Ertvelde.
Gedeserteerd op 19.01.1814.
Een François Willems, wonende te Sleidinge, ontving in 1858 de medaille van Sint-Helena.

Desutter Charles

Zoon van François en Jeanne Marie Van Hansbroeck, geboren te Landegem op 23.08.1788.
Signalement: 1m725 groot, ovaal aangezicht, gewoon voorhoofd, blauwe ogen, gemiddelde neus, kleine mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Laatst wonend te Landegem.
'Parti avec son congé de réforme' (op definitief verlof wegens ongeschikt voor de dienst) op 18.05.1814.

Van Kruijssen Jean

Zoon van Jean en van Marie Anne Luijks, geboren te Graauw, kanton Hulst (*Nederland*) op 24.02.1788.
Signalement: 1m642 groot, klein aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, welgevormde neus, kleine mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Laatst wonend te Grauw.
Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre à l'armée'. 'On ignore de qu'il est devenu.

Wierinckx Amand

Zoon van Bernard en van *Petronella* Van Doorslaer, geboren te Overmere op 24.04.1792.
Signalement: 1m742 groot, rond aangezicht, (?) voorhoofd, grijze ogen, lange neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Laatst wonend te Overmere.
Op verlof gesteld op 26.07.1814 'par mesure générale'.
Huwde op 11.02.1818 te Berlare met Maria Jacoba Coppieters.
Hij ontving in 1858 de medaille van Sint-Helena en overleed te Berlare op 09.01.1859.

Michiels André

Zoon van Jean en van Jeanne *Catherine Van Hese*²⁷, geboren te Lokeren op 22.01.1789.
Signalement: 1m69 groot, ovaal aangezicht, breed voorhoofd, grijze ogen, grote neus, grote mond, vierkante kin, haar en wenkbrauwen blond.
Laatst wonend te Lokeren.
Krijgsgevangen genomen op 27.09.1813.

De Winter Joseph

Zoon van Gerard en Thérèse Schalck, geboren te Landskouter op 23.02.1789.
Signalement: 1m75 groot, vol aangezicht, vierkant voorhoofd, bruine ogen, grote neus, gemiddelde mond, gewone kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Laatst wonend te Landskouter.
Overleden in het hospitaal in Hamburg op 01.02.1814.

²⁷ Gehuwd te Waasmunster op 08.04.1788.

Leliaert Joseph

Zoon van Pierre en Marianne Desgrains (?), geboren te Gent in 1788.

Signalement: 1m76 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, kleine neus, gemiddelde mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Bijzondere kenmerken: 'marqué de petite vérolé' (*pokdalig*).

Katoenspinner te Gent.

Ongeschikt verklaard op 28.11.1812. Overgegaan naar de pioniers²⁸.

Bols Henri Joseph

Zoon van François en van Marie Anne Valon, geboren te Viersel in 1792.

Signalement: 1m615 groot, ovaal aangezicht, vierkant voorhoofd, rode ogen, vierkante neus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen zwart.

Laatst wonend te Viersel.

Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre à l'armée'. 'On ignore de qu'il est devenu'.

Aerts Jean François

Zoon van Gommare en van Petronille Horckmans, geboren te Mechelen op 09.11.1789.

Signalement: 1m745 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, bruine ogen, gewone neus, kleine mond, gespleten kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonend te Mechelen.

Vertrokken van de dépôt van Ath op 11.02.1813 om een transport van kleding te escorteren naar Mayence. Is sedertdien niet meer opgedoken.

Patteet Pierre

Zoon van Jean Babtiste en van Dimphne Vanbeughem, geboren te Willebroek op 17.04.1788.

Signalement: 1m70 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, gewone neus, gemiddelde mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen bruin.

Laatst wonend te Willebroek.

Gedetacheerd in Mayence (*Mainz*) vanaf 04.03.1813. 'Passé aux escadrons de guerre et ignore son sort'.

Gehuwd te Willebroek op 03.09.1817 met Marie Anne Meyers.

Deman Pierre Jean

Zoon van Pierre en van wijlen Marie Hierwegghens, geboren te Mechelen op 12.03.1789.

Signalement: 1m74 groot, ovaal aangezicht, laag voorhoofd, bruine ogen, gewone neus, gemiddelde mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Laatst wonend te Mechelen.

Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre à l'armée'. 'On ignore de qu'il est devenu'.

Michielsens Corneille

Zoon van Chretien en van Jeanne Waerseggers (?), geboren te Ekeren op 24.05.1792.

Signalement: 1m755 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, gemiddelde neus, gemiddelde mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.

Wever te Ekeren.

Gedeserteerd op 15.04.1814.

Een Jean Corneille Michielsens, wever, 27 jaar, huwde op 17.10.1818 te Ekeren met Marie Catherine Neysen.

Een Cornelis Michielsens was in 1867 bakker in Antwerpen (volgens een akte voor een notaris te Ekeren).

²⁸ Pioniers-eenheden waren werkeenheden voor wie ziekte veinsde of zichzelf verminkte.

Pollaerts Pierre Jean

Zoon van Martin en van Marie Thérèse Goossens, geboren te Hombeek op 12.02.1791.
Signalement: 1m725 groot, ovaal aangezicht, onbedekt voorhoofd, blauwe ogen, welgevormde neus, kleine mond, kin met kuiltje, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Geitenhoeder in Hombeek.
Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre aux escadrons de guerre'. 'On ignore de qu'il est devenu'.

Broekhoven Dominique (Domenicus Andries)

Zoon van André (*Andries Domenicus*) en van Corneille Smits, geboren te Oosterhout (Nederland) op 27.09.1788.
Signalement: 1m72 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, scherpe neus, gemiddelde mond, kin met kuiltje, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Conscrit van 1808, ingelijfd in het leger op 01.01.1808.²⁹
Laatst wonend te Oosterhout.
Vertrokken van Ath op 25.03.1813 'pour se rendre aux escadrons de guerre'. 'On ignore de qu'il est devenu'.
Gehuwd te Oosterhout op 18.01.1818 met Maria Catharina Meijers, geboren te Turnhout op 05.03.1796.

Brackkeniers Jean François

Zoon van François Leonard en van Jeanne Marie Drogenbroek, geboren te Antwerpen op 29.06.1788.
Signalement: 1m735 groot, ovaal aangezicht, breed voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, kleine mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.
Kleermaker te Antwerpen.
Verbleef in het hospitaal van Parijs op 28.02.1814.
Geschrapd op 12.07.1814.
Komt voor op de inschrijvingslijst van de burgerwacht van 1830.

Segers Balthasar

Zoon van Ferdinand en Elisabeth Smet, geboren te Aartselaar op 12.12.1791.
Signalement: 1m751 groot, rond aangezicht, kastanjevormig voorhoofd, blauwe ogen, scherpe neus, gemiddelde mond, grote kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Landbouwer te Aartselaar.
'Parti en détachement de Ath le 25.03.1813. N'est pas aparú.'
Hij huwde te Aartselaar met Joanna Catharina Celis en overleed er op 04.05.1836.

Francken Pierre

Zoon van *Egidius Hendrik* en Anne Barbare Michiels, geboren op 17.06.1788 te Loenhout.³⁰
Signalement: 1m70 groot, rond aangezicht, ontbloot voorhoofd, grijze ogen, grote neus, grote mond, vierkante kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Knecht te Loenhout.
Verbleef in het hospitaal van Mons op 08.11.1813.
Geschrapd op 27.03.1814.

²⁹ Archief Provincie Antwerpen, D103/097, Departement des Deux Nethes, Militie.

³⁰ Hij was de jongste van 9 kinderen. Zijn moeder overleed toen hij 8 maanden oud was, zijn vader toen hij 14 jaar oud was.

Taeymans Pierre

Zoon van Pierre en Catherine Braeckmans, geboren te Wommelgem op 20.05.1792.
Signalement: 1m76 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, scherpe neus, gemiddelde mond, kin met kuiltje, haar en wenkbrauwen blond.
Knecht te Wommelgem.
Bevorderd tot brigadier op 29.09.1813.
Gedeserteerd in de loop van januari 1814 'étant en remonte'.
Een Pierre Taelman ontving in 1858 de medaille van Sint-Helena.

Schenck Jean Baptiste

Zoon van Corneil en Jeanne Feskens, geboren te Westmalle op 19.04.1789.
Signalement: 1m688 groot, ovaal aangezicht, ontbloot voorhoofd, grijze ogen, haviksneus, grote mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Landbouwer te Westmalle.
Gedeserteerd op 19.07.1812. Vrijgesproken door uitspraak van de rechtbank op 29.07.1812 en teruggekeerd in het korps op 30.07.1812.
Opnieuw gedeseerteerd op 05.02.1814.

Vinck François

Zoon van Jean *Baptiste* en Elisabeth *Janssens*, geboren te Kontich op 16.02.1792.
Signalement: 1m76 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, kleine neus, gemiddelde mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Knecht te Kontich.
Bevorderd tot brigadier op 29.09.1813.
'Partie de Ath en détachement le 25.03.1813 pour rejoindre l'armée. N'est pas aparú.'

Meijers Gerard

Zoon van Corneille en Cornelia Nuijten, geboren te Geertruidenberg (*Nederland*) op 28.06.1785.
Signalement: 1m752 groot, ovaal aangezicht, gewoon voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, kleine mond, kin met kuiltje, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Vervanger van een conscrit van het jaar 1812, genaamd Vandermaden.
Laatst wonend te Geertruidenberg.
Gedeserteerd op 24.02.1814.

Mols Pierre François

Zoon van Armand en Anne Marguerite Deckx, geboren te Geel op 11.11.1791.
Signalement: 1m74 groot, ovaal aangezicht, rond voorhoofd, blauwe ogen, grote neus, gemiddelde mond, kin met kuiltje, haar en wenkbrauwen bruin.
Knecht te Geel.
Krijgsgevangen genomen op 28.09.1813.
Vijf andere zonen van het gezin huwen na 1815 in Geel.

Naegels Jean Jacques

Zoon van Jean Charles en van Jacqueline Vanderbiest, geboren te Gent op 10.09.1792.
Signalement: 1m74 groot, ovaal aangezicht, gewoon voorhoofd, (?) ogen, welgevormde neus, gemiddelde mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen kastanjebruin.
Laatst wonend te Gent.
'parti en détachement de Ath pour se rendre à l'armée. N'est pas aparú.'

Claes Martin Lucas

Zoon van Jean Babtiste en Jeanne Vandewijngaerd, geboren te Lier op 29.09.1792. Signalement: 1m792 groot, ovaal aangezicht, hoog voorhoofd, blauwe ogen, welgevormde neus, gemiddelde mond, ronde kin, haar en wenkbrauwen blond.

Diende een verzoek in tot vrijstelling wegens het overlijden van zijn broer.³¹

Plaatsvervanger van een conscrit van het jaar 1812, genaamd Peeters Lucas Jean.

Laatst wonend te Lier.

Gedeserteerd 'étant en remonte' in januari 1814.

Ontving in 1858 de medaille van Sint-Helena.

5. ANALYSE

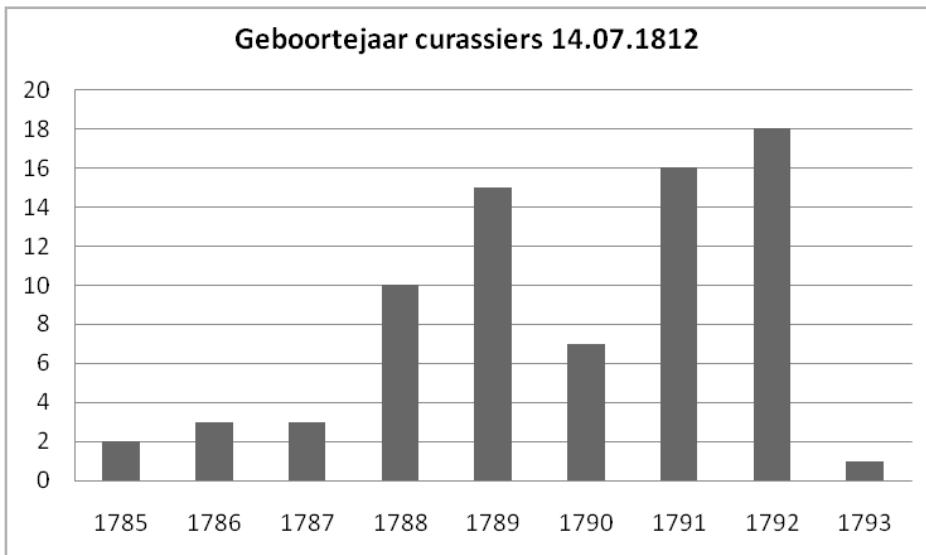
5.1. Afkomst

Van de 75 jonge mannen die op 14.07.1812 te Ath ingelijfd werden in het 6^e regiment kurassiers, waren er 33 afkomstig van het Schelvedepartement, 26 van het Dijledepartement en 16 van het departement van de Twee Nethen.

5.2. Leeftijd

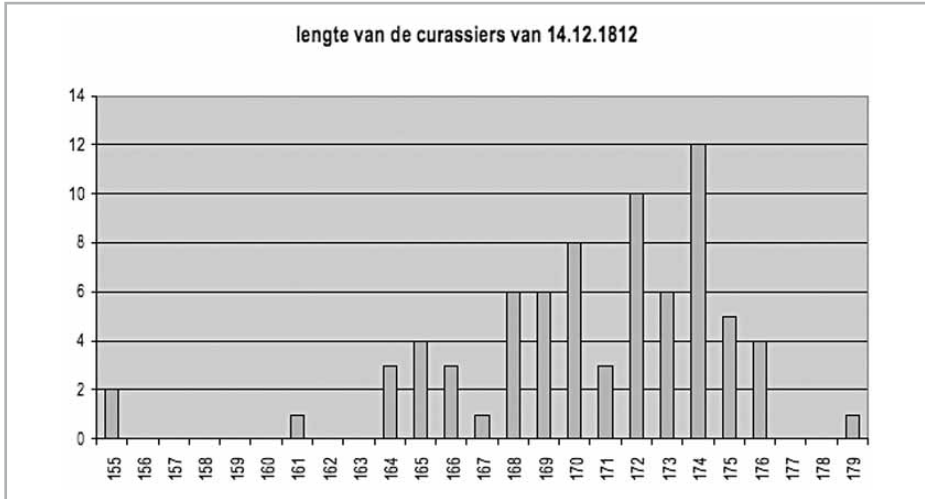
De groep bestond voornamelijk uit conscrits van het jaar 1812. Daarnaast waren ook vroegere vrijgestelden uit vroegere lichteningen opgeroepen. Tenslotte waren er enkele 'ouderen' die wellicht als plaatsvervangers het contingent vervoegden.

Zie onderstaande grafiek die de aantallen per geboortjaar weergeeft:

³¹ Archief Provincie Antwerpen, D071/059, département des Deux Nethes, Militie.

5.3. Lengte

De gemiddelde lengte van de conscripts in de Franse periode bedroeg 1m63³².

Uit de instructies voor de conscriptie bleek dat de kurassiers minstens 1m73 groot moesten zijn:

*'Les généraux formeront les contingents des différentes armes dans l'ordre ci-après : carabiniers, cuirassiers, fusiliers de la garde impériale, artillerie à pied et à cheval, ouvriers et pontonniers, dragons, génie et cavalerie légère, tirailleurs de la garde, infanterie, train d'artillerie et équipages militaires. Les conscripts pour les carabiniers et cuirassiers et pour moitié du contingent des fusiliers de la garde seront pris parmi les plus forts et les plus grands ; ils ne pourront avoir, pour les carabiniers, moins d'un mètre 785 millimètres, et pour les cuirassiers et moitié des fusiliers de la garde, moins d'un mètre 731 millimètres.'*³³
Ze werden dan ook 'les grands frères' genoemd.

Na het débaucle van de Russische campagne en de haastige wedersamenstelling van de cavalerie voor de nieuwe oorlog in Duitsland, had men wellicht niet meer de luxe om dit strikt toe te passen. Slechts 28 van de 75 uit onze studie beantwoordden nog aan dit criterium. Als extremen zien we twee kurassiers die slechts 1m55 groot waren. Werden zij gekozen omdat zij als landbouwerszonen met een paard konden omgaan ?

5.4. Wat is er van hen geworden ?

Op één na die vrij snel naar de Grande Armée naar Rusland gestuurd werd, vertrokken zij in de loop van 1813 naar het *Armée d'Allemagne*.

³² C. VANDENBROECKE, *Sociale geschiedenis van het Vlaamse volk*, Leuven, 1984, p. 250.

³³ J-F BRUN, Le cheval dans la Grande Armée, in: *Revue historique des armées*, nr 249, 2007, pp. 38-74.

Omwillen van het verlies of de vernietiging van de registers en de documenten van de *escadrons de guerre* kon voor een deel van hen niet achterhaald worden welk lot hen beschoren was. De mededeling 'on ignore ce qu'il est devenu', 'we weten niet wat er van hem geworden is', komt bijgevolg vrij veel voor. In een aantal gevallen hebben we echter kunnen aantonen dat ze de veldtocht overleefden. We mogen er echter van uit gaan dat het merendeel de *campagne d'Allemagne* niet overleefd heeft.

Volgens de gegevens van het *registre de matricule* waren er:

- 21 die vertrokken van het dépôt in Ath naar Mainz of naar de *escadrons de guerre*, maar die er niet aankwamen of waarvan men niet weet wat er van hen geworden is. De grootste groep, 14 in getal, vertrok op 25.03.1813. 6 onder hen hebben we (vermoedelijk) teruggevonden.
- 26 die deserteerden:
 - 1 in 1812
 - 10 in 1813 (2 op 31.08.1813 na de veldslag bij Dresden, 8 in december bij de terugtrekking)
 - 15 in 1814 (waarvan 9 in januari, 3 in februari, 2 in april en 1 in mei. De drie laatste dus na de capitulatie van het Franse leger)
- 8 die overleden in een hospitaal
- 6 die geschrapt werden ('rayé') na een verblijf in een hospitaal
- 3 die ten gevolge van hun verwondingen afgekeurd worden voor de dienst en naar huis gestuurd werden (*congé de réforme*)
- 6 die krijgsgevangen genomen werden
- 1 die overleed tijdens de terugtocht uit Rusland
- 1 die verdween
- 2 die reglementair ontslagen werden bij de ontbinding van het Franse leger
- 1 die na diezelfde ontbinding overstapte naar het nieuwe leger van de Franse koning

Dat men van 21 van de 75 kurassiers niet weet wat ervan geworden is, moet ons niet verwonderen, gezien de opmerking 'la perte des papiers des escadrons de guerre' die we terugvinden bij Henry Dewit. Ze zullen zich wellicht niet opnieuw gemeld hebben bij hun regiment na de vijandelijkheden in de periode maart-november 1813. Bijgevolg kunnen we veronderstellen dat ze ofwel deserteerden, ofwel sneuvelden in de veldslagen waarin hun regiment betrokken was, ofwel overleden na verwondingen. Van 6 onder hen konden we alleszins vermoedelijk aantonen dat ze terugkeerden naar hun dorp.

Van de 26 gedeserteerden vonden we er 9 nadien terug. Hoeveel er van de overigen veilig en wel thuis geraakten konden we niet achterhalen.

EEN VERGETEN OF ONVOLPREZEN GENEALOGISCHE BRON ?

Graf- en gedenkschriften in kerken, abdijen, gebouwen van de overheid en particulieren in de provincie Antwerpen.

Georges Lathouwers

In het Nationaal Documentatie- en Studiecentrum te Merksem zijn we er in geslaagd de negen delen van de "graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen" te bewerken voor CAD.¹ Dit werd mogelijk gemaakt door een aantal vrijwilligers die de index in Word hebben aangeemaakt. Onze bijzondere dank gaat dan ook uit naar deze vrijwilligers: Jacques Vanummissen, Hilde Calmeyn en Georges Lathouwers die een monnikenwerk voor elkaar hebben gebracht.

Waarover gaat het ?

Een aantal vooraanstaande en geprivilegieerde personen, die over de kennis beschikten van de oude Nederlandse taal, Frans, Spaans, Latijn, wapenkunde- en genealogie, hadden in de 19de eeuw het plan opgevat om onze Belgische geschiedenis te bewaren en te vervolledigen, dus niet alleen de geschiedenis van het Rijk maar ook van de steden en provinciën. Volgens deze vorsers werd er ten aanzien van de plaatselijke geschiedenis een belangrijke bron verwaarloosd, namelijk deze van de gedenk- en grafschriften. Opschriften van Grieken en Romeinen werden bewaard om de geschiedenis te schrijven. Onze plaatselijke opschriften werden verwaarloosd alhoewel het dikwijls ging over onze eigen families. Deze opschriften geven vaak de gebeurtenissen weer die in ons land zijn voorgevallen, ze vermelden namen van bekende mannen, vrouwen en instellingen, maar ze kunnen ook gebruikt worden om afstammelingen vast te stellen.

De samenstellers van deze delen waren zich bewust dat de opschriften belangrijk waren om de gebeurtenissen te verduidelijken, op te helderen en nuttig zijn voor de afstamming van familie. Zij wensten deze te bewaren voor het nageslacht om ze van een bijna zekere vernietiging te beschermen. Inderdaad, er waren vele burgerlijke en geestelijke gedenkstukken vernield tijdens de onlusten van de 16de en de laatste jaren van de 18de eeuw. Een groot aantal kerken werden afgebroken of herbouwd. Bij anderen werden de vloeren vernieuwd. Opschriften zijn verdwenen en werden enkel bewaard in zeldzame handschriften, die op hun beurt later verdwenen of vernietigd werden in oorlogen, branden en andere rampen.

¹ CAD (Centrum Antwerpen Databank) is een databank gemaakt op de familienaam. Zij verwijst naar de bron waar men de familienaam kan terugvinden. Die bron kan zijn kwartierstaten, oude doodsbriefjes, collectieve bidprentjes, volkstellingen, parochieregisters, emigranten, vervolgingen van heksen, fondsen, familiearchieven, heraldiek, oorlogen, honderdjarigen en vele anderen. De bedoeling is een grote verscheidenheid van onderzoeksmogelijkheden aan te bieden aan de genealoog. CAD is enkel te raadplegen in het VVF-nationaal documentatie- en studiecentrum voor familiegeschiedenis te Merksem, Van Heybeeckstraat 3. De bronnen liggen daar dan ook ter inzage. In het West-Vlaams VVF-centrum voor familiegeschiedenis te Oostende, Kanunnik Dr. Louis Colenstraat 6 is de tegenhanger van CAD te raadplegen onder de naam COD (Centrum Oostende Databank). Deze databank verwijst naar de bronnen die daar raadpleegbaar zijn.

Om die reden heeft een lid van de provincieraad in 1851 een voorstel gedaan om een jaarlijkse toelage te stemmen voor het uitgeven van die opschriften in boekvorm. Er werd een commissie samengesteld om deze ideeën te verwezenlijken, een commissie die in de loop der jaren herhaaldelijk van samenstelling wijzigde wegens ziektes en overlijdens.

Om een idee te hebben wie er zoal aan meewerkte als vooraanstaanden geven we hier een overzicht van de eerste commissie:

- Teichmann T., gouverneur van de provincie Antwerpen
- Graaf Le Grelle Gerard, lid van de provincie- en gemeenteraad van Antwerpen
- Génard P., letterkundige
- Moons – Vander Straelen P. Th., oudheidkundige
- Ridder de Burbure Leo, administrateur van de koninklijke academie der beeldende kunsten en erearchivaris van O.L.V. kerk
- Mertens F. H., bibliothecaris van de stad Antwerpen
- Smolderen J. G., lid van de bestendige deputatie van de provincie Antwerpen
- Van Havre Gust., lid van de provincieraad en burgemeester van Wijnegem
- Van Leries Th., advocaat te Antwerpen
- Verachter Fr., archivaris van de stad Antwerpen
- Verdeyen C., provincie-inspecteur van het lager onderwijs
- Visschers P., pastoor van Sint-Andrieskerk te Antwerpen
- Nelis C., leraar bij het koninklijk atheneum te Antwerpen

Verscheidene niet bij naam genoemde geleerden hebben als corresponderende leden meegewerkt aan dit belangrijk werk. Samenvattend is het een indrukwekkende lijst van personen die garant stonden voor een degelijk en kwalitatief onderzoek en over voldoende kennis beschikten om een belangrijk werk te volbrengen. Later werden er in Mechelen, Lier en Turnhout plaatselijke commissies opgericht.

Om hun werk met de grootste nauwkeurigheid uit te voeren en weer te geven zoals het er oorspronkelijk uitzag, werden alle mogelijkheden gebruikt die er waren: gedrukte werken, handschriften, archieven van kerken en kloosters en registers van de burgerlijke stand. Alle gevonden opschriften en families - hoe onbeduidend ook - werden opgenomen. Wat de nog bestaande opschriften betreft: deze werden letterlijk weergegeven ook wanneer duidelijk blijkt dat er een fout was ingeslopen. Ook in CAD werden deze familienamen opgenomen zoals ze in het boek gedrukt staan, zelfs als het duidelijk is dat die lettercombinatie niet bestaat. Wij beseffen dat dit een probleem geeft voor diegene die een naam aan het opzoeken is maar via de "help" van CAD en "Welke namen komen voor in de databank?" is het mogelijk om na te kijken of er geen afwijkende schrijfwijzen zijn.

Volgende delen zijn geïndexeerd en consulteerbaar in CAD:

Deel 1: uitgegeven in 1856 handelend over Onze-Lieve-Vrouwekerk te Antwerpen met vermelding van alle blazoenen, opschriften en merkwaardige gedenkschriften. In dit deel vindt men ondermeer vorsten die over ons land geheerst hebben, de hoogadelijke Belgische families, de ridders van het Gulden Vlies die de kapittels - gehouden te Mechelen in 1495 en te Antwerpen in 1550 - bijgewoond hebben. De kerkvoogden die de bisschoppelijke zetel bekleed hebben te Mechelen en Antwerpen, kunstenaars als Quinten Metsys, Frans Floris, Marten de Vos, P. P. Rubens, beeldhouwers Quellin en Fayd'herbe, geleerden als Ortelius, Papebrochius, Gevartius. Ook namen van immigranten als Guiciardini, Grimaldi, Mondragon en vele, vele anderen. Er worden ongeveer 1850 opschriften vermeld, bijna 5000 overlijdensdata van personen en 1000 wapenschilden.

Deel 2: uitgegeven in 1863 handelend over de Sint-Jacobskerk, Sint-Walburgiskerk (afgebroken) en Sint-Joriskerk (zowel de afgebroken als de nieuw gebouwde).

In de Sint-Jacobskerk staan ongeveer 1.300 gedenktekens die de sterfdag vermelden van 4.500 personen. Onder hen wetenschappers, letterkundigen en kunstenaars. De schilders Pieter Paulus Rubens, Joost van Egmont, Huibrecht Sporckmans, beeldhouwers Jan Collyns de Nole en Artus Quellin de jonge, bouwmeester Pauwels Luydinckx, plaatsnijder Hieronimus Wiericx, geneesheren Barthelmeeus en Willem Marcquis, wiskundige Michiel Coignet, rechtsgeleerde Peeter van Wesenbeeck, burgemeesters Nikolaes Rockox, Gaspar Rovelasco, Jan Roose en Jan Van Weerden, proefmeester van de Munt Jaspar Baseliers, families als Van de Werve, de Lannoy, Brouckhoven en vele anderen. Ook een naamlijst van kapelanen, pastoors en priesters van deze kerk wordt vermeld met vele bijzonderheden.

In de oude Sint-Walburgiskerk stonden een 370 opschriften waaronder die van de families Tserwouters, Galle, de Moy en van Montenaecken, beeldhouwers Joannes Petrus van Bourscheit, vader en zoon. Het graf van Jan van der Biest, stichter van een godshuis, de geneesheer van de stad Willem Peeters, de aartshertogen Albrecht en Isabella. Bij de immigranten vinden we Thomas Wallis, Ph. De Longueval. Ook hier werd een naamlijst vermeld van de plebanen.

In de Sint-Joriskerk stonden 371 opschriften waaronder die van aartsbisschop Gaspard van der Heirstraeten, Maria Isabella van Horne, grote weldoenster van de parochie, burgemeesters Jan Baptist della Faille, Floris van Berchem, Jan Happaert, schilders Jan Breughel en Jan Snellinck, plaatsnijder Cornelis Galle, beeldhouwer Lodewyk Willemssens en de families Draeck, de la torre, Maes, van den Broeck enz...

Voor deze kerk werden ook de toelatingen vermeld voor het plaatsen van een grafkelder, waar die gelegen was en wie er wanneer in begraven werd. Een naamlijst van de pastoors vinden we hier eveneens.

Verder vindt men in dit deel levensbeschrijvingen van de medewerkers van deze uitgaven die reeds overleden zijn, uitvoerige beschrijvingen van de kerken met vermelding van uitzonderlijke gebeurtenissen en rampen die daar plaatsgrepen en kopers en verkopers van gronden waarbij de namen vermeld worden van de bewoners en eigenaars.

Voor de Sint-Walburgiskerk vinden we zo'n vermelding in 1387, toen Ridder Jan Bode in de kerk vermoord werd door Jan Winken en de broers Nicolaes en Jan van Wyneghem. De daders werden veroordeeld tot het betalen van een boete van 1500 ponden parisis, om een kapelanie te stichten voor het dagelijks vieren van een mis in de hoofdkerk van Antwerpen ten eeuwigen dage. Ook moesten zij in de hoofdkerk een glasraam plaatsen met de wapens van de familie Bode. In januari 1397 werd er volgens de geldende wetgeving een mondozen gesloten.

Deel 3: uitgegeven in 1887 gaat over Sint-Andrieskerk, Sint-Laurentiuskerk, de oude kerk van de Heilige Catharina, Sint-Willebrorduskerk, Sint-Jozefkerk, het kerkhof van Stuivenberg en het Kiel.

In de Sint-Andrieskerk (de parochie van miserie) stonden 354 grafschriften die het overlijden vermelden van 1.062 personen waaronder een groot aantal ambtenaren van de Munt. We vinden er de families van de Werve, de Pape, Schoyte, Ostering, de Succa, Verhagen, de Stembor, de Witte, Batkin, vanden Cruyce, Mettepenningen, le Grelle, Nottebohm, uiteraard ook Visschers en vele anderen.

Voor de Sint-Laurentiuskerk werden de opschriften weergegeven van de oude kerk, die in 1814 werd afgebroken en de nieuwe kerk. In de oude kerk stonden 49 opschriften waaronder die van de families Bollart, Verdussen, de Ridder, Pelgrom, Borrekens. In de nieuwe kerk vinden we dan Teichmann, van Cutsem, Belpaire, Ceulemans, Jacobs, de Lincé, de Villers, de Fourneau, enz...

De oude en nieuwe Catharinakerk op het Kiel heeft 27 opschriften, waaronder die van de kerkmeesters Pauwels en van den Brandt, schepenen Cornelis Vermalen en Theodorus Claessens en de eerwaarde Gerardus Kniff, abt van Sint-Michiels in 1685.

De kerk en het kerkhof van Sint-Willebrordus hebben 397 opschriften waaronder dat van de schilders Cornelis Schut. Verder nog van de Wael, Sanctorum, Torfs, Ausiau, van Cantfort, van Dun, van Bedaff, Ommeganck, de Labistrate de Neerwinde, Guyot, Ullens, Storms en vele anderen.

Het kerkhof van Stuivenberg had 633 opschriften waaronder Piberi, d'Araoz, Delvaux, Wellens, Morel, Kennedy, de Brauwere, van Ryswyck, Montgomery, Osterrieth, Wood, Knight, enz...

Het Kielkerkhof had 803 opschriften. Hier vindt men van den Haute, van Larius, Geelhand, Samsoen, Werbrouck, Bex, Schokeel, Villette om er maar enkele te noemen. Een levensbeschrijving van de overleden leden van de commissie werd ook hier niet vergeten.

Deel 4: uitgegeven in 1859 gaat dan over Sint-Michielsabdij, klooster der norbertinessen, klooster Sint-Salvator (Peeter Pots), klooster der augustijnen, klooster der alexianen (Cellebroeders), Falconsklooster, Sint-Elisabethgasthuis, kloosters der victorinnen (Ter Nonnen), Onze-Lieve-Vrouw Presentatie (Oostmallen), Sint-Jozef-Nazareth (spinsters), H. Ursula (Ursulinnen), H. Kruis (witte zusters), Ter Zieken en Berg van Calvarieën (zwarte zusters).

Ook hier kunnen we weer vele bekenden terugvinden zoals Isabella van Bourbon, Maria van Oranje, gravin Anna Solms, Abraham Ortelius, de familie Rubens, Stuart, Pot, Vernimmen, Borselen, Renesse, Montfort enz...

In dit deel werden ook de dodenlijsten vermeld van de kloosterlingen waarin zowel hun doopnaam als hun kloosternaam vermeld wordt, soms met vermelding van hun geboorteplaats, legaten en jaargetijden. De necrologie van de overleden leden van de commissie werd ook hier meegegeeld.

Het gedenkboek van het klooster der witzusters werd ook opgenomen. Hierin vindt men de namen van de paters, priester, kloosterlingen met vermelding van hun nalatenschap en stichting van jaargetijden.

Deel 5: uitgegeven in 1873 handelt dan weer over de kloosters in Antwerpen. De predikheren in de Nosestraat, dominicanessen in de Predikerinnenstraat, paters miniemen op de Meir, Onze-Lieve-Vrouwebroeders of geschoeide karmelieten in de Huidevettersstraat, ongeschoeide karmelieten of discalsen op de Graanmarkt, Spaanse karmelietessen op de Rogier, Engelse karmelietessen in het Hopland, kartuizers in de Sint-Rochusstraat, zusters van het Heilig Hart van Jesu (gesticht van Celst) op de Sint-Jacobsmarkt, begijnhof in de Rodestraat en tenslotte het professiehuis van de jezuiten op het Jezuitenplein.

In het klooster van de paters predikheren stonden 791 opschriften. Samen met de gedenkstukken van frater Michael Ophovius, 6de bisschop van 's Hertogenbosch en frater Marius Ambrosius Capello, 7de bisschop van Antwerpen en zijn ouders vinden we er nog een aanzienlijk aantal adellijke families waaronder 't Serwouters, van de Werve, Houtappel, de Bejar, Nocetti, Triest, de Nollet, Ullens, t'Kint, van Woelput, Sanchez, van Wesenbeeck, de Velasco,

van Ertborn. Schilders Thomas Casier en Abraham Genoels, landschapschilder Jan Faler, schilder, plaatsnijder en plaatdrukker Hieronimus Cocx, beeldsnijder Guilielmus Kerrix en zijn vrouw Barbara Ogier, dichteres. Een naamlijst van overleden paters en broeders predikheren, een lijst met gestichte jaargetijden en tenslotte een opsomming van zerkstenen die zich in 1654 in de kerk bevonden. De kerk van het klooster werd bij de parochiale verdeling van de stad Antwerpen op 23.6.1803 tot kerk van de Sint-Paulusparochie aangeduid. Alexander Stordeur was de eerste pastoor.

Van het klooster der dominicanessen zijn slechts zeven opschriften gekend. Hier kon men, in de kerk, het meesterstuk "de Zaligmaker aan het kruis" geschilderd door Antoon van Dyck vinden. Het schilderij werd later overgemaakt aan het museum in Antwerpen.

Het professiehuis van de jezuïeten telde 238 opschriften. Onder de adellijke families vond men: Rampaert, Houtappel, della Faille, Moretus, de Hornes, Vecquemans, Goubau, e.a. Een lijst met de overledenen van de jezuïetenorde van Antwerpen en een tweede met die van het hele land is ook voorhanden, verder een lijst met de rectors, oversten en de voorgedragen voor het afleggen van de kloostergeloften van de Orde van Antwerpen, evenals een van de jezuïeten die heiligenlevens uitgaven en tenslotte ook nog de jaargetijden die er moesten gehouden worden. Ook op 23.6.1803 werd de Carolus Borromeuskerk aangeduid als parochiekerk van de Sint-Carolusparochie. Guilielmus van Bomberghen was de eerste pastoor.

Van het miniemenklooster zijn er vijf opschriften gekend, met vier namen van adellijke families, namelijk Ettenhard, Lustrier, de Yllan en Balbi, ook een lijst met de paters en lekenbroeders die gestorven zijn in Antwerpen en elders.

In het klooster van de Onze-Lieve-Vrouwebroeders of geschoeide karmelieten vond men 265 opschriften waaronder volgende adellijke families: van Egmond, van de Werve, van Brederode, Borrekens, van Veltwyck, Rockox, Lernout, Delrio, de Gaverelle, Sivori, Robiano, enz... Bij de kunstenaars vinden we de schilders: Sebastiaan Vrancx, Theodoor Rombouts, Thomas Bosschaert, Peeter Goetkint en Jan Smits, beeldhouwer Gaspar Moons en de plaatsnijders Peeter Clouwet en Frans van den Wyngaert. Verder hebben we nog een naamlijst van de paters en broeders van het klooster en een lijst van de paters die in Antwerpen geboren werden. Bij velen werd de gebruikte kloosternaam vermeld.

Bij de ongeschoeide karmelieten of discalsen werden 66 opschriften gevonden. Enkele adellijke families die daar voorkomen zijn: de Groote, Linsen, Laverne, de Gargant, del Campo, de Ventosa, Mendisborges, Dacuna y Andrada, Nunez Devora, Pallavicino, de Miranda, van Susteren e.a. Beeldhouwer Alexander van Papenhoven werd hier in de kerk begraven. Er werden zes lijsten met namen gevonden namelijk: een lijst met missen die moesten gelezen worden, een lijst met religieuzen sedert 20.8.1610, een lijst met de broeders donaten, een lijst met religieuzen die in Antwerpen overleden zijn, een lijst met broeders die hun gelofte hebben afgelegd na 1.5.1665 en een lijst van broeders donaten die in Antwerpen overleden zijn.

De Spaanse karmelietessen hadden in hun klooster 79 opschriften waaronder volgende adellijke families: de Hunin, Bounonville, d'Aremberg, de Salgado y Sarnicento, de Brecht, du Bois, Janssens de Bisthoven, le Grelle, de la Torre, van der Goes, enz... Een lijst met missen (jaargetijden) die moesten gelezen worden en een lijst met moeders (oversten) werd er eveneens gevonden.

Bij de Engelse karmelietessen werden 77 opschriften gevonden waaronder ook enkele adellijke families: Plunkett, Dalton, Sanderson, de Corby, Vecquemans, Moens, Worsley, Anthoine, e.a.

In de kerk van het begijnhof werden er 230 opschriften geteld. Ook hier ontbraken de adellijke families niet: van den Berghe, Dimmer, de Cocquiel, van Raet, van Rode, Ximenes, van Ursel, Spinola, Anchemant, le Mesureur, Godin, Cordier, van Ryseghem, van Havre, enz... Een naamlijst van sedert 1561 overleden begijnen werd opgenomen net zoals een lijst van de pastoors van het begijnhof.

In het klooster en de kerk van de kartuizers werden 100 opschriften genoteerd. De adellijke families kunnen hier ook niet ontbreken: Huriau, van Colen, Hellinck, Fourment, van Woonseel, Immeloot, van Croonendael, d'Ennetières, Duyst, Robiano, le Comte, de Cordes, d'Iltre, de Jauche de Mastaing, de Neve, d'Hannis de Moerkerke, de Schaverbeke, Roose, Piecks en vele anderen. Een dodenlijst met weldoeners opgesteld in 1702 vult het geheel aan. Verder bevat het nog een lijst met vermelding van de rectors en priors van het klooster in 's Hertogenbosch en een gelijkaardige lijst van die van Antwerpen.

Het klooster van de zusters van het Heilig Hart van Jesus, gesticht van Celst bezat 12 opschriften. De kapel werd gewijd door de aartsbisschop van Mechelen Engelbertus Sterckx. In het algemeen moet er nog vermeld worden dat er in het hele boek bij vele geestelijken zowel hun kloosternaam als hun familienaam vermeld wordt. Ook werden er veel personen vermeld die niet in Antwerpen geboren of gestorven zijn.

Deel 6: verschenen in 1871 handelt over de kloosters van de orde van Sint-Franciscus. Elf kloosters, tien in Antwerpen en één in Mortsel.

Het klooster der begaarden telde 50 opschriften waaronder: de Villegas, de Tornel, Duyst van Voorhout, van Etten van de adellijke families, Lodewijk Requellesius als priester en rechtsgeleerde, Ignatius van der Beken als kunstschilder. Twee lijsten met jaargetijden werden vermeld, samen met het reglement hoe de broeders deze jaargetijden moesten houden. Tenslotte vindt men de namen van de paters en broeders die er overleden zijn sedert 1560 tot 1793.

In het klooster van de annuntiaten zijn er 65 opschriften. Adellijke families die men er vindt zijn: de Bisthoven, Zyberts, Cocquiel, Moretus, Delrio, Rockox, Valckenisse, vander Haghen, de l'Espinne, e.a., een lijst met jaargetijden, een lijst met de namen van de annuntiaten, dikwijls met vermelding van de ouders, die aangenomen werden tussen 1.12.1608 en 25.1.1780 en één van diegene die in 1783 nog in leven waren tijdens de vernietiging van het klooster en enkele vermeldingen van de kloosters in Venlo, Brussel en Dueren.

In het klooster van de kapucijnen werden er slechts enkele opschriften gevonden. We vinden er de families: Claris, Goubau, vander Boye de Macken.

In dat van de kapucinessen zijn er twaalf opschriften, waaronder: Maximinus Gerardi de stadssecretaris en zijn vrouw Maria de Coxie. We krijgen nog een lijst met namen van de zusters van 1662 tot en met 1862 met vermelding van de ouders en hun beroep. Tenslotte werd nog een lijst van de bestuurders van dit klooster van 1652 tot 1850 opgenomen.

Bij de arme clarissen werden ongeveer 90 opschriften gevonden. Ook hier zijn de adellijke families vertegenwoordigd met ondermeer: Berchem, Schoonhoven, van de Werve, della Faille, Rodriguez da Vega, Remaldez, Pery, Adriaen Herbouts de stadspensionaris. We vinden een lijst met zusters die begraven werden in de kerk, beginnende op 12.1.1500 tot 16.12.1779. Een volgende lijst met overleden zusters begint in 1585 en eindigt in 1831, ook de plaats waar het graf ligt werd vermeld. Tenslotte hebben we nog een lijst waarin de zusters werden genoemd die aangenomen werden vanaf 1834, met vermelding van hun geboorteplaats en datum evenals de ouders.

Het klooster van Sint-Annendael vindt men op twee plaatsen terug. Vooreerst in de Luithagen te Mortsel waar het gesticht werd in 1496. Daar waren er 12 opschriften, waaronder het graf van de stichters Jan van Ranst (ridder) en zijn echtgenote Agnes van Hiesvelt en enkele bloedverwanten. In 1621 werd het klooster overgebracht naar Antwerpen. Hier telde men 29 opschriften en wapens van onder andere: Gaspar Nemius 6de bisschop van Antwerpen, en de families van Parys, Fredericx, Haecx, Schott, Clarisse, de Witte, Bosschaert, enz... Vooraan in het boek na het voorwoord vindt men de kroniek van het klooster ten tijde van de Luithagen. Het geheel wordt ook hier aangevuld met lijsten van paters, broeders, maters, zusters en jaargetijden.

In het klooster van de minderbroeders werden wel 360 opschriften genoteerd. Ook hier ontbreken de adellijke families niet: van de Werve, Mansdale, della Faille, Borrekens, Anraet, Spinola, Tucher, Nicolaes Rockox en zijn vrouw Adriana Perez, Diego a Castro, Mendoza, del Plano, Moretus, om er maar enkele te noemen. Bij de kunstenaars vinden we: de beeldhouwers Artus Quellin de oude en Jan Baptist Gillis, de schilders Paulus Flocquet, Abraham Matthysens, Frans Snyders, Philips Fruytiers en Jan Baptist Floris, de steenhouwer Cornelis de Vrint met enkele van zijn zonen. Vier lijsten met overleden minderbroeders van 1521 tot 1796 maken het geheel compleet. Bij de aanvullingen op het boek is er nog een lijst met overledenen van 1797 tot 1847. Ook de gestichte jaargetijden ontbreken niet.

Het klooster van de Derde Orde van de H. Franciscus had 57 opschriften onder wie: Joannes en Joannes Amandus della Faille, Engelbert van Etten, Jan van Schoonhoven, Barbara van der Elst, Joos van de Wouwer weesmeester van de stad, Joannes Jacobus Fragia eerste heelmeeester van het Kasteel, enz... De jaargetijden werden eveneens vermeld.

In het klooster der grauwezusters werden geen grafstenen gevonden. De opschriften en wapens komen van schilderijen en glasramen. Naamlijsten van zusters zijn er gevonden vanaf 1683 tot 1870 en een lijst van overledenen vanaf 1685 tot 1869.

Tot slot vindt men in dit deel nog de opschriften van de openbare- en privéplaatsen zoals, in het nieuwe en oude stadhuis, oude thesaurie, archief, bibliotheek, bij de gilden, oude en nieuwe beurs, koninklijke academie, museum, op de gevels van huizen en op de openbare weg en het Kasteel.

Deel 7: is volledig gewijd aan de kerken en abdijen in de stad Lier. In het Nationaal Studie- en Documentatiecentrum voor familiegeschiedenis te Merksem vinden we geen origineel exemplaar van dit boek, maar enkel een kopij. Een uitgiftedatum en een voorwoord ontbreken. Achtereenvolgens krijgen we de opschriften en grafschriften van de parochiale kerk van de Heilige Gummarus, Sint-Jacobskapel, Sint-Pieterskapel, begijnhof, kluzekerk, jezuitenkerk, kerk van Vredenbergh, kerk van Sion, gasthuiskerk, klooster der zwartzusters met een lijst van de overleden moeders en zusters van 1406 tot 1858, abdij van Nazareth, kapucijnenklooster, predikherenklooster, Engelse karmelietessenklooster, Kartuizerklooster. Het geheel wordt afgesloten met een lijst van de pastoors van het begijnhof van 1309 tot 1803, een naamlijst van de begijnen met datum van hun professie, een lijst met namen van de moeders van het gasthuis van 1402 tot 1873. Verder nog de namen van de pastoors van het gasthuis van 1433 tot 1893 en een lijst van de zusters en religieuzen in het Sint-Elisabethgasthuis vanaf 1639.

Een opmerkelijke grafsteen is deze van Jacob Smits die begraven werd op 16.10.1660. Hij was 100 jaar en vader van drie zonen, allen priester en een dochter. Deze steen werd opgetekend in de parochiale kerk van de Heilige Gummarus.

Achteraan in het boek staat een index vermeld. Deze is echter onbetrouwbaar gezien de vele fouten die wij gevonden hebben bij nazicht hiervan. De vermelde bladzijden en namen zijn verkeerd geschreven of niet vermeld. Voorbeeld: de naam Harts komt slechts één keer voor in de gedrukte index terwijl wij er 18 gevonden hebben in het boek, Van den Brabande krijgt 14 vermeldingen in de index terwijl hij er niet in voorkomt, Thys staat 24 keren vermeld in de index en wij vonden hem maar drie keer terug.

Deel 8: ook hier vinden we geen uitgiftedatum en een voorwoord terug in het boek. Achtereenvolgens werden hier de opschriften en grafchriften besproken van de kerken uit het Mechelse. Namelijk de metropolitaanse (aartsbisschoppelijke) kerk, parochiale en collegiale kerk van Onze-Lieve-Vrouw over de Dijle, kerk van Sint-Peeter en Sint-Pauwel die in 1782 werd afgebroken, de parochiale kerk van Sint-Jan, en tot slot de parochiale kerk van de Heilige Catharina. Veel edelen en kunstenaars vinden we ook hier terug. In de aartsbisschoppelijke kerk vinden we uiteraard de grafkerken en wapenschilden van de verschillende bisschoppen. Over de verschillende kerken verspreid werden er tientallen lijkblazoenen vermeld van voor-aanstaanden zoals: baron van Raville, Boisot, van Heule, de Steenhuyse, baron Snoy, Baert, Gillis, Pimentel Ladron de Guevara, Courtois, Annez, de Waepenaert, van Goethem, de Haze, enz...

Enkele fraaie wapenkabinetten: Ridder Theodorus van der Laen, familie Van der Hoeven, Jonkheer Philippus Snoy, Ridder Joannes van der Laen, Antonius van der Gracht, e.a.

Heel wat wapens en kwartieren die terug te vinden zijn in glasramen en op de gedenkstukken werden vermeld met prachtig uitgevoerde tekeningen zoals van Gaspar Schets en zijn echtgenote Catharina van Ursel, Jean van Caestre en Isabel Dittre, Guilielmus van Egmont en Walburgis van Meurs, Ardt van Merode en Katarina van Gotengyes, Jehan de Wachtendonck en Catharine Cooman, Lambert de Briarde en Marguerite Micault.

Vermeldingen van kruisvaarders zijn er ook terug te vinden: Jan Ysewyns die drie keer naar Jeruzalem ging in 1554, 1559 en 1556 en daar Ridder werd geslagen, Ridder Peeter Vrancx, Ridder Lodewyck Vrancx, Ridder Marinus Cornelis Baersdorp, enz...

Enkele moeilijkheden die wij in dit deel tegengekomen zijn willen we hier toch vermelden:

- afkortingen aangegeven door een punt of een bovenliggend streepje.
 - de la Champaigne met een streepje boven de eerste a. Is het nu de la Champaigne of de la Chanpaigne ?
 - van. Stock, is het van den Stock, van de Stock of van der Stock ?
 - va. de. Dripe, van den Dripe of van der Dripe ?
 - va. Borre, is het van Borre, van de Borre of van den Borre ?
- de letter V in sommige namen.
 - HAVRIET is het Hauriet of Havriet ?
 - DE AVLA, de Avla of de Aula ?
 - DV QVESNOY, du Qvesnoy of du Quesnoy ?
- het omzetten van familienamen in het Latijn.

Wij hebben de Latijnse naam aangehouden om in de index te vermelden. ab Achelen, ab Ertborn, a Briarde.

Twee merkwaardige grafstenen die ons voor een raadsel stellen willen we hier nog vermelden:

Hier leyt begraven HENRICK DE LEEUW
 Aelmoessenier deser Stede en Huysarmen
 Meester deser Prochie sterft den 28
 Julii 1692 ende Jouf.
 MARIE LOUCHE syne huysvrouw
 sterf den 2 December 1670
 ende PEETER COLIBRANT sterf den 21
 April 1725 ende SARA BESSEMERS syne
 huysvrouw ster den 21 Januarii 1723

Hier leyt begraven
 HENDRICK DE LEEUW
 Aelmoessenier deser Stede
 Ende Huysarmen Meester
 deser Prochie sterf den
 2 Julii 1702 ende Jouf.
 MARIA LOUCHE
 syne huysvrouw sterf den 2
 December 1679 ende JOES
 MARCELLUS VAN KIEL
 Sterf Jonghman oudt 22
 jaeren den 25 Feb? 1748

Wanneer zijn Hendric de Leeuw en Maria Louche nu gestorven?

Deel 9: hier wordt geen uitgiftedatum vermeld en een voorwoord ontbreekt eveneens. We vinden hierin de opschriften van de Sint-Waldetrudiskerk, het begijnhof, het gasthuis, het klooster der norbertinessen, minderbroedersklooster en het stadhuis in Herentals, Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bouwel, Sint-Willebrorduskerk te Kasterlee, Sint-Lambertuskerk te Grobbendonk, Sint-Petrus en Pauluskerk te Herenthout, Onze-Lieve-Vrouwekerk te Lichtaart, Sint-Petruskerk te Lille, Sint-Martinuskerk te Kontich, Sint-Laurentiuskerk te Hove, Sint-Antoniuskerk te Edegem, Sint-Leonarduskerk te Aartselaar en Sint-Nicolauskerk te Hemiksem.

In cijfers betekent dit:

Deel	Aantal unieke familienamen	Aantal naamvermeldingen
1	2671	5484
2	4942	9531
3	3839	6251
4	6048	11327
5	5524	11643
6	3718	6762
7	1491	2788
8	2517	4738
9	889	1686
	Totaal	60210

GENEALOGISCHE PROGRAMMA'S VOOR DE MAC-COMPUTER.

Wilfried Devoldere

Wanneer men op zoek gaat naar het percentage Mac-gebruikers ten opzichte van het aantal PC-gebruikers krijgt men op het internet nogal wat uiteenlopende resultaten. Feit is dat ook bij onze vorsers ongetwijfeld een aantal genealogen gebruiker zijn van een Mac gaande van een Imac, MacBook (Pro), MacPro tot een toestel uit de iPod Familie (iPod touch, iPhone, Ipad)... Zelf ben ik geen Mac gebruiker zodat ik hier geen uitleg probeer te geven over het gamma en het besturingssysteem. Vorig jaar hadden onze Duitse collega's aandacht voor dit fenomeen en wijdden er een heus themanummer aan onder de titel *Ahnenforschung mit dem Mac*¹. Ik schafte me het nummer dan ook aan ter gelegenheid van de Deutsche Genealogentag in Stralsund (september 2010).

Een van de artikels brengt ons een overzicht van Mac-programma's voor de genealoog. Op onze eigen website vind je als Mac-gebruiker enkel een verwijzing naar Reunion (<http://www.familiekunde-vlaanderen.be/genealogische-software>). Blijkbaar zijn er meerdere mogelijkheden om zich een degelijk stamboomprogramma voor de Mac aan te schaffen. Ik ben zo vrij te citeren uit het overzicht van onze Duitse genealogen en dit zonder verdere commentaar, ik laat de beoordeling over aan de mensen die op zoek zijn naar dergelijk programma voor hun Mac. Volgende software is blijkbaar voorhanden, de prijzen vermeld ik niet omdat die sedert vorig jaar misschien ietsje gewijzigd zijn:

- **Family**, een eenvoudig genealogieprogramma aldus de auteur. Is in het Engels, gemaakt door Saltatory Software. <http://www.saltatory.com/>
- **Familienbande** is freeware en in het Duits. Auteur is Stefan Mettenbrink. <http://www.familienbanden-genealogie.de/>
- **GenealogiePro** zou een veelomvattend genealogische programma zijn en dit in het Engels. Van Genealogy Pro Software Services. <http://www.genealogypro.net/>
- **MacStammbaum**, grafisch en qua programmering volgens de nieuwste standaarden. Is in het Duits, van Synium. <http://www.synium.de/>. Verder in het tijdschrift worden 7 pp. gewijd aan een bespreking van deze software.
- **Heredis Max X.2** is een eenvoudig programma in het Engels. Maker is BSD Concept. <http://www.myheredis.com/>
- **MyBlood** is eveneens in het Engels van Vertical Horizon. <http://www.myblood-line.com/>
- **Reunion** in het Engels en in het Duits, van LeisterPro. <http://www.leisterpo.com/>
- **Gramps** is net als Familienbande freeware, in diverse talen. Maker: Jason Simanek, OpenSource. <http://gramps-project.org>.

Wie een overzicht wenst van wat er allemaal qua software voor de Mac-familie beschikbaar is, neemt best even een kijkje op <http://www.macgenealogy.org/> en klikt dan verder op 'Mac Genealogy Software'. Hier zal je nog meer software vinden dan in het overzicht hierboven.

Net als bij de genealogische software voor PC-gebruikers zal ook hier het ene programma bij de ene gebruiker beter bevonden worden dan bij een andere. Iedere software heeft immers zijn voor- en nadelen, zeker vanuit het standpunt van de gebruiker. Het is dus aan de lezer zelf om een keuze te maken.

¹ Zie: *Computergenealogie*, Magazin für Familienforschung, nr. 2, 2010, pp. 4-20.

VANDER ACHTERTS UIT STADEN

Gerard Geudens en Lode Van Staeyen

1. Wat betekent Stade(n)

Taalkundigen zochten naar het antwoord op deze vraag, in binnen- en buitenland en in het Oud- en Middelnederlands en in het Latijn. In een Middelnederlands woordenboek zijn enkele bladzijden volledig gewijd aan het woord Stade en aan de verschillende betekenissen daarvan. De betekenis die door de meeste schrijvers werd overgenomen, luidt : oever, ankerplaats.¹ In een toponymisch woordenboek geldt die verklaring uitsluitend voor het Staden bij Utrecht en niet voor het andere (Sint-Truiden). Dat is eigenlijk duidelijk genoeg maar professoren waren het daarmee niet eens en vonden uiteindelijk dat alle Stadens een aanlegplaats moesten hebben. Na een grondig onderzoek werden er evenwel geen gevonden.²

Wij vonden geen sporen van een onderzoek naar de Staden's in Vlaanderen zodat wij op onszelf aangewezen waren maar dat het over een woning of een onderdak moest gaan was wel duidelijk. Naar welke criteria een woonplaats 'Staden' genoemd werd waardoor ze onderscheiden werd van een huis, een Hof, een kasteel is niet te achterhalen. En misschien verschillend voor de verschillende Stadens die wij vonden.

Het is mogelijk dat de grootte van het huis, de uitgestrektheid van het domein of de standing van de bewoner een rol gespeeld hebben. Wij denken dan aan de adel, leenmannen of bepaalde functies. Uit de naam Staeden zijn veel familienamen voortgekomen, zij zijn terug te vinden in het boek van Dr. Debrabandere.³

2. Waar ligt (of lag) Staden.

In Herenthout

In de Sint-Gummarusparochie in Herenthout lag de heerlijkheid van Staden die eigendom geweest is van Katleen Sandeline, genoemd Peeters, en die later overgaat aan Marguerite Sandeline barones Coenens. Ze omvatte de Neerhoeve, weiden en percelen land en heide. In geen enkele parochie in de grote omgeving vonden wij familienamen die zouden kunnen afgeleid zijn van dit Staden. In een akte van 1437 staat nog wel een vermelding van Staeyeneinde gelegen in de *Gommaersparochie*.⁴

Bij Aarschot

De heerlijkheid van Staden lag tussen Aarschot en Langdorp. Zij kwam in de akten voor vanaf 1260. In het renteboek van de heren van Aarschot uit 1368 vonden wij verschillende inschrijvingen op naam van Staden: Johan de Oude, Johan de Jonge, Heylwich, Margriet en Mathilde. In Bevekom bevond zich het kasteel. Het pachthof lag op de Stadelanden tussen de Kleine Vest en de Dorenberg.

In de parochieregisters uit de streek vinden wij Staey, Staeyen, Vander Staey. Deze laatste komt nog altijd voor in 1421 Hendrik en in 1431 Margriet. Hij heeft ook aanleiding gegeven

¹ E. VERWIJS EN J. VERDAM, *Middelnederlandsch woordenboek*, 1907, p. 1851.

² M. GYSSELING, *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frank en West-Duitsland voor 1226*, 1960.

³ F. DEBRABANDERE, *Verklarend woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk*, 1993 en 2003.

⁴ F. DONNET, *La Seigneurie de Staden*.

tot Van Staeyen ingevolge schrijffouten in de burgerlijke stand. Lange tijd was er in Aarschot een Staeystraat. Jonker Anthonys van Rotselaar, heer van Staden, verschijnt in 1463 in een schepenakte van Antwerpen.⁵

Bij Roeselare

De oudste vermeldingen dateren uit 1115: Isaac de Staten, 1149 Wilhelm de Stades, 1187 Wilhelmus de Staden. In 1302 is er Godscalke en Michael van Staden en in 1352 Dieter Van Staeden. Het kasteel en de heerlijkheid blijven Van Staeden maar in de volkstellingen van 1614 en in de parochieregisters is het Van Staen geworden. In de heerlijkheid was er een schepenbank en zij beschikte over de hogere rechtsmacht.

In de opgave van de *menagien* en de *ingesetene van de parochie van Staeden* vinden wij niemand meer met die naam, enkel nog Van Staen. De naam Van Staeyen kwam, ook in de omgeving, niet voor.

Bij Sint-Truiden

De oudste vermelding dateert van 1059 en gaat over een Azelinus de Stade. Met een regest van 1251 heeft de abdij van Sint-Truiden alle rechten op de meierij van Staden verkregen. De naam van Staden komt veelvuldig voor maar in een akte uit 1154 is er reeds sprake van goederen gelegen in Stayen. In de oudste parochieregisters staan niet minder dan 37 doppen van een Van Staden en in het cijsboek van 1574 komt zowel Staden als Staeyen voor. Op de Molenbeek op 3 km van Sint-Truiden was er ook een kleine parochie die op het einde van de 17de eeuw nog slechts uit één familie bestond. Op deze gronden nu genoemd de Stayenvelden speelt de voetbalclub van Sint-Truiden.⁶

In Rumst

Een heerlijkheid van Rumst werd nergens vermeld maar er zijn aanwijzingen dat er één geweest is. In een charter uit 1301 is er reeds sprake van Wouterus Rumesta de Staden. Een Willem Van Staeden financierde mee de bouw van een kerk in Aartselaar in 1309. Veel jaren was er in Rumst een Staeystraat.⁷

Andere

Ongetwijfeld waren er nog andere 'staden' waarvan de geslachten uitgestorven zijn en de domeinen verkaveld. De vraag blijft ook of er verwantschap bestaat met : Ostade, Onsstaden, Hofstade, enz...

Sommige straten en plaatsen kunnen verwijzen naar verdwenen Stade: Staeystraten, Staeyeneinde, Staeyenbos in Elewijt, Staeyenhof in Bevekom.

De Latijnse versie komt sporadisch nog een paar honderd jaar voor. Op 1 mei 1527 werd Joannes Stadius geboren in Loenhout en in het doopregister uit Wuustwezel werd in 1601 een Sebastianus de Stady ingeschreven.

3. Achter.

Achter betekent dat waar een persoon of een plaats of een voorwerp zich bevindt ten opzichte van een ander. Het is geen patroniem, geen toponiem, geen beroepsnaam. Eigenlijk betekent het helemaal niets. De namen met 'Achter' kunnen overal ontstaan zijn in het Nederlandse taalgebied : het Graafschap Vlaanderen, het Hertogdom Brabant, het land van Loon.

⁵ Stadsarchief Antwerpen, Schepenregisters van Antwerpen, 66, fol. 70.

⁶ Rijksarchief Hasselt, reg. 864-870.

⁷ SRA 65 fol. 146.

Er zijn wel concentraties in Kontich-Schelle, Loenhout en, door inwijking, in Antwerpen. Op het eerste gezicht zou men kunnen onderscheid maken tussen de verschillende versies : Van Achter, Van Achtert, Vanden Achter, Vander Achter, Vander Achtert. De tweede lettergreep nl. 'de' zou kunnen wijzen op een andere oorsprong. Maar jaren later duikt dan soms dezelfde persoon op met een andere schrijfwijze van zijn familienaam. Ook de laatste 't' kan een aanwijzing zijn maar dan stellen we in enkele gevallen vast dat die er later aangroeit. Van Achter komt het meest voor in de streek Kontich-Schelle. De volledige naam met de 't' inbegrepen in oude Antwerpse schepenakten.

Terwijl Staden reeds vernoemd is in de 11de eeuw vonden wij Vander Achter slechts in de eerste helft van de 14de eeuw. En dat kan zo zijn belang hebben. Naamsveranderingen worden vaak voorafgegaan door dubbel-namen waarvan de oorsprong zelden te achterhalen is. Zo is er de naam Moens-Vander Achtert (zie een vorige bijdrage) waarover na tientallen jaren nog altijd geen duidelijkheid is.⁸ Een Rombout noemt zich enkele jaren 'Van Nederverne' en keert dan terug naar Vander Achtert.⁹ Wouter Stoel voegt - alias Vander Achtert - aan zijn naam toe.¹⁰ Tenslotte zegt een Claus Appels dat hij ook Vander Achtert heet. Deze lijst is natuurlijk onvolledig.

4. Inwijkelingen.

De zuigkracht van een stad zorgt bestendig voor inwijkelingen. Een landelijke gemeente kent door de overbevolking een omgekeerde beweging. Als in een rustig dorp zoals Loenhout vanaf een bepaald ogenblik inwijkelingen arriveren dan heeft dat een speciale betekenis. Het hoe en het waarom maakt het voorwerp uit van een andere bijdrage.

Vanaf 1450 verschijnen er verschillende Vander Achters van Staden. De naam zelf maakt al duidelijk dat het om alloctonen gaat die zich willen onderscheiden van de naamgenoten die reeds meer dan 100 jaar leven in Loenhout.

Zo is er in 1459 een Peter Vander Achtert alias van Stade. In 1475 verschijnt zijn zoon Willem Vander Achtert alias Van Staeye Petersson. En op 11 november 1530 vinden we zijn kleinzoon in het cijnsboek van Loenhout: Jan Willem Van Staeyen, voorheen Willem Van Staeyen (zijn vader) geeft een inslag destijds toegekend aan Peter Vander Achtert.¹¹

Geleidelijk is de naam Vander Achtert (**uit Staden**) verdwenen en vervangen door Van Staeyen.

De plaats van afkomst is dus duidelijk Staden maar slechts Staden bij Sint-Truiden komt in aanmerking. Het is de enige plaats waar de twee familienamen tegelijkertijd voorkomen. In het Hof van Staden was een kleine nederzetting waar nog geen straatnamen in gebruik waren. Alles werd aangeduid met vóór of achter. Verschillende namen zijn op die manier ontstaan: Van Achterhout, Van Achterhage, enz ... en ook **Vander Achtert uit Staden**.

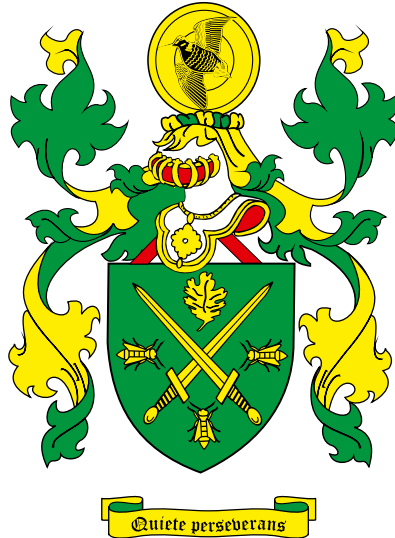
⁸ E. GEUDENS, SAA Straten van Antwerpen, pp. 166-167.

⁹ SRA 15 fol. 73.

¹⁰ SRA 20-21 fol. 110.

¹¹ SRA 57 fol. 228; 88 fol. 178; Cijnsboek van Loenhout 1530.

CEULEMANS

Nieuw wapen aangevraagd door Werner Ceulemans, geboren te Ruisbroek 23.6.1968 en door het HC goedgekeurd op 29.4.2011 onder het nr. 411.

Beschrijving

In sinopel twee schuingekruiste zwaarden, vergezeld rechts, links en in de voet van een naar het hart gewende bij, in het hoofd een eikenblad, alles van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wrong en dekkleden: goud, gevoerd van sinopel.

Helmteken: een kleiduij van goud beladen met een opvliegende snip van sabel.

Spreek: QUIETE PERSEVERANS.

In letters van sabel op een lint van goud.

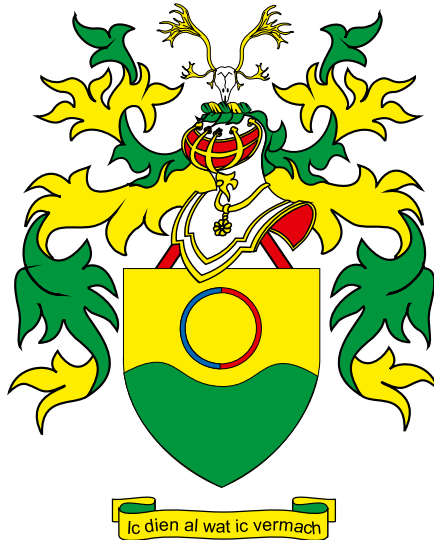
Motivatie

Kleuren: het goud en sinopel verwijzen naar de levenskracht en rijkdom van de natuur. De kleuren van het helmteken, goud en sabel, staan voor Vlaanderen.

Figuren: het eikenblad en de snip staan voor de jacht; de zwaarden symboliseren de moed en strijdvaardigheid van het wild en de jager. De kleiduij in het helmteken refereert naar de schietstand die de aanvrager uitbaat. De bijen staan symbool voor werkkraft en verwijzen ook naar de belangstelling van aanvrager voor keizer Napoleon.

De wapenspreuk wordt vrij vertaald als 'Doe stille voort'.

UTSI

Nieuw wapen aangevraagd door Steven Utsi, geboren te Wilrijk 23.4.1973 en door het HC goedgekeurd op 29.4.2011 onder het nr. 412.

Beschrijving

Golvend (2) doorsneden 1. in goud een ring, rechts van lazuur, links van keel 2. sinopel.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronk en dekkleden: sinopel, gevoerd van goud.

Helmteken: een rendierenschedel van zilver, het gewei van goud.

Wapenspreuk: IC DIEN AL WAT IC VERMACH.

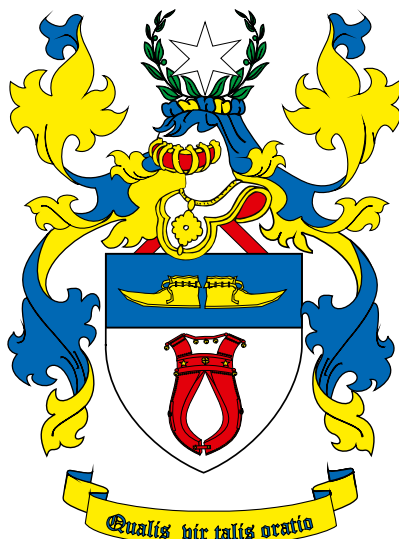
In letters van sabel op een lint van goud.

Motivatie

De kleuren: alle kleuren vindt men terug in de vlag van Lapland.

De figuren: het golvend veld van sinopel symboliseert het dal van Lapporten (poort tot Lapland), de ring refereert naar de vlag van Lapland, waar de aanvrager zijn roots heeft.

SCHOENSETTERS

Nieuw wapen aangevraagd door Georges M.L.D. Schoensetters, geboren te Tienen 26.6.1959 en door het HC goedgekeurd op 29.4.2011 onder het nr. 413.

Beschrijving

In zilver een haam van keel, de versierselen van goud, de haamkap beladen met een klavertje vier en twee sterren van het laatste; een schildhoofd van lazuur beladen met twee afgewende puntige schoenen van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wrong en dekkleden: lazuur, gevoerd van goud.

Helmteken: een ster van zilver op een lauwerkrans van sinopel.

Wapenspreuk: QUALIS VIR TALIS ORATIO.

In letters van lazuur op een lint van goud.

Motivatie

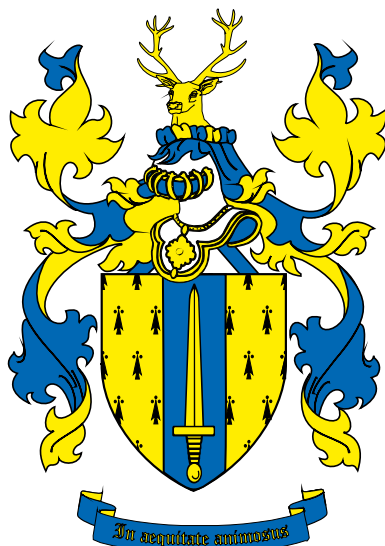
Kleuren: lazuur en goud verwijzen naar Hoegaarden (waar de aanvrager zijn jeugd doorbracht); zilver en keel refereren naar de kleuren van het hartschild van de provincie Vlaams Brabant en de hoofdstad Leuven, plaats van de Tarweschoofkazerne, waar de aanvrager het beroep van militair als onderofficier uitoefent.

Figuren: de twee puntige schoenen zijn een sprekende verwijzing naar de familienaam (DEBR, 1102); het haam staat voor de afkomst van aanvrager uit landbouwmiddens; op de haamkap symboliseren de twee sterren de twee kinderen van de familie Schoensetters-Billet en het klavertje vier het geluk dat ons rest ondanks de vele tegenslagen in de familie.

De lauwerkrans en de ster verwijzen naar het onderofficierenkorps waarvan de aanvrager bij de landmacht deel uitmaakt.

Wapenspreuk: vrij vertaald als 'Je spreekt zoals je leeft'.

KAMOEN

Nieuw wapen aangevraagd door Jan Kamoen, geboren te Gent 28.7.1960, en door het HC goedgekeurd op 7.3.2008 onder het nr. 414.

Beschrijving

In goudhermelijn een paal van lazuur beladen met een zwaard van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van lazuur.

Wronk en dekkleden: lazuur, gevoerd van goud.

Helmteken: een hertenkop van goud.

Wapenspreuk: IN AEQUITATE ANIMOSUS.

In letters van goud op een lint van lazuur.

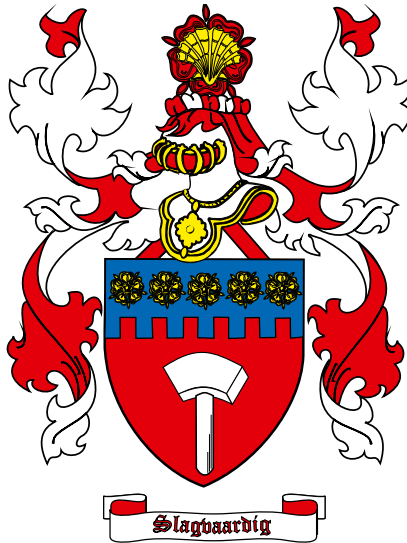
Motivatie

De kleuren: goud en lazuur zijn de kleuren van Sint-Gillis-Waas in het Waasland waar de verst gekende voorouder, Arnoldus Kamoen (+ Sint-Gillis-Waas 1677), zich vestigde. Het goudhermelijn verwijst naar de rechterlijke functies van aanvrager.

De figuren: het zwaard is eveneens een verwijzing naar justitie. De hertenkop symboliseert de liefde voor natuur en jacht van de aanvrager.

Wapenspreuk: vrij vertaald als 'Rechtlijnig en onverschrokken (moedig)'.

MALLET

Nieuw wapen aangevraagd door Charles C. L. G. Mallet, geboren te Doornik 26.10.1939, en door het HC goedgekeurd op 23.9.2011 onder het nr. 415.

Beschrijving

In keel een klophamer van zilver; een gekanteeld schildhoofd van lazuur beladen met vijf rozen van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronget en dekkleden: keel, gevoerd van zilver.

Helmteken: een roos van keel beladen met een St.-Jacobsschelp van goud.

Wapenspreuk: SLAGVAARDIG.

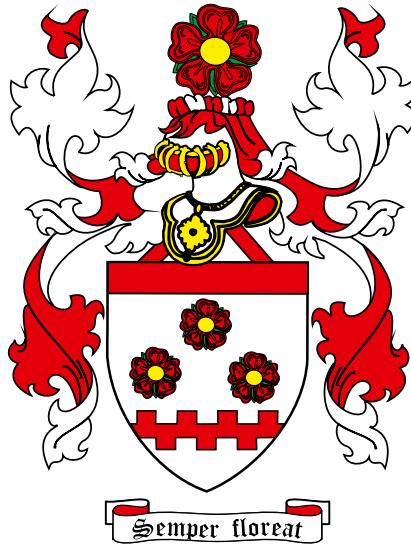
In letters van keel op een lint van zilver.

Motivatie

De kleuren: de kleuren zijn deze van de stad Doornik, geboorteplaats van aanvrager.

De figuren: de klophamer (ma(i)llet) is een sprekende verwijzing naar de familienaam. De gekanteelde deellijn refereert naar de burcht in het wapen van Doornik. De rozen staan voor het beroep van de aanvrager als algemeen directeur voor België van de firma Gardena, het aantal voor zijn twee dochters en drie kleindochters. De St.-Jacobsschelp op het helmteken staat symbool voor de bedevaartstocht van aanvrager naar Compostella.

BLOEMEN

Nieuw wapen aangevraagd door Johannes Emmanuel Bloemen, geboren te Antwerpen op 31.5.1949 en door het HC goedgekeurd op 23.9.2011 onder het nr. 416. Het wapen mag gevoerd worden door al de naamdragende afstammelingen van het echtpaar Hendricus Antonius Bloemen (° Achel 21.2.1867, + Overpelt 10.8.1918) en Maria Helena Theunissen (° Overpelt 21.11.1868, + Overpelt 7.5.1948).

Beschrijving

In zilver drie rozen van keel geplaatst een en twee, geknopt van goud en gepunt van sinopel, in de voet een versmalde beurtelings gekanteelde dwarsbalk; een versmald schildhoofd van keel.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronk en dekkleden: keel, gevoerd van zilver.

Helmteken: de roos van het schild.

Wapenspreuk: SEMPER FLOREAT.

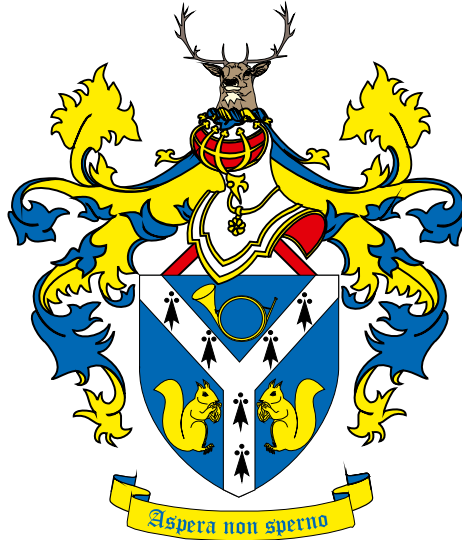
In letters van sabel op een lint van zilver.

Motivatie

De kleuren: de basiskleuren van het schild, keel en zilver, en verwijzen naar de kleuren van de vlag van Antwerpen, geboorteplaats van de aanvrager, het keel en goud vinden we terug in de wapens van Overpelt in het Land van Loon.

De figuren: de gekanteelde dwarsbalk verwijst naar het huidige wapen van Hamont-Achel. De rozen zijn een sprekende verwijzing naar de familienaam Bloemen; het aantal (3) staat voor de drie belangrijke plaatsen in de familiegeschiedenis: Achel, Antwerpen en Overpelt. De wapenspreuk: vertaald als 'Moge zij voor altijd bloeien', als wens dat de familie Bloemen zou mogen verder blijven bestaan.

BAERTSOEN

Nieuw wapen aangevraagd door Romain Gustaaf Baertsoen, geboren te Tielt op 1.5.1942 en door het HC goedgekeurd op 23.9.2011 onder het nr. 417.
Het wapen mag gevoerd worden door al de naamdragende afstammelingen van het echtpaar Jozef Baertsoen (° Wannegem-Lede 3.3.1900, + Veurne 21.6.1993) en Margaretha Lefevre (° Aarsele 16.6.1903, + Veurne 13.3.1983).

Beschrijving

In lazuur een gaffel van zilver, elke arm beladen met twee hermelijnstaartjes van sabel, vergezeld boven van een walddhoorn, links en rechts van twee toegewende eekhoorns, alles van goud.

Helm: gevoerd en gehecht van keel.

Wronk en dekkleden: lazuur, gevoerd van goud.

Helmteken: een aanzierende hertenkop van natuurlijke kleur.

Wapenspreuk: ASPERA NON SPERNO.

In letters van lazuur op een lint van goud.

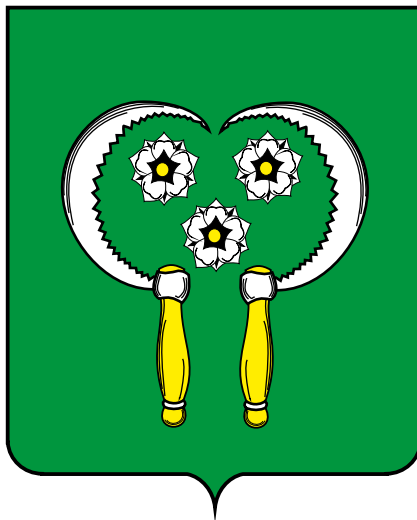
Motivatie

De kleuren: lazuur en goud verwijzen naar de kleuren van De Panne. De meeste afstammelingen zijn nu woonachtig in De Panne (vroeger Adinkerke) en Veurne. De hermelijnstaartjes refereren naar het hermelijn in het wapen van Wannegem-Lede, geboorteplaats van de voorouders van de aanvrager waar zij het beroep van jachttopziener uitoefenden.

De figuren: de walddhoorn verwijst naar de Ruitersmaatschappij 'Sint Machutus' waar de voorouders voorzitter van waren. De hertenkop en de eekhoorns alluderen op de bescherming van bos en wild die de voorouders - als jachttopzienaars - als doelstelling hadden.

De wapenspreuk: vertaald als 'Ik schuw geen moeilijkheden'.

VERHEYLEWEGEN

Oud wapen voorgelegd door Leon Julien Joseph Verheylewegen, geboren te Elsene op 28.2.1940 en door het HC goedgekeurd op 23.9.2011 onder het nr. 418.

Het wapen wordt verondersteld voor het eerst gevoerd te zijn door Guilielmus Peeters (II), daar zijn twee zonen Guilielmus en Joannes (III) dit wapen voerden.

Bronvermeldingen:

Dr W. Bruijnestein "Het geslacht Van Heilewegen." 1988.

J.B. Rietstap - Armorial général. 2 delen, London, 1972 - D.II p.990.

Anderlecht - Kerk en kerkhof Ref. N 219 p.115 + 246.

Brussel - Karmelieten Ref. N 219.

Brussel - St Gaugericus.

Brussel - St Goedele Ref. N 5 + N 189 + N 193+ N 219.

KB Brussel - Fondsen Goethals - Houwaert en Lyna.

- II 5480 - "Généalogie Famille Vander Elst".

- II 1511 - "Familles brabançonnnes".

- II 1932 - "Généalogie de familles des Pays-Bas" - Deel 2.

Grafzerken te Antwerpen en te Gent.

Ministerie Buitenlandse zaken - Archief (dienst Adel) : Ref. N 217.

Beschrijving

In sinopel twee toegewende sikkels met getande snede van zilver, gesteeld van goud, om-sluitend drie rozen van zilver, geknopt van goud.

Stamreeks

- I** **Guilielmus Verheylewegen geheten Peeters** ° ca. 1375, X **N.N.**
- II** **Guilielmus geh. Peeters** x ca 1430-35 **Geertruid van den Gehuchte** dv Nicolaus
- III** **Joannes geh. Peeters** x ca 1460 **Margareta Van Cutsem** dv Joannes en Catharina Huyghe
- IV** **Guilielmus geh. Peeters** x ca 1490 **Maria Zuetmans** dv Joannes en Elisabetha Coelmans
- V** **Johannes geh. Peeters** x ca. 1520 **Catharina Van der Horst**
- VI** **Wijnandus** x ca.1547 **Maria Usselinckx**
- VII** **Jacobus** ° Anderlecht 21.6.1551 x **Catharina 's Costers** + Anderlecht 3.3.1652
- VIII** **Judocus** ° Anderlecht 7.12.1599 + < 23.4.1676
x St Pieters-Leeuw 14.5.1639
Maria Van Malder ° St Pieters-Leeuw 24.8.1616, + Anderlecht 23.4.1676
- IX** **Henricus** ° Anderlecht 28.2.1650,
x St Pieters-Leeuw 10.9.1701
Maria Van Schepdael ° St Pieters-Leeuw 12.4.1674
- X** **Guilielmus** ° Anderlecht 10.2.1702, + Anderlecht 01.9.1774
x Anderlecht 10.6.1728
Magdalena Ludvina De Pauw ° Anderlecht 22.1.1704, + Anderlecht 15.1.1775
- XI** **Petrus** ° Anderlecht 27.7.1747, + Anderlecht 29.7.1811
x Anderlecht 15.2.1776
Joanna Maria Petronilla Vanderperre ° St Pieters-Leeuw 13.5.1754, + Anderlecht 8.1.1804
- XII** **Henricus Joannes** ° Anderlecht 2.7.1797, + Anderlecht 10.11.1857
x Anderlecht 18.1.1821
Anna Catharina Demetser ° St Pieters-Leeuw 13.10.1792, + Anderlecht 2.5.1848
- XIII** **Joannes Franciscus** ° Anderlecht 24.10.1823, + Anderlecht 17.2.1883
x Vorst (Brussel) 30.5.1851
Ludovica De Broeyer ° Vorst 13.8.1824, + Anderlecht 22.12.1892
- XIV** **Joannes Baptista** ° Vorst (Brussel) 7.7.1856, + Anderlecht 17.6.1940
x Anderlecht 12.11.1881
Catharina Vandenbosch ° Linkebeek 21.7.1857, + Anderlecht 15.5.1921
- XV** **Leon Jean Nicolas** ° Anderlecht 3.12.1892, + Itterbeek (Dilbeek) 12.11.1962
x Anderlecht 29.4.1914
Elisabeth Zeghers ° Anderlecht 1.4.1894, + Ukkel 26.11.1984
- XVI** **Joseph Jean** ° Anderlecht 27.11.1919, + Anderlecht 4.3.1945
x Anderlecht 16.9.1939
Ivonna Anna Claessen (ten Ambergen) ° Terhagen 11.9.1920, +Adegem (Malderen) 13.10.1980
- XVII** **Leon Julien Joseph** ° Elsene 28.2.1940

VERVALLEN HOFSTEDEN IN HET BRUGSE VRIJE¹

Eddy Dubruqué

	Ambacht	Parochie	Informatie
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	Jacob Baeckelant uit Diksmuide heeft in Woumen een hofstede van 9-1-87 gemeten. De schuur is sinds 2 à 3 jaar ingevallen. De huizingen zijn in slechte staat maar toch nog bewoond door Pieter De Wilde die in augustus 1751 door een vonnis het huis is uitgezet. De landerijen zijn in gebruik door Thomas Fenere.
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	Pieter Beghin uit Diksmuide heeft in Woumen een hofstede in vervallen staat. De huizingen zijn in gebruik door Joos Wijbrouck. De landerijen zijn in gebruik door Jacob De Clercq een schapenboer, die ver daarvan woont.
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	De erfgenamen van Jacques Vandermersch hebben in Woumen een hofstede van 12 gemeten. 10 à 11 jaar geleden gebruikt door Albert Jansen. De huizingen worden gebruikt door Frans Leblancq een arbeider. De landerijen worden gebruikt door Pieter Deswaerte.
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	Geeraerd Depotter heeft in Woumen een hofstede van 14 gemeten die sinds zes jaar is ingevallen. De huizingen worden gebruikt door de arbeiders Jacob Wallijn en Jacob De Man. De landerijen zijn in gebruik door Laurens Saresijn.
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	Pieter Beghin heeft in Woumen een hofstede van 10 gemeten. De schuur staat op invallen. De huizingen zijn in slechte staat en worden verpacht aan Joos Reybrouck, een arbeider. De landerijen zijn in gebruik door Jacob De Clercq, een schapenboer die ook in het huis woont.
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	Joannes Sijts uit Diksmuide heeft in Woumen een hofstede van 19-0-47 gemeten. De schuur is in 1749 verkocht. De huizingen zijn in slechte staat en bewoond door de weduwe Jacob Haevegheer en Anhone Vermeulen, arbeiders. De landerijen zijn verpacht aan Jacob Verstraete en Andries de Sodt.

¹ Het eerste deel verscheen in dit tijdschrift *Vlaamse Stam*, 47ste jg., nr. 3, mei 2011, pp. 277-304; het tweede deel in het vorige nummer, nr. 5, september 2011, pp. 473-496.

	Ambacht	Parochie	Informatie
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	De weduwe van Joseph Navigheer uit Ieper heeft in Woumen een hofstede van 23-2-13 gemeten. De schuur is op 16 februari 1744 verkocht. De huizingen zijn in slechte staat en bewoond door Jacob De Man een arbeider en de weduwe van Joannes Warmoes. De landerijen worden gebruikt door de weduwe Jacob Hemelsoen.
LSIB	Woumen en Esen	Woumen	Jacob Haverslant uit Diksmuide heeft in Woumen een hofstede van 9-1-87 gemeten. De hofstede was in zulke slechte staat dat die sedert 1 à 2 jaar is ingevallen. De huizingen die in slechte staat zijn worden bewoond door Pieter De Wilde.
LSIB	Gistel	Zande	Anthone Hellynck gebruikt en bewoont een hofstede van 25 gemeten eigendom van de gravin van Diksmuide. François Portelante, Jan Baptist Robays, Pieter Lingy, Pieter Verijser en Pieter Houthoof gebruiken het land.
LSIB	Gistel	Zande	Pieter De Winter uit Schore heeft in Zande een hofstede waarvan de huizingen zijn verval- len. Alleen het land wordt door hem gebruikt.
LSIB	Gistel	Zande	De hofstede van 14 gemeten groot liggende ver noordwest van de kerk bij het Capellelje is verval- len. Deze hofstede is nu wit bepleisterd met kalk en eigendom van Joannes De Winter uit Schoore. De stallingen en schuur zijn afgebroken en de huizingen worden gebruikt door Bertholomeus Bailliu een arbeider.
LSIB	Gistel	Zande	Pieter Houthoof gebruikt een hofstede van 38 gemeten eigendom van de heer Ansens uit Brugge. De huizingen worden gebruikt door de weduwe van Ambrosius Van Overschelde.
LSIB	Gistel	Zande	Anthone Hellynck gebruikt nog een hofstede van 28 gemeten eigendom van de erfgenamen Scharloop uit Brugge. De huizingen worden verpacht aan een arbeider.
LSIB	Gistel	Zande	Pieter Houthoof gebruikt en bewoont de hofstede eigendom van kanunnik Gierdevelde uit Brugge. Groot omtrent 65 gemeten.
LSIB	Vladslo	Zande	Een hofstede groot 10 gemeten gelegen in Zande en eigendom van de erfgenamen van Joannes De Vooght is verval- len. De huizingen zijn in goede staat maar de schuur en koe- stal zijn in verval- len toestand.

	Ambacht	Parochie	Informatie
LSIB	Vladslo	Zande	Een hofstede gelegen in Zande groot 15-10-30 gemeten was vroeger een betimmerd huis met bakkeuken en koestal. De keuken en koestal zijn al sedert 1740 vervallen. De hofstede was eigendom van Pieter de Wijnter.
LSIB	Gistel	Zandvoorde	Zandvoorde Over1 betaald aan Sint-Pieters-Kapelle voor een hofstede van 13 gemeten eigendom van Pieter de Wijnter.
LSIB	Gistel	Zandvoorde	Voor een hofstede in Zandvoorde groot 13 roeden wordt aan Sint-Pieters-Kapelle een som betaald. De eigenaar is Pieter de Winter. Alleen de grond wordt nog gebruikt. De stallingen, schuur en wagenkot zijn vervallen. Alleen het woonhuis in steen is nog volledig maar leeg en onbewoonbaar.
LSIB	Sheerwoutersmans	Zandvoorde	De berijder van Sheer Woutersmansambacht verklaart, dat hij op 2 mei 1765 in de parochie van Zandvoorde, heeft bevonden een huis met schuur en ovenkot. Dit huis moet vroeger een hofstede zijn geweest en nu een herberg. Deze herberg is eigendom van de wezen van Pieter Louis Anastatus Dhaenins, heer van Moerkerke. De uitbater van de herberg was Peter Packet. De berijder heeft vastgesteld dat verschillende reparaties aan het huis niet zijn uitgevoerd. De berijder heeft dien aangaande een brief geschreven aan meester Pieter De Blauwe pensionaris der stad Brugge en voogd van de voornoemde wezen. De pensionaris heeft aan de berijder beloofd de nodige herstellingen uit te voeren. Ook aan de procureur Corthals heeft Pieter De Blauwe beloofd de werken te laten uitvoeren. De berijder vermeldt verder dat hij nog niet op de hoogte is of de werken al of niet zijn uitgevoerd.
LSIB	S'Heerwoutersmans	Zandvoorde	In Zandvoorde staat een leeg vervallen huis met 9 gemeten land. Eigendom van de wezen Veranneman uit Gent. Het land wordt gebruikt door Joannes Mylle.
LSIB	S'Heerwoutersmans	Zandvoorde	Een verlaten hofstede van 13 gemeten in Zandvoorde, eigendom van Joannes Cornelis, wordt gebruikt door Joannes Mylle.
LSIB	Zarren	Zarren	Een huisje met 9 gemeten land gelegen in Zarren en vervallen sedert 1745, is eigendom van de cappelrie van Marie Magdalena, in de O.L.V. kerk in Brugge. De landerijen worden gebruikt door Mattheus De Ruyter, Gibrecht Verduyn, Nicolaeys Decoodt en consorten.

	Ambacht	Parochie	Informatie
LSIB	Zarren	Zarren	Een hofstede gelegen in Zarren groot 9 gemeten eigendom van de Cappelrije Abbijns in de O.L.V. kerk in Brugge. Ook gezegd de Cappelrije buytten choore gheheeten Steenkens gefondeert in de O.L.V. kerk in Brugge. Gelegen voor het altaar van Heilige Maria Magdalena. De begunstigde is nu kanunnik Van Damme uit Brugge in opvolging van de pastoor van Izenberge. Deze hofstede wordt gebruikt door Mattheus De Ruyter.
LSIB	Aartrijke	Zedelgem	In Zedelgem bezit Pieter fs. Jacob Maertens een hofstede van 17 gemeten.
LSIB	Aartrijke	Zedelgem	In Zedelgem bezit Pieter Maertens en consorten een hofstede van 16 gemeten zaailand en bossen. De hofstede wordt verpacht aan Pieter De Muynck. Pieter De Muynck heeft in opdracht van Pieter Maertens alle delen afgebroken zoals overeengekomen met Jan De Ketelaere en Julliaen Rogiers.
LSIB	Zedelgem	Zedelgem	De berijder van het ambacht van Zedelgem meldt op 8 oktober 1749 dat er op de parochie van Zedelgem maar één vervallen hofstede is. De eigenaar en gebruiker van de hofstede Pieter Maertens laat op de landen van de hofstede één paard grazen.
LSIB	Gistel	Zerkegem	Gillis De Ketelaere gebruikt en bewoont een hofstede van 26 gemeten eigendom van
LSIB	Gistel	Zerkegem	Gillis De Ketelaere gebruikt nog een hofstede van 22 gemeten de eigenaar is De huizingen zijn bewoond door Nicolays Ketelaere een arbeider, zoon van Gillis De Ketelaere.
LSIB	Gistel	Zerkegem	Een hofstede, groot 14 gemeten, liggende zowel op Gistel ambacht als op Straeten ambacht in de parochie van Zerkegem. Deze is eigendom van de heer D'Hooghe, de huizingen die in slechte staat verkeren worden gebruikt door de weduwe Arend. De landerijen zijn in gebruik door Joannes Willems.
LSIB	Gistel	Zevekote	Gillis De Groote gebruikt nog een hofstede in Zevekote van de graaf van Staden groot 9 gemeten. De huizingen worden verpacht aan een arbeider.
LSIB	Gistel	Zevekote	Jacob van Harckx gebruikt en bewoont een hofstede van 50-0-60 gemeten eigendom van de heer Beyts uit Ieper.
LSIB	Gistel	Zevekote	Jacob van Harckx gebruikt een hofstede van 10 gemeten, eigendom van burgemeester Le Bailly. De huizingen worden gebruikt door Joannes Rijckewaert een arbeider.

	Ambacht	Parochie	Informatie
LSIB	Gistel	Zevekote	Joannes Baptist De Winter gebruikt een hofstede van omtrent 60 gemeten eigendom van de juffrouwen Accaert uit Brugge. De huizingen worden verpacht aan een arbeider.
LSIB	Gistel	Zevekote	Joannes Baptist De Winter gebruikt en bewoont een hofstede van omtrent 50 gemeten eigendom van de heer Scheurman uit Gent.
LSIB	Gistel	Zevekote	Gillis De Grote gebruikt en bewoont een hofstede van 30 gemeten eigendom van de graaf van Staden.
LSIB	Gistel	Zevekote	Ten noorden van de kerk een hofstede van 50 gemeten, eigendom van de procureur De Bruyne uit Mechelen. De huizingen worden gebruikt door Jan Baptist Matton en de landerijen door François De Jonghe.
LSIB	Gistel	Zevekote	Ten westen van de kerk ligt een hofstede van 8 gemeten in zeer slechte staat. Deze is eigendom van de erfenamen Baert uit Lissewege. De huizingen zijn bewoond door Jacob Heen. De landerijen worden gebruikt door Jacob en Bert Van Cassel.
LSIB	Gistel	Zevekote	Jacob Moens gebruikt en bewoont zijn eigen hofstede groot 19-1-46 gemeten in Zevekote.
LSIB	Gistel	Zevekote	Jacob Moens gebruikt nog een hofstede van 28-1-99 gemeten eigendom van het klooster van Hemelsdaele. De huizingen worden gebruikt door Baltazaar Pierloot een arbeider.
LSIB	Gistel	Zevekote	François De Jonghe gebruikt en bewoont een hofstede van omtrent 40 gemeten eigendom van de heer Du Bois uit Antwerpen.
LSIB	Gistel	Zevekote	François De Jonghe gebruikt een hofstede van omtrent 60 gemeten eigendom van procureur De Bruyne. De huizingen zijn bewoond door een arbeider, Joannes Matton.
LSIB	Meetkerke - Zuienkerke	Zuienkerke	Kanunnik Neyts heeft een hofstede van 60 gemeten met stallingen en een wagenkot waarvan de gebouwen vervallen en deels afgebroken zijn. De landerijen worden gebruikt door de weduwe Philip Blomme. De ontvanger van de goederen is Pieter Van Heule.
LSIB	Meetkerke - Zuienkerke	Zuienkerke	In de parochie van Zuienkerke staat op cijnsgrond in het dorp eigendom van een zekere Campaigne uit Zuienkerke een huis, welk vroeger een herberg was geweest genaamd D'Helle. Nu wordt het huis gebruikt als timmermanwinkel en uitgebaat door de zelfde Campaigne. Het huis bevindt zich in zulke slechte staat dat het op invallen staat.

1 'Over' betekent hier een hofstede gelegen in de gemeente Zandvoorde maar waarvan een deel van de gronden ook op Sint-Pieters-Kapelle liggen. Een soort kleine enclave dus.

GENTSE POORTERS UIT LEIDEN

(1542-1796)

Wilfried Steeghers

1. Op den XX^{en} Novembre 1606 wordt alhier poorter bekent **Dierick Adriaenssens**, gheboren van Leyden in hollandt.¹

2. Op den 27 ougste 1771 is meester **Hendricus Cottart** fs. Joannes, geboren binnen de stadt Leyden in hollant, achtervolghende het appointment vanden collegie geannotteert als poorter.²

BIBLIOGRAFIE:

J. DECAVELE e.a., *Poorters en buitenpoortersboeken van Gent (1477-1491, 1542-1796)*, Gent, 1983.

¹ Stadsarchief Gent, Poortersboeken, reg. 122/4, p. 144.

² Idem, reg. 122/6, p. 99 r°.

STICHTING VAN HET BROEDERSCHAP 'ALLERHEILIGSTE NAAM JEZUS' TE TERNAT.

Daniël Notredame

Deze broederschaplijst bevat namen van leden die vanaf de stichting in 1639 tot en met 1782 opgetekend werden.

Het betreft hier de lijst die men in het parochieregister nr. 4 van Ternat kan terugvinden. Dat register was aanvankelijk bestemd om alleen maar de broederschapsleden in te schrijven, maar door omstandigheden werden er ook dopen van natuurlijke kinderen (1725-1730), de dopen van 1729-1754, 1746, 1752-1760), begrafenissen (1731-1760) en huwelijken (1730-1760) in geschreven.

Achteraan het register vinden we dan de hierna volgende tekst met het reglement.

Broederschap vanden Alderheijlichsten naam Jesu

Opgerecht in de parochiale kercke van Ternath
Inden jaere 1639 den 17 meert door de Eerw[aarde] Paters
Predickheere, door dewelcke tselve Broederschap
ingesteld en vermeerdert, insgelijckx, door weenes
toe doen en versoeck aent selve broederschap door den
Heilige Stoel van Roomen geint sijn verscheijde aflaeten
Voor doelen ende privilegien gelijk verclaert den Heij-
Ligen Paus Pius den vijfden in de [se]lve Bulle Dec et
Romanum Pontificum de date 1571 ende 21 junij

Seven jaeren te vorens te weten int jaer 1564 is
Dit Broederschap ingestelt door sekeren deughdelijcken
Priester ende uijtnemenden Predikant van het order
Der Predikheeren met name Didacus De Victoria
Als verclaert den Paus Van Roomen Pius den
vierden in sijne Bulle dit Broederschap Approberen-
de ende confirmerende beginn ende Salvatoris et
Domini etse[ra] 1564 id 16 aprilis
Het Inzicht van dien man dit Broederschap instellen
De is geweest om een diepe eerbiedinge respect
En de liefde te dragen tot den Weerdigen naem Jesu
Ende diensvolgens om te begooden en beletten het
Vloecken, sweeren ende blaschemere en misbruijk
Van dien Heijligen naem

Regels deser Broederschap

- 1 men moet om van dit Broederschap te sijn ingeschreven worden
- 2 men moet op nieuwejaer dach wesende den dach der Besnijdenisse, als wanneer aen onsen Heijlige Jesu dien Heiligen naam is gegeven, met een oprecht bewezen, berouw ende devotie ontfangen de Heijlige sacramenten der penitentie ende Autaers
- 3 men moet op dien dach tegenwoordig sijn in de solemnele diensten die door het broederschap geschieden te weten de hoogmisse processie en het loff
- 4 men moet op eenen sondach van ieder maent daer toe gestelt, dat is ieder derden sondach van de maent, naer een oprechte biechte ontfangen het Heijlich sacrament des Autaers, ende tegenwoordich sijn in de solemnele misse ende processie
- 5 men moet met alle neersticheijt trachten te beletten, dat noch wij, noch iemant anders in onse tegenwoordicheijt om eenigen manieren, ten sij om gewichtige redenen, eet doen
- 6 men moet met liefde en de compassie vermaenen de blasphemeerders, en onvoorsichtige en lichtveerdige sweerders en vloeckers
- 7 men moet int jaergetijde vande afgestorve broeders ende susters deeser Broederschap tegenwoordich wezen twelck geschiet den eersten vacerende oft niet belet, werckendach naer nieuwejaer

Nota, Al ist saken dat iemant dese regels niet en onderhout tsij int geheel oft voor een deel, dat hij daerom niet en sindicht, maer dat hij naer alleenlijck berooft en wort van de geun de privilegien ende aflaeten dew[welcke] hier naer volgen.

Volle Aflaeten

Alle de gene die op den dach als sij hunnen naem Ingeven in dit broederschap, naer datse gebiecht Sijnde, ontfangen het Heijliche Sacrament des Autaers, geniet een volle aflaet

Item alle de broeders ende susters deser Broederschap, die gebiecht sijnde ende gecommuni-seert hebbende op nieuwejaer dach, tegenwoordich sijn in alle oft een deel der diensten Dew[elcke] op dien dach geschieden, ende aldaer Gebeden hebbende voor de vergiffinge onser Moeder de Heijlige Kercke, uijtroeijinge Der ketterijen et han[.] verdienen oock vollen Aflaet

Item verdienen vollen aflaet alle de genen van

Dit Broederschap die in dootsnoot sijnde sullen
Met den mont, oft metter herten, alse anders
Niet en konnen aenroepen den naem Jesus
En hun ziele aen godt sullen recommanderen
Volgens de Bulle vanden Paus Paulus den Vijfden
Beginnende cum certas unicuiquen etse[ra] de dato
21 october 1606
Item die op sondach van ieder maent teweten den
Derden sondach gebiecht ende gecommuniceert hebbende,
Sullen tegenwoordich sijn inde processie die door de broe-
Ders ende susters deser broederschap geschiet, ende aldaer voor
De Heijlige kercke sullen bidden, verdienen volle aflaet
Geijont door de Paus Paulus den vijfden in in selve Bulle
de dato 28 september 1612, beginnende Pias Christi fidelium etse[ra]
oock volgens des selves Bulle de dato 1 april 1603 begin-
ende Cum Sicut nuper accepimus etse[ra]

Alnoch Particuliere Aflaeten

Alle de gene die gebiecht ende gecommuniceert hebbende
sullen op den sondach als de processie des Broederschap
geschiet, besoeken des autae van den soete naem
Jesu, en aldaer biddende voor de Heijlige kercke,
die verdienen eenen aflaet van seven jaeren, ende seven
quadragenen

Item die tegenwoordich sijn en devotelijck sullen hooren
de solmenele misse die alsdan op dien sondach geschied
verdienen eenen aflaet van twee hondert dagen

Item deze de blasphemeerders oft lichtveerdige vloek-
ers en sweirders met liefde sullen vermanen
verdienen aflaet van hondert dagen.

Item die in de missen, goddelijcke diensten, vergaderin-
gen, oft extraordinaire processie des Broederschap
sullen tegenwoordich sijn: die het Alderheijlichste Sacra-
ment des Autaers soo in de processie, als gedra-
gen wordende naer de siecken, oft beletten sijnde
van connen mede te gaen, voor den siecken sullen
lesen eenen paternoster ende Ave Maria: die de
siecken sullen besocht hebben: die den armen mensch
sullen logiest verleenen, oft den selven aelmosse geven,
oft bijstaen: die sullen peijs maecken lusthen andere
oft daer toe wercken: die voor de overleden Broeders
oft Susters vijf mael Vader ons ende weestgegroot
sullen lesen: die hertneckige sondaers sullen brengen
tot bekeeringe en beternisse van leven, die den
onwetenden sullen leren: oft eenigh andere werck
van godtvruchticheijt oft liefde sullen gedaen hebben, ver-
dienen aflaet van hondertdagen volgens de Bulle van[den]
Paus Paulus den vijfden de dato 21 october 1606 beginnende
de cum certas unicuiquem etse[ra]

Nota.

Datter eertijts sijn aen dit Broederschap oock gegeven

door de Pausen van Roomen verscheijde andere Aflaeten, als namentlijk door de Pausen Pius den 4 Gregorius den 13 ende Clemens den 8, dew[elcke] sijn ingetrocken, gerevoceert ende geannuleert, gelijk oock de aflaeten van andere Broederschappen door den Paus Paulus den vijfden, dew[elcke] aen ieder Broederschap geeft geijont selve aflaten ende privilegien, om voortaan genoten te worden: gelijk dit Broederschap vanden soete naem Jesus de voorgaende aflaeten van den selve Paulus den vijfden geeft ontvangen

Privilegien deser Broederschap

Op nieuwejaar dach, wesende de dach vande Besnijdenisse ons heren mogen alle de gene die in dit Broederschap sijn kiezen eenen Bichtvader vanden ordinaris geapprobeert, die hun mach absolveren van alle excommunicatie, ende van alle andere kerckelijcke straffen ende penen, ongehindert iegelijcx gerechtijcht, oock die hun mach absolveren van alle sonden hoe swaer ende schroomelijck die mogen wesen, oock die gereserveert sijn aen den Bischoep ende aenden Paus van Roomen, begeleen die van de Bulle Dena Do[mini] welcken Bichtvader oock magh afnemen alle bedewegen, berloften ende selve veranderen in andere godtvruchtige wercken, begoudelijck selve uit beloften aen den Paus van Roomen gerestitueert welcken bichtvader oock mach ontslagen den penitent van alle eeden, sonder preinditie nochtans van een ander, alles volgens de Bulle vanden Paus Pius den vierden Salvatoris et Domini ende volgens de Bulle vanden Paus Gregorius den 13 Alias per selectis recordationis Pius IV anno 1580 8 julij

Ten tijde van verbodt oft interdict tgene geschiet tot straffe van groote sonden, soo mogen nochtans somwijlen de broeders ende susters deser Broederschap in de goddelijcke dienste tegenwoordich sijn ende goddelijcke dingen gebruijcken teweten op nieuwejaar dach, ende op dien sondach als de processie der Broederschap geschiet: mogen oock de lichaem en der selve op de geweyjde aerde begraven worden, volgens de Bulle der voorsch[reven] Pausen.

Leden van het broederschap van de Heilige Naam Jezus

Op 17 maart 1639

Nobele Heer Johannis **DE FORNEAU** Heer van Cruycquenbouch, Wambeek, Lombeek en Ternath,
Edele Dame Barabara **VANDER EYCKEN**, dame van Cruycquenbouch, Wambeek, Lombeek en Ternath,

Heer Carolus **VANDEN GROOTENDALE** pastoor van Ternat,
 Leonaert **DE CONINCK**, Carel **DE CONINCK** doude, Jan **DE CONINCK**,
 Leonard **DE WEUER**, Anthoni **SCHOONIANS**, Aernoult **DUNOIS**, Anthoni **CORNELIS**,
 Andries **DE BIDDE**, Adriaen **BRIEXUS**, Anthoni **VAN CAUWENBERGHE**,
 Ambrosius **DE SWERTE**, Adriaen **VAN GHETE**, Christiaen **HENDRICKX**,
 Ciarel **HENDRICKX**, Calixtus **MARGANTIN**, Carel **CLAES**,
 Carolus Anthonus **SIRIACOPS**, Carolus **VAN ROSSEM**, Carolus **BOUHOOR**
 Heer Mathias **FORRIER**, Heer Henricus **VAN BREUSEGHEM** pastoor tot Wambeke,
 Heer Petrus **BINNEMANS** pastoor in Sinte Ulricus Capellen, Dierick **STREEULENS**.
 Engelbert **BIESMAN**, Franciscus **BORREMANS**, Franciscus **VAN ORLEYE**,
 Franciscus **HUYGENS**, Franciscus **VAN GROOTENDALE**, Franciscus **DE PAU**,
 Giorge **VAN BRABANT**, Gillis **PLAS**, Gulliam **DE RAPPOEY**, Gommaert **DE COP**,
 Gulliamme **KINTS**, Gillis **COPPENS**, Gulliam **ROBERT**, Gillis **EYCKMANS**,
 Hieronimus **MAES**, Hieronimus **KINTS**, Jaecques **BATENS**, Jaecques **DE GREVE**,
 Jaecques **BRICXUS**, Johannes **DE PAPE**, Joos **DE SUER**, Jan **DE TROCH**,
 Jan **VAN ROLLEM**, Joos **DE MOL**, Joos **COPPENS**, Jaecques **DE BRION**,
 Johannes **PENNOCK**, Joos **COPPENS**, Jan **DE CONINCK**, Jan **VAN BEVER**,
 Jan **VAN WAYENBERGHE**, Jan **DE GREVE**, Joos **VAN VARENBERGE**,
 Jacobus **HENDRICKX**, Jaecques **VAN CAUWENBERGE**, Johannes **PENNOCK**,
 Jaspas **VAN VARENBERGHE**, Jaecques **JACOPS**, Joos **KIECKENS**,
 Jacobus Augustyn **SIRIACOBS**, Jacobus **DE HAZE**, Joos **PLAS**, Jacobus **GODEFRODE**,
 Joos **KINTS**, Johannes **DE SWERTE**, Joos **BAUSSENS**, Lauwereys **DE ROEY**,
 Martien **VAN SCHOON**, Martien **WYCKMANS**, Martien **RYDANS**,
 Martien **VAN ROSSEM**, Nicolaes **VERASSELT**, Nicolaes **MOERNAERT**,
 Nicolaes **DE CONINCK**, Nicolaes **BIESMAN**, Peeter **VAN ROSSEM**,
 Peeter **VANDEN BROUCKE**, Peeter **TAX**, Philips **ERNAULT**,
 Philips **VAN BERINGHEN**, Peeter **PENNOCK**, Philips **KIECKENS**,
 Philips **VANDEN BOGAERDE**, Philips **HENDRICKX**, Peeter **DE BREY**,
 Philips **DE MEYER**, Quintyn **EYCKMANS**, Robert **HENDRICKX**,
 Thomaes **VAN SANTEN**,
 Anna **DE BACA**, Anna **DE MOL**, Adriana **DE CONINCK**, Adriana **DE CONINCK** filia Claes,
 Anna **DE RIDDER**, Adriana **PENNOCK**, Anna **COPPENS**, Anna **HENDRICKX**,
 Anna **DE CONINCK**, Anna **BATENS**, Anna **BOECKHOUT**, Anna **CUCKEMANS**,
 Anna **MICHIELS**, Anna **GOOSSENS**, Anna **DE CONINCK** filia Mertens, Anna **BIESMANS**.
 Barbara **VAN DEURSTRATEN**, Barbara **VAN PISSOTE**, Barbara **PLAS**, Barbara **PENNOCK**,
 Barbara **DE MOL**, Barbara **DE CONINCK**.
 Cecilea **CUERAETS**, Catharina **VANDEN WATER**, Catharina **RAEST**, Catharina **WILLEMS**,
 Catharina **COPPENS**, Catharina **DE CONINCK**, Catharina **RINTS**, Catharina **PENNOCK**,
 Catharina **PLAS**, Catharina **BUEUER**, Catharina **LOENS**, Catharina **DE COCK**.
 Elisabeth **WILLEMS**, Elisabeth **BLASCH**, Elisabeth **VAN BONTE**, Elisabeth **PENNOCK**, Elisabeth
BLASCH, Elisabeth **BRUGMANS**.
 Flixote **DE CONINCK**.
 Gertrudis **DE MOL**, Gertrudis **DE CONINCK**, Gertrudis **PENNOCK**, Gertrudis **BIESMANS**,
 Gertrudis **VANDER NOTEN**, Gertrudis **BAURLOTH**, Gertrudis **EYCKMANS**.
 Johanna **PERSOONS**, Johanna **MOENAERT**, Josijne **STROOLEMS**, Josijne **DE LATERE**,
 Josijne **VERSTAPPEN**, Johanna **HENDRICKX**, Johanna **SCHOOMANS**, Johanna **PARPS**,
 Johanna **DE RIDDER**, Johanna **SCOOMANS**, Johanna **VAN ECKHOUTE**,
 Johanna **DE CONINCK**, Johanna **VAN BOSSOTE**, Johanna **VERSTAPPEN**,
 Johanna **COPPENS**, Johanna **DE MULAER**, Johanna **VAN LATUM**, Johanna **SEGHEERS**, Johanna
LE RE, Johanna **ROMPS**, Johanna **BRIEXUS**, Johanna **OTTEMANS**.

Marie **DE COCK**, Marie **PENNOCK**, Marie **VERSTAPPEN**, Marie **DE ETEYNE**, Margriete **WILLEMS**, Maria **ESSELYNS**, Marie **DE WITTE**, Marie **VANDER GERTEN**, Marie **LOENS**, Marie **WILLEMS**, Margriete **VANDEN ELEYAATE**, Margriete **DE CONINCK**, Marie **COPPENS**, Marie **ROMPS**, Marie **SCHOLASTERS**, Margriete **VAN CAUWENBERGE**, Magdalena **DE MOL**, Marie **BRUGMANS**.

Anno 1692

Ingeschreven door Eerwaarde Heer Jacobus **TRUIJTS** Pastoor en Eerwaarde Heer Petrus **RASPOET** Kapelaan

Joannes **SCHOONJANS**, Gerardus **DE BUYST**, Maria **PLATTEAU**, Joanna **VAN LATHEM**, Maria **GOOSSENS**, Barbara **VERBEIREN**, Joanna **SCHOONJANS**, Catharina **DENYS**, Margareta **VANDER BORCHT**, Anna **ALEMANS**, Maria **VANDEN EIJNDEN**, Barbara **TASSENOIJ**, Clara **VANDER EIJCKEN**, Petronella **DE DONCKER**, Joanna **VANDEN HOUTE**, Stevenijn **VANDEN WATER**, Joanna **VAN STICHEL**, Maria Dionisia **MARCOIN**, Leonora **DE PAEP**, Anna **MOSTINXS**, Franciscus **DE GEIJNT**, Jaquemijn **DE GEIJNT**, Joanna **SCHOONJANS**, Joanna Maria **DE CUIJPER**, Barbara **TOSIJN**, Joannes **VANDERVELDER**, Maria **SUIJS**, Geertrudis **DE CUIJPER**, Judocus **VAN VOLXEM**, Maria **VAN CAUWENBERCH**, Petronelle **VAN CAMPENHOUT**, Petronelle **DE VIJT**, Maria **VAN ROSSEY**, Adrianus **GOOSSENS**, Anna **SCHOONJANS**, Theodorus **VAN BLEIJENBERCH**, Zacharias **VAN VOLXEM**.

Anno 1715

Gillis **VANDER BORCHT**, Catharina **PLATTEAU**, Maria **PLATTEAU**, Elisabeth **PLATTEAU**, Clara **VANDEN BOSCH**, Maria **DE RIDDER**, Maria **DE HERTOGHE**, Joannes Bap[tis]ta **PLATTEAU** coster Ternath 1718, Wivina **VAN TUBECK** sijne huijsv[rouwe] 1720

Anno D[omi]ni 1722

Eerwaarde Heer Ludvicus **GILLAER** Vice Pastoor, Catharina **VAN BAESRODE**, Maria Magdalena **FAUCON**, Maria **MAXIAU**, Maria **KIECKENS**, Joanna **PRILL**, Heer Henricus Theodorus **DE FOURNEAU** Heer **VAN WODECQE**, Joanna **MERTENS**, Jacobus **VA[N] D[EN] HOUTEN**, Gielus **VAN LATHEM**, Maria **DE GEIJNT**, Guilliam **VA[N]D[EN] PERRE**, Catharina **GOOSSENS**, Ariaentien **WELLEMANS**, Adriaen **VINS**, Joanna **DE LEENER**, Petrus **SCHOLTINS**, Egedius **VAN BLIJENBERCH**, Petronella **VAN PISSOORT**, Anna **BIESEMANS**, Geertruij **VA[N]D[EN] SLACHMOELEN**, Cornelis **MERTENS**, Joannes Henricus **MERTENS**, Anna **DE CUIJPER**, Catharina **VAN BRAECHEM**, Catharina **VAN EE**, Elisabeth **WOUTERS**, Josina **VAN VOLXEM**, Goddijn **LIPPENS**, Elisabeth **HUBLEAU**, Judocus **GUERIX**, Cornelius **WELLEMANS**, Joannes **DE HERTOGHE**, Maria **DE GEIJNT**, Maria **MATTHEUS**, Anna **DE VOS**, Catharina **MAURISSENS**, Francis **TASSENOIJ**, Joanna **VAN BRACHEM**, Anna **DE BONT**, Catharina **ROGGE**, Maria **VAN STICHEL**, Ariaentien **VAN WEMMEL**, Maria **DE BAEREMAECKER**, Martijntje **VANDEN VELDEN**, Catharina **TASSENOIJE**, Anna **PLATTEAU**, Anna Catharina **MERTENS**, Anna **PEETERMANS**, Peeter **MERTENS**, Barbara **FAES**

Anno 1723

Barbara **VANDER CRUIJZEN**, Maria Anna **DE MOL**, Geeraert **CLERENS**

Anno 1724

Victoire **DE BOUZIS** Vicomtesse **DU BREUCQ**, Claude Florence Victoire **DE VERREYCKEN** geboren Vicomtesse **DU BREUCQ**, Joseph **DE LATTRE**, Philippine **DE PRIT**,

Joanna Maria **VAN VOLXEM**, Josina **VAN LATHEM**, Jeno **PLAS**, Catharina **VAN LATHEM**, Catharina Augustijn, Geeraert **VAN CRUIJZEN**, Anna Catharina **VAN ESCH**, Jacquemeyne **KAIJMOLEN**, Anna **SUIJS**, Catharina **DE MOLL**, Matthijs **PEETERS**

Anno 1725

Anna **SCHOONIANS**, Catha[rina] **VAN DEN PUT**

Anno 1726

Joannes **MENNEKENS** pastoor van Thernat, Jacobus **DE MOL**

Anno 1727

Anno 1728

Arnoldus **DE BIDOU** vice pastoor van Thernat, Magriet **DE ROGGE**

Anno 1729

De tweede huisvrouw van Cornelis **WELLEMANS**, Carolina **PENNOCK**

Anno 1730

Jacobus **VAN DEN CRUIJCE**, Joanna **VAN MEULDERS**, Jacoba **DE ROGGE**

Anno 1737

Franciscus **PLATTEAU**, Cornelis **VELLEMANS**, Crijj uxor, N. **BRUGMANS**

Anno 1738

Uxore **DE NEUIWE**, N. **WITS**, uxor Jo[ann]is **DE NECK**, Guilielmus **CASTEUR**, Clara **BENOT**, Nicolaus **DE LEENER**

Anno 1739

Egedius **PLATTEAU**, Petronilla ?, Joannes **VANDEGUCHT**, ...filia Gerardi **CLERENS**, ... filia ?

Anno 1740

Franciscus **DE BIDOU** vice pastoor in Thernat, Peeter **HUIJGHENS**, uxor **LE TOUS**, Cerurys, Die vrouwe van Jan **METTENS**, Cecilia **KIEKENS**, Maria **KIEKENS**, die huisvrouw Jackes **DE NECK**

Anno 1741

Den soone van **VANDE VELDE**, Peeter **DE GIJEKELER**, Joannes **BOEN**

Anno 1742

Joanna **VAN MEULDERS**, Anna **DE MEESTER**, die vrouwe Jan **STERCKX**

Anno 1743

Clara **VAN DE VELDE**, die huisvrouw Jan **BOER**, die dochter N. **METTENS**

Anno 1744

Joanna **DE MOL**, filius Luce **STERCKX**

Anno 1745

Petrus **CASTEUR**

Anno 1746

Petrus **GOOSENS**, Joannes **CLERIS**

Anno 1747

Oliverius **VAN DROGENBROECK**, Maria Josina **VAN DE GCHUCHT**, Wivina **CASTEUR**

Anno 1751, vernieuwing van de lijst van dit Broederschap

Jacobus **WILLEMS** pastoor, Franciscus **DEBIDOU**, Wivina **CASTEUR**, Maria **CASTEUR**, Maria **DENEEF**, Maria **DE HERTOEGH**, Elisabeth **VANDEGUCHT**, Gertrudis **WAUTERS**, Jacobus **BUGGENHOUT**, Catharina **TASSENOIJ**, Maximilianus **CLAES**, Anna Maria **LOUIS**, Anna **DEKOCK**, Joannes Baptista **VANDEBRANDE**, Maria **OPHALFENS**, Angelus **DOEMS**, Magdalena **VANOPBERGE**, Joannes **VANDEGUCHT**, Joannes **VANDERSIJPEN**, Joanna **VANDEGUCHT**, Gaspar **JACOBS**, Maria Francisca **DERAUS**, Judocus **DEVITS**, Petronilla **ITTERBEKE**, Elisabeth **ROGGE**, Maria Theresia **VANDECRUIJSE**, Joannes **VANDERVOOREN**, Maria **TIMMERMANS**, Franciscus **GOOSENS**, Ludovica **DEJONGE**, Anna **DEJONGE**, Joanna **SERGONIE**, Barbara **DEWEVER**, Petrus **DEGIJSSELER**, Antonius **LEUCKX**, Petrus **MERTENS**, Anna **LEUCKX**, Guilielmus **VANMULDER**, Maria **MERTENS**, Maria **FASCEEL**, Anna Maria **VANDROOGENBROECK**, Joannes **GOOSENS**, Joanna **PEETERS**, Joannes Baptista **VANROSSEM**, Joanna **STEVENS**, Maria **GOOSENS**, Anna **DE GEIJNT**, Catherina **VANBLEIJENBERGH**, Catharina **DEJONGE**, Francisca **PATROILLE**, Josina **WUIJTENS**, Catharina **VANBRACHEM**, Maria **VANMUIJNENS**, Gertrudis **VANLATUM**, Gerardus **VANLATUM**, Joannes **VANDEVOOREN**, Jacobus **PUTTAERT**, Anna **VANDORSELAER**, Catharina **DEDONCKER**, Petronilla **BROEIJKENS**, Catharina **VANBRACHEM**, Joanna Maria **PLATTEAU**, Joanna Catharina **GOOSENS**, Gertrudis **VANDEGUCHT**, Elisabeth **WAUTERS**, Maria Josina **VANDEGUCHT**, Egedius **DE FIJTER**, Petronilla **NILS**, Joannes Theresia **DEJONGE**, Joannes **VANDEBRANDE**, Josina **ARIJS**, Jacoba **VANDERELST**, Petrus **CASTEUR**, Franciscus **DEDECKER**, Maria Anna **VANDEGUCHT**, Cornelius **VANDECRUIJSE**, Barbara **VANDEPERRE**, Elisabeth **DEBUS**, Joannes **DE PRIME**, Maria **DECUIJPER**, Maria Anna **FFAES**, Anna **VANDECRUIJSE**, Martina **MAURISSENS**, Jacobus **VANDEGUCHT**, Joannes **VANSTICHEL**, Judocus **CALOINS**, Adrianus **DEHERTOEGH**, Joanna Maria **VANOVERSTRAETEN**, Joannes **DEVITS**, Jacobus **DEJONGE**,

21 maart:

Anna Maria **AMERIJKS**, Maria **DEHEZE**, Catharina **DEDECKER**

20 juni:

Anna Catharina **DEKEGEL**, Adriana **SAS**, Joanna Maria **VANDEBORGHT**, Joanna **SAS**, Clara **HUIJBRECHTS**, Elisabeth **DEKOCK**, Maria **VANSTICHEL**, Anna **VAN HERZEELE**, Barbara **MAHEU**, Joanna Maria **HUIJGENS**, Barbara **HUIJGENS**, Joannes **BREMS**, Theresia **FFAES**, Joanna Maria **LIESRINXKS**, Gertrudis **GOOSENS**, Joanna **CROES**, Joanna **VANDEBORGHT**

In het jaar 1752

1ste januari

Joannes Baptista **PLATTEAU**, Maria Agnes Cornelia **HOLSAET**, Catharina **STERCKX**, Matthias **VAN DER PERRE**, Elisabeth **GIJNT**, Joannes **VANDE BORGHT**

In het jaar 1753

1ste januari:

Jaquemijn **ROGGE**, Antonius **PEETERMANS**, Catharina **CASTEUR**

In het jaar 1753

29 april:

Petrus **AVAERT**, Carolus **VANDERBORGHT**, Joannes **TIMMERMANS**, Jacobus **DE WEVER**

In het jaar 1754

1ste januari:

Emmanuel **DE KEGEL**, Anna **VANHAGENDOREN**, Catharina **GOOSENS**

19 januari:

Elisabeth **HELSENS**, Fredericus **CRABBE**

20 april

Carolus **ARIJS**, Nicolaus **MAES**, Guilielmus **VERBEEK**, Maria **CEUPPENS**,
Joanna Maria **DE KEGEL**, Joannes **HEIJMBEECK**, Gerardus **VANBLEIJENBERGH**, Melchior **CASTEUR**,
Joannes Philippus **SUIJS**, Anna **VANDEBRANDE**,
Carolina **VANDERBORGHT**, Judoca **KAEIJMOLEN**, Anna Maria **DELCOR**,
Joannes **CEUPPENS**, Franciscus **WILLEMS**, Guilielmus **VANBELLE**

In het jaar 1756

18 januari:

Joannes **DE RABBE**, Joanna **VANDENBRANDE**, Judoca **KEIJMOLEN**,
Maria Anna **LEUCKX**, Joanna **VERBEIJST**

In het jaar 1757

1ste januari:

Jacobus **SCHOON**

In het jaar 1758

1ste januari:

Anna **VANMULLEM**

15 januari:

Anna **TIMMERMANS**, Arnout **VANMULLEM**, Carel **CLEMENT**

18 juni:

Barbara **GOOSENS**

In het jaar 1758

1ste januari:

Franciscus **HOLBRECHT**, Magdalena **DEGROEN**, Joanna Maria **DE MOL**,

14 januari:

Veronus **CRABBE**

18 februari:

Ursula **VLEESHOUWER**

In het jaar 1769

15 januari:

Anna Maria **VANDEGUCHT**

In het jaar 1770

1ste januari:

Josina **VANDERSLAGMOLEN**

21 januari:

Francisca **DECOSTER**, Joanna Maria Francisca **STEVENS**

In het jaar 1771

1ste januari:

Joannes Franciscus **DEWAELE**

20 januari:

Catharina **VANBLEIJENBERGH**, Josina **DE PAPE**, Anna Maria **MOIJSON**,
Barbarina **VANDEGUCHT**, Anna Francisca **KEUCKX**

In het jaar 1772

16 februari:

Joanna Catharina **VANDEGUCHT**

26 april:

Anna Maria **ARIJS**, Maria Anna **VANDEGUCHT**, Anna Catharina **DELANGE**,

Anna Catharina **VANDEVELDE**, Anna Catharina **VANROSSUM**, Joanna Catharina **MERTENS**, Maria

Josina **VANLATEM**, Joanna **HOLBRECHTS**, Anna Maria **VANDEGUCHT**,

Elisabeth **NUELANT**, Elisabeth **CORTVRIJNT**, Francis **GEERIX**, Michael **VANDEGUCHT**, Joannes

Baptista **MOIJSON**, Guillam **BEECKMAN**, Joannes Baptista **VAN IMBEKE**,

Adrianus **VERBEKE**, Judocus **DEJONGE**, Antonius **PERON**, Judocus **DE LEENER**,

Joannes Baptista **VANLIERDE**, Egedius **SCHOONJANS**

16 augustus:

Judocus **BORREMANS**

In het jaar 1774 op den 10de januari

Sijn in de Broederschap geschreven

Eerwaarde Heer **DE VOS** bedienaar

Eerwaarde Heer Joannes Henricus **VERHUIJCK**, pastoor

Eerwaarde Heer Philippus **BOURGET**

Ieder (ieder) met vereeringe van eene Flambeeuwe

Den Seer Edelen Heere Henricus **DE FOURNEAU** Grave van Cruquenbourg. Chambelan van sijne
K: en K: Majestijdt met vereeringe

De Seer Edele Juffrouw Mevrouw Leopoldina Gravinne van Cruquenbourg met vereeringe

Den Seer Edelen Heere Joannes Bapt[ist]a Baron **DE FOURNEAU** met vereeringe

Den Seer Edelen Heere Philippus **DE FOURNEAU** Grave van Cruquenbourg Commandeur van
het Order van Maltha met vereeringe van 2 flambeeuwen

De Seer Edele Juffrouw Henriette **DE FOURNEAU** Comtesse van Cruquenbourg met vereeringe
van 2 flambeeuwen

Eerwaarde Heer Josephus Antonius **BOURGET** met vereeringe

Franciscus **DE KEGEL** Drossaert

Jacobus **DE RIDDER** met vereeringe

Petrus Josephus **ARENS** met vereeringe

Egedius **VAN DE GUGHT** met vereeringe

Petrus Cornelius **PLATEAU** Coster

Joannes Franciscus **GOOSSENS**,

Petrus Franciscus **MIJS** met vereeringe

Anna Maria **EVENEPOEL**, Anna Catharina **VAN DE VELDE**, Anna **CAMPENHOUT**

Joanna **HERBOSCH**, Joanna **VAN DE CRUIJS**, Anna Catharina **BLOMMAERT**

Catharina **CAIJMOLEN**, Anna **VAN AGENDOREN**, Anna Maria **VAN HALEWIJCK**
 Maria Carolina **DE RIDDER**, Anna Maria **VAN DER STRAETEN**, Judocus **PAUWELS**
 Isabella **DE RIDDER**, Anna Maria **CALOENS**, Philippus **VAN VARENBERGH**
 Maria **TIMMERMANS**, Judocus **DOBBELEER**, Franciscus **PIRON**
 Anna Maria **VAN LATHEN**, Antonius **KEIJMOLEN**, Josephus **PLAS**
 Joannes **VAN DEN BOSCH**, Livina **VAN DEN BRANDE**, Antonius **VAN DE GUCHT**
 Joannes Bap[tis]ta **VAN DE GUGHT**, Judocus **VAN DE ROIJ**, Henricus **VAN DE CRUYS**
 Michael Josephus **VAN DER STRAETEN**, Petrus **CALOENS**, Ludovicus **VAN DE GUGHT**
 Henricus **VAN DEN BOSCH**, Maria Josina **CRABBE**, Jacobus **MAHEU** Kerckmeester
 Anna Catharina **LEUCKX**, Josina **PAUWELS**, Anna Catharina **HERBOSCH**
 Laurentius **DE PAPE**, Franciscus **VAN DE VELDE**, Joannes **HOLBRECHTS**
 Petrus **VAN BLYENBERGH**, Judocus **VAN DER ELST**, Petrus **MERTENS**
 Judocus **CLERENS**, Maximilianus **VAN ROSSUM**, Petrus **MERTENS**
 Petrus **TIMMERMANS**, Maria Josina **VAN LATHEN**, Petrus Josephus **DE RIDDER**
 Dominicus **LEUCKX**, Barbara **SPEECKAERT**, Maria Catharina **VAN HAUDENHOVE**
 Petronella **DE SMET**, Elisabeth **SAS**, Joannes Bap[tis]ta **PIRON**, Guilielmus **DE VOGEL**,
 Geneveva **DE FEIJTER**, Joannes Bap[tis]ta **MERTENS**, Magdalena **MERTENS**,
 Josina **WOUTERS**, Henricus **FAES**, Antonius **FAES**, Antonius Hubertus **DE CUIJPER**
 Elisabeth **DIRICKX**, Josina **NULLANT**, Francisca **EVENEPOEL**, Josina **VAN PERUM**
 Joanna Maria **VAN DE CRUIJS**, Anna Maria **VAN DE CRUIJS**, Joanna **VAN GRIMBERGEN**
 Anna **TIMMERMANS**, Joannes **HEIJVAERT**, Maria Josina **VAN HUNNEGEM**,
 Josina **VAN HEIJMBECK**, Bartholomeus **NULLANT**, Anna Maria **PEIJSMANS**,
 Franciscus **GOORICKX**, Maria Anna **ZEGERS**, Elisabeth **DE PAPE**, Maria Josina **NULLANT**
 Elisabeth **VAN DER CRUYSEN**, Petrus **CUPPENS**, Catharina **ROGGE**, Petrus **TOLLEBECK**
 Joannes **BORREMANS**, Antonius **DE LEENER**, Henricus **STERCKX**,
 Joannes Baptista **DE COCQ**, Christianus **STEVENS**, Petrus **VAN DER STRAETEN**
 Petrus **VAN CAUWENBERGH**, Guilielmus **VALKENBORGH**, Anna Francisca **LUIJCKX**
 Guilielmus **DE KOCK**, Jacobus **VAN CAUWENBERGH**, Petrus **DE PAPE**, Josina **WOUTERS**
 Joanna **ANNEËSENS**, Maria Anna **ROGGE**, Jalolina **VAN SCHEPDAEL**,
 Joanna **VAN DEN BOSSCHE**, Carolus **CLERENS**, Carolina **VAN DER STRAETEN**
 Antonius Josephus **LEUCKX**, Anna Maria **HOLBRECHT**, Catharina **ZEGERS**,
 Antonius **MOSTINX**, Anna Maria **VAN DEN BORRE**, Elisabeth **VAN BLYENBERGH**
 Maria Anna **GOOSSENS**, Isabella Joanna **EVERPOEL**, Anna Maria **DE PAPE**,
 Isabella **DE KEGEL**, Emerentiana **BEECKMANS**, Elisabeth **CLERENS**
 Carolus **VAN BLYENBERGH**, Maria Jacoba **DE KEGEL**, Maria Francisca **GOOSSENS**
 Anna Maria **DE RIDDER**, Joanna **JACOBS**, Anna Maria **VAN MULDER**
 Francisca **VAN CAUWENBERGH**, Petronella **VAN DEN DRIESCH**,
 Anna Catharina **CALOENS**, Antonetta **VAN ROSSUM**, Joannes **DOUS**, Petrus **CUPPENS**
 Joanna Maria **DOCUS**, Ana Maria **DE WAEL**, Catharina **WILLEMANS**
 Anna Catharina **VAN ROSSUM**, Jo[ann]es Bap[tis]ta **CUPPENS**, Catharina **DE WEVER**
 Joannes Baptista **HOLBRECHT**, Barbara **VAN DE PERRE**, Adrianus **GIROENS**
 Philippus **GEENS**, Elisabeth **FAES**, Judocus **ROBART**, Adrianus **VERBEEKEN**
 Anna **MERTENS**, Joanna **VAN NIEUWENHOVE**, Joanna Maria **CAIJMOLEN**
 Anna **VAN DE PLAS**, Petrus **DE GIJSELEER**, Maria Anna **LOIS**, Judocus **VAN DIVART**
 Petrus **STEVENS**, Franciscus **BUGGENHOUT**, Catharina **DE DONCKER**, Maria Anna **PRIEM**
 Maria Anna **VAN DEN CRUYSCHE**, Elisabeth **DOEMS**, Gertrudis **DE WEVER**,
 Jan Baptist **VAN HAUDENHOVE**, Cornelius **DE SMET**, Anna Maria **PEED**, Eisabeth **DE VITS**
 Judocus **VAN HAUDENHOVE**, Anna **BUIJS**, Emerentiana **HAECK**,
 Joannes **VAN REGENMORTEL**, Petrus **VAN ROSSUM**, Franciscus **CLERENS**,
 Josina **STERCKX**, Ana Maria **SUIJS**, Catharina **VAN LATHEN**, Judocus **DE JONGH**
 Maria Theresia **DE CUSTER**, Joannes **HAECK**, Catharina **BORREMANS**,

Joanna **ANNEËSENS**, Maria Christina **DAGKLINETTX**, Amandus **GURICKX**
Anna Maria **VAN DEN HEEDE**, Tobias **VAN HERZEL**, Joanna Maria **MERTENS**
Eisabeth **TIMMERMANS**
196 ingeschreven personen

In het jaar 1775 zijn ingeschreven

Philippus Elias **BERCKLAER** pastoor,
Barbarina **WELLEMANS**, Petronella **ROGIERS**, Franciscus **LEUCKX**
Hericus **WAUTERS**, Petronella **JANS**, Gerardus **ROMS**, Anna Maria **WALRAVENS**
Carolus **VAN CAUWENBERGH**, Martina **DE HERTOOGH**, Catharina **BEECKMANS**
Anna Maria **HERREBOS**, Cecilia **VAN LAETHEM**, Vincentius **DE GEYNDT**
Elisabetha **WELLEMANS**, Joanna Maria **VAN DE GUCHT**, Joannes **DE JONGH**
Josephus Franciscus **THOMA** dokter genesheer, Cornelius **DE ROOCK**, Egedius **DE KOCK**

In het jaar 1777 zijn ingeschreven

Anna **DE DECKER**, Cornelia **VAN DEN BRANDE**, Petronella **DE LANGE**, Cecilia **STERCKX**
Anna Maria **VAN DEN EUCKEL**, Maria Anna **MUYLAERT**, Maria Anna **VAN LAETHEM**
Catharina **DE HERTOOGH**, Anna Catharina **NIEULANT**, Anna Francisca **SNEPPE**
Joannes Baptista **VAN ROSSEM**, Petrus **VAN CAUWENBERGH**,
Anna Catharina **SCHOONJANS**, Nicolaus **VAN DE CRUIJS**, Nicolaus **DOMS**
Catharina **DE HERTOOGH**, Anna **DE GYNDT**, Petronella **GEEROMS**, Magdalena **VAN BELLE**
Franciscus **HONNAERT**

In het jaar 1778 zijn ingeschreven

Petronella **SPEECKAERT**, Jan Bapt[tist] **VAN VOSSUM**, Theresia **VAN BLEIJENBERGH**
Joannes **HEIJVAERT**, Jan Bapt[tist] **VALKENBORGH**, Jan Bapt[tist] **ROEMS**
Catharina **VAN DER MOLEN**, Catharina **VAN DE GUCHT**, Jan Francis **MERTENS**
Joanna Maria **VAN DE GUCHT**, Elisabeth **PEIJSMANS**, Jan **OPHALFENS**,
Cornelius **EVENEPOEL**, Nicolaus **DE CUIJPER**, Catharina **VAN DER VOORDEN**
Josina **DRABBE**, Jan Bapt[tist] **NULLANT**, Judocus **DE TROIJ**, Philippus **PUTTAERT**
Anna Maria **VAN DER SLAGHMOLEN**, Judocus **VANDER STRAETEN**,
Joannes **VAN DER DOODT**, Jacobus **PAUWELS**, Petrus **VAN DER STRAETEN**
Judocus **DE LEENER**, Geeraert **NULLANT**, Jan Bapt[tist] **FAES**,
Catharina **VAN OPDENBOSCH**, Joanna Maria **PLAS**, Petronella **VAN SCHEPDAEL**
Adriana **DE RIDDER**, Elisabeth **VAN DER BORGHT**, Petronella **EVENEPOEL**
Jan Bapt[tist] **WELLEMANS**, Seger **VAN LANGENHOVE**, Petronella **VAN ROSSUM**
Francisca **VAN DER STRAETEN**, Jan Carel **DE WAET**, Bartolomeus **DE WAT**
Jan **VAN DER BORCHT**, Philippus **VAN ACHTER**, Anna Maria **VAN BLEIJENBERGH**
Judocus **DE RIDDER**, Carolina **RENJENS**, Joanna Theresia **VAN DE GUCHT**
Joanna Dorotea **VANDER SLAGHMOLEN**, Catharina **KONINCKX**, Elisabeth **NULLANT**

In het jaar 1779 zijn ingeschreven

Catharina **LEUCKX**, Petronella **PIRON**, Gertrudis **VAN DROOGENBROECK**
Elisabeth **HOLBRECHT**, Catharina **LEUCKX**, Magdalena **VAN KERCKHOVE**
Elisabeth **GEEROMS**, Catharina **BORREMANS**, Anna Maria **KEIJMOLEN**
Petronella **TASNOIJ**, Anna **VAIJGE**, Joannes Philippus **BEECKMANS**, Jusina **GEIJSENS**
Maria Theresia **PUTTAERT**, Petronella **HUIJGH**, Franciscus **DE CUIJPER**, Franciscus **SAS**
Catharina **SCHOLJINS**

In het jaar 1780 zijn ingeschreven

Maria Anna **VAN HAUDENHOVEN**, Catharina **DE LEEUW**, Petrus **DUBOIS**
Petrus **VAN VARENBERGH**, Cornelius **TOLLEBEECK**, Josephus **VAN HAUDENHOVEN**
Barbarina **VAN DER BORGH**, Joannes **VAN VARENBERGH**,
Joanna Cath[arina] **VANDERKELEN**, Catharina **BUIJS**, Joanna Francisca **DE GEIJNT**
Joanna Maria **VAN DEN BRANDE**, Egedius **SCHOONJANS**, Anna Maria **MERTENS**
Jusina **MIDDERNACHT**, Maria **GOORICKX**, Catharina **PIRON**, Franciscus **BUIJS**
Elisabeth **GOORICKX**, Egedius **ANNEESENS**, Petronella **LEUCKX**
Michael **VAN DER SLAGHMOLEN**

In het jaar 1781 zijn ingeschreven

Barbarina **NULLANT**, Joanna Maria **VERBRUGGEN**, Egedius **VAN CAUWENBERGH**
Judocus **DE HERTOOGH**, Maria Anna **VAN DE GUCHT**, Maria Anna **FAES**
Joanna Catharina **MOSTINCKX**, Joanna **MARISSENS**, Carolus **BRUNO**
Anna Catharina **DE FEIJTER**

In het jaar 1782 zijn ingeschreven

Joanna Catharina **VAN DE GUCHT**, Franciscus **GILIS** onder[wij]ser van Ternath
Philippus Emmanuel **ARENS**, Theresia **TOLLEBEECK**, Maria Josepha **THEIJS**
Petrus **BORREMANS**, Petrus **PLAS**, Barbara **VERBRUGGEN**, Gertrudis **FAES**
Jo[ann]es Baptista **MOSUM**, Catharina **DE WOLF**, Joanna Maria Josepha **HEIJAERT**
Anna Maria **DE MESMAEKER**, Angelina **WAMBACK**, Catharina **WAMBACK**
Jo[ann]a Maria **LUIJCKX**, Egedius **MERTENS**, Petrus **DE JONGH**,
Balthasar **VAN DE GUCHT**, Petronella **VAN DEN BOSCH**, Egedius **MARISSENS**
Joannes **FAES**, Catharina **KESTENS**, Maria Catharina **VAN ROSSUM**, Gertrudis **ROGGE**
Joannes **VAN STICHEL**, Catharina **PLAS**, Catharina **BOOM**, Joannes **VAN ROSSEM**
Joannes Theresia **CUJPERS**, Franciscus **BORREMANS**, Judocus **ANNEESENS**
Joanna **PUTTAERT**, Christianus **VAN BLIJNBERGH**, Petrus **VAN DER BORGH**
Gertrudis **VAN DEN BRANDE**, Jo[ann]a Maria **BRUNO**, Jo[ann]es Baptista **ANNEESENS**
Petrus **VAN DE GUCHT**, Maria **DE LEU**, Andreas **VAN VARENBERGH**,
Elisabeth **DE WEECK**, Anna **VAN ROSSUM**, Antonius **VAN ROSSUM**, Emmanuel **DUMON**
Barbara **VAN TRICHT**, Guillielmus **ROBAERT**, Jacobus **DOMS**, Anna Maria **DOMS**
Egedius **VAN VARENBERGH**, Anna Maria **SPIEKAERT**, Joannes Franciscus **AMELECKX**

ERFENISOPROEPEN IN DE 'GAZETTE VAN GEND'

(jaargang 1778)

Dr. Paul Huys

In de recentste jaargangen 2010 en 2011¹ van *Vlaamse Stam* verschenen onze bijdragen over de erfenisoproepen uit de jaargangen 1774 tot 1777 van de 'Gazette van Gend' (hier verder geciteerd als GvG). Als vervolg daarop komt nu een reeks van nieuwe oproepen uit de GvG-jaargang 1778. Het gaat om in totaal vijftientig oproepen betreffende erflaters uit **Beveren** (bij Roeselare), **Blankenberge**, **Brugge** (acht), **Gent** (twee), **Grotenberge**, **Hulst** (in Zeeuws-Vl.), **Kortemark**, **Markegem**, **Oostende** (twee), **Oosterzele**, **Oudenaarde** (twee), **Sint-Niklaas**, **Torhout**, **Velzeke** en **Wakken**. Een opvallende bijzonderheid is wel dat in deze reeks van oproepen tot erfgenamen slechts twee Gentse advertenties aan te treffen zijn, terwijl daarentegen een meerderheid uit Brugge (32 % van het totaal) te noteren valt. Naast de zestien West-Vlaamse oproepen staan er maar acht Oost-Vlaamse en één Zeeuws-Vlaamse.

Petronelle Therese & Maria Anna de Bosschere, Brugge (GvG van 5 januari en 23 maart 1778)

Oroep door procureur-notaris Albert de Gheldere, gericht tot de rechthebbenden van de erf-laatsters Petronelle Therese & Maria Anna de Bosschere, beiden te Brugge overleden jonge dochters. Hun kwartieren: 2. Jacob de Bosschere (° Rumbek), x 3. Petronilla van den Broucke (° Torhout); 4. Jacob de Bosschere sr., x 5. Marie Roelens. Tot de rechthebbenden behoort o.a. ene Pieter de Bosschere zoon van Guilielmus zoon van Joos de Bosschere (x Mayken du Jardin); voornoemde Joos was zoon van Arnoud zoon van Stephanus. Gemachtigde over die Pieter de Bosschere is sieur Jacobus Geysen (wonende in Kortrijk). Rekening purgative in de Weeskamer van Brugge dd. 20 augustus 1777.

Marie Joanne Ghyselen, Blankenberge (GvG van 19 januari, 26 februari en 16 april 1778, alsook nog 19 juli 1779)

Oroep door Laureyns Willems, poorter van Blankenberge, weduwnaar van Marie Joanne Ghyselen, overleden poorteres van Blankenberge.

De overledene was te voren gehuwd geweest met, en weduwe van Joannes Ryckaert. En de laatstgenoemde was op zijn beurt weduwnaar-bezitter ten sterfhuize van Anna Lybaert (dochter van Petrus Lybaert en Anna Leys), ook poorteres van Blankenberge en aldaar overleden op 28 juli 1762 (staat van goed dd. 12 september 1762). Vanwege Anna Lybaert staat nog een erfdeel open ten bedrage van 103 lb. 5 sch. 2 gr. Vlaams. De oproep is gericht tot de eventuele rechthebbenden van deze som.

Marie Catharina Valcke, Brugge (GvG van 19 januari, 23 maart en 11 mei 1778)

Oroep door Joseph Lammens, broeder van het Hospitaal van Sint-Julianus te Brugge, rendant van de erfenis van de krankzinnige bejaarde dochter Marie Catharina Valcke, overleden in Brugge op 17 september 1777. Haar kwartieren: 2. Joseph Valcke, x 3. Petronilla Oosten; 4.

¹ Gebruikte afkorting: GvG: Gazette van Gend.

N.v.d.r.: dit jaar verschenen van de auteur in dit tijdschrift volgende bijdragen in verband met erfenisoproepen in de Gazette van Gend: P. HUYS, Enkele West-Vlaamse erfenisoproepen in de 'Gazette van Gend' (1776), in: *Vlaamse Stam*, 47ste jg., nr. 2, maart-april 2011, pp. 197-202; P. HUYS, Nog erfenisoproepen in de 'Gazette van Gend' (jaargang 1776), in: *Vlaamse Stam*, 47ste jg. nr. 3, mei-juni 2011, pp. 269-273; P. HUYS, Erfenisoproepen in de 'Gazette van Gend' (jaargang 1777) in: *Vlaamse Stam*, 47ste jg., nr. 5, september-oktober 2011, pp. 443-444 en 454-456.

Arnoud Valcke, x 5. Petronilla Vallée (of Van Lee); 6. Joannes Oosten, x 7. Catharina Daneels, dochter van 14. Ludovicus Daneels. Vacant ten sterfhuize is de moeders-vaderlijke zijde (= de branche van kw. 6. Joannes Oosten).

Marie Judoca Baert, Sint-Niklaas (GvG van 26 januari, 16 februari en 9 maart 1778)

Juffr. Marie Judoca Baert, overleden te Sint-Niklaas-Waas op 8 januari 1778, heeft bij 'haar dispositiën testamentaire' verklaard dat er enige 'branchen', zowel van de vaderlijke als de moederlijke zijde, vacant zijn, waarvan dan ook de eventuele berechtigten opgeroepen worden. Haar kwartieren: 2. Pieter Baert, x 3. Marie Oste; 4. Jacobus Baert, x 5. Marie Verelst; 6. Pieter Oste, x 7. Anna van Hecke; 8. Adrianus Baert; 12. Jacobus Ost. *Executeur testamentaire* is notaris Bogaert.

Petrus Franciscus van Maelsaecke, Oudenaarde (GvG van 2 en 16 februari, 2 en 16 maart 1778)

Deze zeer uitvoerige oproep gaat uit van sieur Laureyns van de Walle, koopman en inwoner van Oudenaarde, als *executeur testamentaire* in het poorterlijk sterfhuis van de heer Petrus Franciscus van Maelsaecke, presbyter en kapelaan der kerk van Sint-Walburgis in Oudenaarde, in die stad overleden op 3 juli 1776. Zijn kwartieren worden niet meegedeeld, maar wel drie reeksen van descendenten-rechthebbenden.

- A. Descendenten van het echtpaar François van Maelsaecke x Piryntjen Taelman, die gewoon hadden in Edelare. Zij hadden drie kinderen, m.n. 1. François van Maelsaecke, die een dochter had, Judoca, en gehuwd met Jeremias van Wymeersch; 2. Pieter van Maelsaecke; 3. Lucas van Maelsaecke, gehuwd met Judoca der Weduwen; dit echtpaar had zelf vier kinderen, m.n. Adriaen, Pieter, Petronilla en Marie van Maelsaecke – deze laatste gehuwd met Joannes Aelgoet, van wie een zoon, Pieter Aelgoet.
 - B. Descendenten van Barbara Theresia Tresoinne, in tweede huwelijk getrouwd met Jan vander Leenen. Dit echtpaar, wonende in Eine, had drie kinderen, m.n. 1. Servaes vander Leenen, gehuwd met Joanna de Lite, van wie een zoon Claudius vander Leenen, 'fabriqueur van tapijten', wonende te Verdun-sur-Meuse in de straat van het Seminarie aldaar; 2. Maria vander Leenen, gehuwd met Henricus de Backer, wonende te Kaprijke; 3. Alexander vander Leenen, van wie descendenten, die zich reeds hebben gepresenteerd.
 - C. Van de 'moeders-grootvaderlijke zijde': de descendenten van Pieter Heyse, gehuwd met Joosyne Walraevens. Dit echtpaar, wonende in Eine, had een dochter Catharina Heyse, gehuwd met een Jan vander Leenen, van wie een zoon Joannes vander Leenen, die koster was van de parochie Bazel (Waas) bij Antwerpen. Deze koster had een zoon Jacobus vander Leenen (procureur der parochie Bazel) en een dochter Marie vander Leenen.
- Al deze rechthebbenden worden opgeroepen zich aan te melden.

Egidius Feliërs, Velzeke (GvG van 26 februari, 19 maart en 9 april 1778)

Ook deze oproep is bijzonder uitgebreid van tekst. Hij gaat uit van sieur Joannes Christianus de Pape, baljuw van Hundelgem, geautoriseerde ten sterfhuize van Egidius Feliërs, overleden op 24 september 1777 te Velzeke in het Land van Aalst. De baljuw werd geautoriseerd, enerzijds door heer en meester Charles Jean Philippe Volcquaert, ontvanger der vacante goederen die toekomen aan de graaf van Egmont als heer der parochie Velzeke, en anderzijds door de rechthebbenden zelf. Ziehier de kwartieren van de erfflater: kw. 2. Martinus Feliërs, x 3. Petronilla van Daele; 4. Joannes Feliërs, x 5. Adrianeken Baele; 6. Egidius van Daele, x 7. Adriana de Moor; 8. Martinus Feliërs, x 9. Pieryne de Spiegeleire; 10. Martinus Baele, x 11. Marie Feliërs; 16. Gillis Feliërs; 18. Judocus/Joos de Spiegeleire, x 19. Barbara de Wael. Over een aantal van deze kwartierdragers worden nog bijkomende bijzonderheden vermeld. Kw. 2: Martinus Feliërs had nog een 'broer van vollen bedde' (= zoon van 4x5), met name Arend Feliërs, geboren in 1665, van wie (nog ongekende) descendenten.

Kw. 4: Joannes Feliers had nog een 'broer van vollen bedde' (= zoon van 8x9), genaamd Arend Feliers, van wie mogelijk nog descendentes (maar onzeker!).

Kw. 5: Adriana Baele had nog drie broers en twee zusters, alle vijf 'van vollen bedde' (= kinderen van 10x11), m.n. 1. Martinus Baele; 2. Michiel Baele; 3. Adriaen Baele; 4. Joosyne Baele (x Jan de Spiegeleire); 5. Joanna/Janneken Baele, gehuwd met Matthys Aelbrecht, van wie drie kinderen, resp. genaamd Pieter Aelbrecht (met gekende descendentes), Judoca en Thomas Aelbrecht (deze laatste twee zonder descendentes).

Kw. 7: Adriana de Moor was in tweede huwelijk hertrouwd met Gillis van de Weghe, van wie een zoon, Egidius van de Weghe.

Kw. 9: Pieryne de Spiegeleire had nog een zuster en twee broers (= kinderen van 18x19), m.n. 1. Joanna de Spiegeleire, gehuwd met Jan Saegaert, van wie een zoon Gillis Saegaert; 2. Pieter de Spiegeleire, gehuwd met Pieryntjen Uyttenhove, van wie twee kinderen, onder wie een dochter Barbara, gehuwd met Judocus Feliers (van wie vier kinderen: Francies, Adriaen, Jacques en Elisabeth Feliers); 3. Joos de Spiegeleire, gehuwd met Petronilla d'Hane, van wie drie kinderen (Abraham, Joos en Barbara de Spiegeleire).

Josephha vander Heyden, Brugge (GvG van 9 maart, 11 mei, 13 juli en 17 september 1778)

Op verzoek van Charles Donny, notaris en procureur te Brugge als *executeur testamentaire*, worden opgeroepen: de rechthebbenden ten sterfhuize van juffrouw Josephha vander Heyden, bejaarde dochter, overleden in Brugge op 15 november 1777. Haar kwartieren: 2. Albertus vander Heyden, x 3. Anna Clara Walram; 4. Charles vander Heyden, x 5. Catharina van de Velde; 8. Charles (sr.) vander Heyden, x 9. Catharina van Okerhout; 10. Gabriel van de Velde, x 11. Catharina de Meestere; 16. Jacobus vander Heyden. De gegadigden worden verzocht zich op 1 mei 1778 aan te melden op de Vierschaar van Brugge.

Anna Jacoba d'Utanda, Brugge (GvG van 19 en 23 maart 1778)

Bijzondere oproep, uitgaande van de '*Jointe Militaire*' van de Oostenrijkers (gesigneerd: A. Berghaus, griffier), betreffende het sterfhuis van Anna Jacoba d'Utanda, weduwe van sieur Eustachius Adrianus de Cocq, in zijn leven '*Kapiteyn en Adjudant-de-Place*' binnen Brugge.

Rogierius Jacobus de Baecke, Brugge (GvG van 9 april, 25 mei, 13 juli en 17 augustus 1778)

Oproep vanwege Jan François Corthals fs. Petri, wonende te Brugge, rendant van het sterfhuis van heer en meester Rogierius Jacobus de Baecke, in zijn leven kanunnik van de kathedrale kerk van Sint-Donaas in Brugge, aldaar overleden op 26 januari 1777. Zijn kwartieren: kw. 2. sieur Jacobus de Baecke, x 3. Marie de Breuck; 4. Jacobus (sr.) de Baecke; 6. Jan de Breuck, in diens eerste huwelijk met 7. Joanne van Biesbrouck.

Vader Jacobus de Baecke (kw. 2) had nog een broer, Cornelis de Baecke, gehuwd met Regina Campens en daarna hertrouwd met Jacoba Siwerts.

Jan de Breuck (kw. 6) was in tweede huwelijk hertrouwd met Godelieve Marannus, van wie een zoon Nicolaes de Breuck.

De gegadigde erfgenamen worden opgeroepen te verschijnen ter Kamer van Brugge op 12 mei 1778. Eigenaardige uitzondering is de vermelding dat, onder die descendentes, er twee zijn die zich niet moeten/mogen aanmelden (we vermoeden: uitgesloten wegens hun protestants geloof!), m.n. 'zeker Jacobus de Baecke, wonende te Ilpendam in Holland, met consorten', alsook 'zeker Henderik Heindrickschen tot Middelburg in Zeeland, *causa uxoris*' (= omwille van zijn vrouw).

Christina Maes, Oostende (GvG van 25 mei, 16 juli en 17 september 1778)

Notaris en procureur Antone Rycx, wonende in Oostende, doet een oproep tot de erfgenamen ten sterfhuize van Christina Maes, weduwe van Joannes van Dooren; zij overleed in Oostende op 2 januari 1778. Haar kwartieren: 2. Franciscus Maes, x 3. Maria Anna Wackernier; 6. Lucas

Wackernier, x 7. Helena Jansens. Er zijn nog drie 'branchen' van erfgenamen vacant, o.m. 'omdat men niet en kan achterhaelen, wie den vader van de voornoemde Frans Maes (= kw. 2) geweest is, nocte ook met wie hij heeft getrouwd geweest', of anders gezegd: de kw. 4 en 5 zijn niet gekend.

Franciscus Josephus Sinave, Markegem (*GvG van 25 mei, 22 juni en 6 juli 1778*)

Pieter Bernardus Minne, griffier van Markegem en residerende in Dentergem, richt een oproep tot de erfgenamen ten sterfhuize van Franciscus Josephus Sinave, op 22 januari 1778 overleden in Markegem onder de heerlijkheid van Ter Hoyen. Zijn achtergelaten weduwe is Maria Catharina Druck, die de dochter was van Joannes Druck en van Maria Catharina de Grande. De kwartieren van de overledene: 2. Franciscus Sinave, x 3. Catharina Pantens (geen verdere kwartieren meegedeeld!). Er zijn geen 'hoirs' van de vaderlijke zijde gekend.

Isabella Hypolita de Ruydt, Oosterzele (*GvG van 28 mei 1778*)

Sterfhuus van juffrouw Isabella Hypolita de Ruydt, filia Jacobi, meerderjarige 'onnozele' wees, geboren in Oosterzele (en overleden aldaar?). De hele vaderlijke zijde is niet gekend. De oproep tot erfgenamen gaat uit van de douairière Marquise de Rode(s), die als Vrouwe van Oosterzele binnen het Land van Rode de rechthebbende op de vacante goederen is.

Marie Anna van den Heede, Oostende (*GvG van 2 juli, 3 augustus, 3 en 24 september 1778*)

De oproep betreft het sterfhuus van juffrouw Marie Anna van den Heede, jonge dochter, overleden in Oostende op 12 maart 1778. Haar kwartieren (generaties II tot V): 2. heer Joannes Baptiste van den Heede, x 3. Joanna Minne; 6. Michiel Minne, x 7. Joanna Lieven; 12. Michaël Minne; 14. Pieter Lieven, x 15. Jeanneken Blyde; 28. Jacques Lieven, x 29. Mechelynken Bander. De erflaatster heeft bij testament aangesteld tot *exécuteur testamentaire*: de heer Jean-Baptiste Hoys, negociant in Oostende en schepen aldaar, die een oproep doet tot de erfgenamen.

Weduwe Joannes Wypré-Vermeersch, Brugge (*GvG van 31 augustus, 8 oktober en 23 november 1778*)

Sieur Joannes Wypré, laat van het Land van de Vrijen, onder het Ambacht van Klerken, was overleden in Brugge op 16 mei 1756, ruim twee decennia voordien dus. Hij was de zoon van Joannes Wypré sr. (kw. 2) en van Magdalena le Claire (kw. 3). Er waren toen geen vaderlijke hoirs gekend. In 1778 is nu ook zijn weduwe gestorven, m.n. Marie Anne Vermeersch; rendant ten haren sterfhuize en *exécuteur testamentaire* is Thomas Questroy, procureur van het Land van de Vrijen, die op 4 juli 1778 deze oproep opgesteld heeft.

Marie Anne Rosseau, Gent (*GvG van 9, 16 en 23 juli 1778*)

Notaris en procureur Gillis Lucas van Hove (Gent, Hoogpoort), optredend als gemachtigde namens meester Joan Dons, baron van Lovendegem, ontvanger-generaal van Hare Majesteits Domeinen, doet een oproep tot de erfgenamen ten sterfhuize van Marie Anne Rosseau, overleden in Gent (in de Bestormstraat) op 2 mei 1778, zonder achterlating van enige hoirs van haar vaderlijke zijde (= de branche Rosseau). Zij was de dochter van kw. 2: Philippus Rosseau; de naam van haar moeder is niet meegedeeld.

Joanna Willaert, Torhout (*GvG van 30 juli, 10 september, 22 oktober en 3 december 1778*)

Deze oproep betreft het sterfhuus van Joanna Willaert, jonge dochter, overleden in Torhout op 10 april 1778. Haar kwartieren: 2. Jan Willaert, x 3. Margareta le Houcq; 4. Joos/Judocus Willaert, x 5. Catharina Wally; 6. Antonius le Houcq; 8. Joos/Judocus Willaert, x 9. Anna van Gryspeere; 10. Joannes Wally. De moederlijke successie wordt gepretendeerd (= opgeëist) door de descendentes van Gillis Houzéz, die gehuwd was met Antonette le Houcq, ook een dochter van Antonius le Houcq (kw. 6). De oproep gaat uit van Leo de Busschere, landmeter in Torhout. In

de advertentie van 22.10 is een aanvullend gegeven opgenomen: Jan Willaert (kw. 2) heeft nog een broer gehad, Joos genaamd, 'die men meynt vertrokken te zyn naer de kant van leper'.

Angela Margareta Boullenoys, Brugge (GvG van 31 augustus, 2 november en 28 december 1778, alsook op 18 februari 1779)

Oproep door Joannes Boutack, rendant en *executeur testamentaire* ten sterfhuize van juffrouw Angela Margareta Boullenoys, overleden in Brugge op 12 januari 1778. Haar kwartieren: 2. Joannes Boullenoys, x 3. Augustina Lekeyn; 4. Jacobus Boullenoys, x 5. Antonette Bertels; 6. Pieter Lekeyn, x 7. Joanna Ennuyet. De belanghebbende erfgenamen verzocht zich op 2 oktober aanstaande te melden op de Vierschaar van Brugge. Het gaat om de descendentes van a. Jacobus Francies en Sophia Boullenoys, en b. Magdalena Lekeyn.

Livine van Wynendaele, Grotenberge (GvG van 7 september en 5 oktober 1778)

Op 9 juli 1764 was Livine van Wynendaele overleden in Grotenberge; houder en 'hoir necessaire' aldaar was haar man, Pieter van Kerckhove, die destijds - nl. in 1765 - een 'project van staat van goed' had laten opstellen ten sterfhuize van zijn voornoemde overleden huisvrouw. Er volgt nu een oproep naar mogelijke hoirs. Dit impliceert dat nu ook Pieter van Kerckhove zelf overleden is.

Pieter de Meulenare, Beveren bij Roeselare (GvG van 7 september 1778)

Deze oproep betreft de nalatenschap van ene Pieter de Meulenare, over wie geen persoonlijke gegevens worden meegedeeld. Het zijn enkele van zijn erfgenamen, die een verzoek (tot regeling van de nalatenschap) hebben gericht aan pastoor Jacobus Morette, als voorzitter van de parochiale Armendis van Beveren bij Roeselare. Pieter de Meulenare zou destijds 'debiteur' geweest zijn van enkele kerkelijke renten, sedert 1691 verbonden aan gronden die toebehoord hadden aan de hoirs van Jean-Jacques (of Jan-Jacob) en Marijn de Meulenare, allebei zonen van de voornoemde Pieter. De rechten op deze renten worden nu opgeëist door enkele rechthebbenden: a. Jan-Baptiste van Coillie (gehuwd met Judoca Swynsvoorde, dochter van Guillielmus), en b. Franciscus de Grave (gehuwd met Godelieve Swynsvoorde).

Marinus de Bruyne, Hulst in Staats-Vlaanderen (GvG van 14 en 17 september, 23 november 1778, alsook 14 januari 1779)

Oproep tot de hoirs ten sterfhuize van Marinus de Bruyne, overleden op 27 augustus 1778 in Hulst in Staats-Vlaanderen. Zijn ouders waren: 2. Jacobus de Bruyne, x 3. Anna van Limbergen. Hij overleed zonder lichamelijke hoirs achter te laten. Zijn *executeur testamentaire* is Adrianus Ponsioen in Hulst. In de advertentie van 14.01.1779 is een correctie opgenomen, nl. dat, blijkens het intussen voorgelegde doopextract, de familienaam de Bruyne luidt (en niet de Bruyn zoals eerder vermeld).

Marie Fuce, Brugge (GvG van 12 oktober en 21 december 1778, 15 februari en 8 april 1779)

De Brugse notaris Albert de Gheldere doet een oproep tot de erfgenamen ten sterfhuize van Marie Fuce, jonge dochter, overleden te Brugge op 22 november 1778. Haar ouders: kw. 2. Guillielmus Fuce, x 3. Joanna Pimkes. Er zijn geen hoirs bekend van de vaderlijke zijde, en evenmin van de moederszijde.

Marie Françoise Vercampt, Wakken (GvG van 22 oktober, 5 en 19 november 1778)

Oproep vanwege Petrus Franciscus de Rym, baljuw van de parochie en het graafschap Wakken, *executeur testamentaire* en rendant ten sterfhuize van Marie Françoise Vercampt, 'libere bejaerde dochter', overleden in Wakken op 17 januari 1778; een staat van goed is opgemaakt op 7 juli 1778. Haar kwartieren: 2. Guillaume Vercampt, x 3. Joanna van Haelst; 4. Guillaume (sr.) Vercampt, x 5. Josijne van Wonterghem (die tevoren weduwe was van Joos de Donckere); 8. Joris Vercampt, x 9. Catharina van Wonterghem.

Van vaders-vaderlijke zijde (kw. 4) zouden als erfgenamen gegadigd zijn de descendenten van: a. Joannes Vercampt (x Catharina Algoet); b. Judocus Vercampt (x Elizabeth van Wonterghem); c. Joanna Vercampt (x Antone de Fere); d. Joannes Vercampt (x Catharina de Smet); e. Joanna Vercampt (x Philippe d'Oosterlinck). De vijf voornoemde Vercampts waren resp. zonen en dochters van Joris Vercampt en Catharina van Wonterghem (kw. 8x9).

De andere hoirs van de vaders-moederlijke zijde (kw. 5) en van de hele moederlijke zijde (kw. 3 en verderop) zijn allemaal bekend.

(N.B. In deze oproep staat ook het bestuur van Wakken vermeld, m.n. Maximiliaen van der Meulen, burgemeester, Joseph de Smet, Lidericus de la Fonteyne en Livinus Judocus de Borghgraeve, schepenen, en J.B. Courtens, griffier).

Pieter van de Castele, Kortemark (GvG van 19 november 1778, 4 en 11 januari 1779)

Oproep op verzoek van Augustinus van Hoorne, wonende in Kortemark, *executeur testamentaire* ten sterfhuize van Pieter van de Castele, jongman, overleden in december 1777 in Kortemark (onder de heerlijkheid van Edewalle, zich uitstreckende binnen Kortemark en Handzame). Zijn kwartieren: 2. Jacobus van de Castele, x 3. Guillielmina van Geluwe; 4. Jacobus van de Castele d'oude.

De laatstgenoemde (kw. 4) had drie kinderen van vollen bedde achtergelaten, m.n. a. Jacobus van de Castele de jonge (= kw. 2); b. Pieter van de Castele; c. Josephus van de Castele (° 8 februari 1679) 'die men niet en weet waar hy is en of hy noch leeft'. Maar er zouden ook nog 'halfbroers' geweest zijn. Vanwege de moederlijke zijde (kw. 3) zouden zich geen hoirs aangemeld hebben.

De burgemeester en de schepenen van de heerlijkheid Edewalle, waaronder het sterfhuis ressorteert, geven op 13 november 1778 toestemming tot het publiceren van vier opeenvolgende oproepen in de GvG.

De weduwe van Philippe van de Putte, Oudenaarde (GvG van 23 november, 10 en 31 december 1778, alsook 1 februari 1779)

Deze oproep, betreffende de nalatenschap van de (niet met naam genoemde) weduwe van wijlen d'Heer Philippe van de Putte, overleden in Oudenaarde (geen datum vermeld), gaat uit van Joseph de Raedt, schepen van Oudenaarde, als curateur ten sterfhuize, en wel op verzoek van de heer N. Vaerenbergh als gecommiteerde van de graaf van Egmont, crediteur van het voornoemde sterfhuis.

Marie Therese Judoca de Morgar, Gent (GvG van 24 december 1778, 11 en 25 januari 1779)

Deze oproep betreft een aanslepende oude zaak² met betrekking tot de nalatenschap van Marie Therese Judoca de Morgar, overleden in Gent in het Begijnhof van Sint-Elisabeth op 16 april 1770, en van wie hier de volgende kwartieren meegedeeld worden: 2. Jonker Jan Baptiste de Morgar, x 3. Marie Therese de Brune; 4. Jonker Louis de Morgar, heer de la Vallée; 6. Jonker François de Brune; 12. Jonker Antonius de Brune, x 13. Petronilla van Driessche ('wier ouders ende geslacht men t'eenemaal ignoreert').

Jonker Antonius de Brune (kw. 12) zou - benevens een zoon (kw. 6) - ook nog een legitieme dochter nagelaten hebben, m.n. Marie de Brune, gehuwd met Abraham d'Oosterlinck, van wie twee kinderen: a. Antone d'Oosterlinck, en b. Marie d'Oosterlinck, gehuwd met Jan Baptiste van den Graefschep. In deze nieuwe oproep, zo vele jaren na haar dood, wordt gevraagd dat de erfgenamen van de kwartieren 12-13 zich zouden aanmelden, binnen de zes weken, bij notaris en procureur Philippe Arnold le Maieur (Gent, Bennesteeg).

² P. HUYS, Sterfhuisoproepen in de 'Gazette van Gend' (1772-1774) in: *Vlaamse Stam*, 36ste jg., nr. 6, juni 2000, pp. 279-281 (deze oproep, in GvG van 27 juni 1774, vermeldt een groter aantal kwartieren, nl. de kw. 2 tot 6, 10, 12-13 en 20-21, en vele andere bijzonderheden).

OUDE KERKELIJKE EN FUNERAIRE OPSCHRIFTEN UIT DE STREEK ROND BRUGGE – DEEL VIII¹

Geert Tavernier

21.a. LISSEWEGE: Parochiekerk

We baseren ons hier grotendeels op het artikel van Johan Ballegeer, verschenen in Vlaamse Stam (1972, pp. 643-650) waarin hij verwijst naar onderwijzer-koster G. Retsin die aan het einde van de 19de eeuw alle opschriften van de graf- en gedenkstenen te Lissewege op-tekende in een schrift. Kort daarna werd de kerk gerestaureerd en werden de graf- en gedenkstenen uit de vloer verwijderd. Vandaag de dag zijn een tiental grafzerken ingemetseld achteraan in de kerk. Een aantal anderen bevinden zich nog rond de kerk. De meeste van de oude stenen werden echter door het gemeentebestuur verkocht als steenslag ...

473. Gedenksteen met alle fondaties en jaargetijden:

'JAERGETYDEN; Volgens d'oude terriers van de jaren 1400 en 1555 zyn de kerke, O.L.V. en disch goederen belast met het volgende: Jaergetyden ten laste van de kerke met 3 les. laud. en sol. misse voor Niclaeys Aernouts, Jan Weyts, Tanneken Van Schouden, Adriaen Busschop, Jacob Weyts, Jac. Van den Beckene, Jan La Constance en uxoor, Joos Van den Beckene, Willem Cocc, Eerw. Hr Jan Heyns, voorts met sol. misse Niclaeys Bollin, Antone De Vlieger et uxoor, Jan Craeye, Pr. Van den Bussche, Rogier Eyenbrandt, Richard Bolle, Jacob Van den Beckene, Jacob Van den Weerde, Jan Van Wulfsberge, Niclaeys Bollin, Jaergetyden: Hr. Pieter Pieters, Pieters, Jan Neyts, Hr. Pr. Schinkel, Christiaen De Gloyere, S. Catherine misse en S. Eloy misse, Jan Goossens en uxoor, va. Jan Adams, Quinten fs. Simoen Van den Beckene, Aernout Neyts, Adriaen De Gloyere, Jan Neyts eerste vrouwe met 18 gelesen missen by reductie ten laste van O.L.V. sol. misse voor Cornelis Golle, Jacob fs. Lenard Vanden Beckene. Ten laste van den disch: voor Jan Valenbost, Eerw. Hr. Jan De Craene, Adriaen Van Windekens, Georgius De Vos, alle vier met 3 les. en sol. missen voor Boudin van Houdeget, Jooren Van Kecke, Joos Van den Beckene et uxoor. Gillis Van den Beckene en ouders, Hr. Jan van Gistelle, Jan Macharis, Nic. Bollin, voor den selven 26 gelesen missen, item 8 voor Jan Quaremboter, en 12 voor Hr. Bernardus Ryelandt. Ten laste van (de) Reyvaert fondatie: Jaergetyden met 3 lessen en voor Fransoys Reyvaert, Jacob Reyvaert, Gaspar Van den Bryarde, Eloy Hungezeune, 156 dagen de getyden, H. Sacrament missen sol. alle donderdag en onder d'octave, wekelicks gelesen missen s'maendags Frans Reyvaert, s'woendags Eloy Hungezeune, vrydags Gaspar Van den Bryarde, item cruys lof. T'Laste van den kercke, O.L.V. en disch elck pro parte met sol. missen voor Balduinus Van de Weert, Lamsin Ylin et uxoor, Willem Pauwels, Jan Ryckwaert, Jac. Cariool, Gillis De Moor, Mary De Moor, Henderick Bauxc et uxoor, Pr. Reyvaert, Jacob Maes, Jan Steylin, Jan Vergensien, Joos Cariool'.

474. Petrus F. Ampe, pastoor en deken (+ 1803):

'D.O.M. Memorie van den eerw. heer Petrus Franciscus Ampe fs. Pieter by Mary Catharina Van Neste, die zoon was van Joos by Catharina Berlamont, geboortig van Lichtervelde 1737, priester tot S. Pieters Capelle, pastor en landdeken tot Lisseweghe 1801 – Overleedt den 12 dec. 1803. Omnes morimur. Wy sterven al'.

¹ Vervolg van *Vlaamse Stam*, 46ste jg, nr. 6, 2010, pp. 558-568.

475. Jan Uutterwulghe & Magdaleene De Brune (+ 1667):

'Ter eere Godts, sepulture van jof. Magdaleene De Brune fa. Amant huysvrauwe van Jan Uuterwulghe, overleet den 25^e maerte 1667. Bidt voor zyne ziele.'

476. Joos Uutterwulghe (+ 1639):

'Sepulture van eersaeme Joos fs. Lenaert Uuterwulghe in zynen tyt gheweest hoofdman en kerkmeester van de prochie van Clemskercke den tijt van 17 jaeren en daernaer kerckmr. van Lisseweghe die overleedt den 9en februari 1639'.

477. Franciscus Van Brabant (+ 1839):

'D.O.M. Memorie van d'heer Franciscus Van Brabant, zoon van Petrus en Joanna Ardenois, geboren te Lisseweghe den 1 februari 1783. In zijn leven arm-, kerk- en burgemeester dezer gemeente, jongman, overleden den 13 junius 1839. R.I.P.'

478. Jacques Uutterwulghe & Marie Geylle (+ 1766):

'Sepulture van den eersaeme Jacques Uutterwulghe fs. Jan, verweckt by Marie Verhove overl. den ... oudt ... jaeren en van d'eerbare Marie Geylle fa Frans verweckt by Marie Van Huelle syn huysvr. t'saemen in huywelick geweest den tijdt van 22 jaeren, overl. den 26 ougst 1766 oudt 53 jaeren, t'saemen verweckt 4 kinderen waervan 2 in't leven syn Joannes en Joseph. R.I.P.'

479. Adriaen Gheleyns & Catharina Keyrels (+ 1750):

'Sepulture van Adriaen Gheleyns f. Adriaens verweckt by Anna Seghers fa. Pr. geboortigh binnen de parochie van Dudzele overl. den ... en van Catharina Keyrels hebben t'saemen in houwelijck geweest den tijdt van 1 - jaren overl. binnen deser prochy op de 11 augustii 1750 hebben tsaemen in houwel. geprocreëert 6 kinderen waervan nog in't leven zyn Joannes, Vincent en Anna Gheleyns, voorts van Maria Anna Van Renterghem fa. Pr. verweckt in haer eerste houwelic. R.I.P.'

480. Franciscus J. Franckin (+ 1862) & Joanna Van Kersschaever:

'D.O.M. Ter zaliger gedachtenis van mijnheer Franciscus Jacobus Franckin, geboren te Lisseweghe den 15 december 1796, zoon van Franciscus en Isabella Wemaer, beide overl. te Lisseweghe. In zijn leven rijksontvanger, secretaris enz. van verscheidene gemeenten. Overleden te Lisseweghe den 29 december 1862 en begraven de 1 januarius 1863, in huwelijck geweest gedurende zes jaeren met vrouw Joanna Van Kersschaever, geboren te Lisseweghe de 25 september 1810 dochter van Petrus en Cecilia Lauweryns beiden overleden te Lisseweghe'.

481. Herdenkingssteen n.a.v. het herleggen van de kerkvloer in 1790:

'D.O.M. et B.M.V. Sacrum. Desen vloer is 't jaer 1790 geleyt als pastor was P. F. Ampe van Lichtervelde. J. Van Loo, kerckmr., C. Van Kerschaever, Thomas Bentein, O.L.V. mrs., P. Maeghe, Jan De Wulf, J. Claeys, dischmr., C. Raes en J. Van de Kerckhove, S. Eloyrn. Steenhouwer E. Feys van Brugge, en hebben den 22 juny d'eersten steen geleyt tot luyster van Godts Huys'.

482. B. Vandepitte (+ 1763?) & Cecilia Bentein:

'Sepulture van den eersaeme B Vandepitte fs. Jacob by Mary De Kimpe geboren den 9 9bre 1763 overleden in de ouderdom van 63 jaren, ende van Cecilia Bentein fa. Pauwels by Anna Wielmaecker syn huysvr. overl. den ... in den ouwerdom van ... jaren en t'saemen in houwelijcke geweest de tijt van 40 jaeren en t'saemen gheprocreëert 5 kinderen te weten Jacob overl. den ..., Joanna overl. ..., Mary Anna overl. den 24 maerte 1731, Mary overl. 7 Xbre 1746, Joannes overl. den ... in de ouderdom van ... jaren. Bidt voor de zielen'.

483. Cecilia Druyghé (+ 1774) &1 Marius N. Baert (+ 1746), &2 Joannes De Blaere (+ 1801):

'Sepulture van den eersaemen H. Marius Norbert Baert fs. Michiel in syn leven baes-brauwder deser parochie overl. den 23 ougst 1746 in den ouderdom van 39 jaeren, ende van j^o Cecilia Druyghé fa. Antonis syne huysvrauwe overl. den 29 augustus 1774 in de ouderdom van 56 jaren t'samen geprocreëert 6 kinderen waervan in't leven is een kindt met naeme François, voorts van Joannes De Blaere fs. Louis tweede man van bovenschrevene Cecilia Druyghé overl. den 27sten april 1801. Bidt voor de ziele.'

484. Jacobus F. Dhondt (+ 1836) & Petronella De Blaere (+ 1831):

'D.O.M. gedachtenis van d'heer Jacobus Franciscus Dhondt, geboren te Lisseweghe 2 mey 1776 zoon van Leonardus en Theresia Velle, overl. 8 augustus 1836. In leven brouwer, arm-, kerk- en burgermeester deser gemeente en van zijn echtgenote jaufvr. Petronella De Blaere gebor. te Lisseweghe de 22 7bre 1761, dochter van Joannis en Cecilia Druyghé overl. 30 meye 1831 te zamen in huwelyck geweest 44 jaren en gewonnen 15 kinderen waarvan nog in leven Carolus in huwel. met Maria Franckin overl. 28 augusti 1875, Joannes overl. 23 nov. 1878, Francisca in huwel. met Anna Timmermans overl. 1 april 1864 en vrouw ... overl. 4 aug. 1863, Philippus in huwel. met Isabella De Bruyne overl. 29 julius 1851. R.I.P.'

485. Carel Schotte (+ 1779) &1 Isabella Constand, &2 Pietronella Waechelbeke (+ 1761), &3 Anna Cattoor (+ 1772), &4 Isabella Verstraete (+ 1835):

'D.O.M. Sepulture van den eersaemen Carel Schotte fs. Michiel by Lucretia Gheleyens overl. den 12 februari 1779 in den ouderdom van 56 jaere, ende van d'eerbaere Isabella Constand zijne 1ste huisvr. overl. ... ende van d'eerbaere Pietronella Waechelbeke sijne 2de huysvr. overl. 16den 7bre 1761 van welck houwelyck nog in't leven syn 2 kinderen Maria Anna en Emmanuel, ende van d'eerbare Anna Cattoor syn 3de huysvr. overl. 29 Xbre 1772 van welck houwelyck nog in't leven syn 5 kinderen Anna, Regina, Pieter, Carel en Michiel, ende van d'eerbaere Isabella Verstraete fa. Pieter by Guilliema Isabella De Keyser syn 4de huysvrauwe overl. den 11de maerte 1835 in de ouderdom van 82 jaren van welck houwelyck nog in't keven zijn 3 kinderen Joannes, Franciscus en Bernardus. Bidt voor de zielen. R.I.P.'

486. Josephus Van Kersschaever (+ 1850) & Joanna Van Brabant (+ 1845):

'Memorie van d'heer Josephus Van Kersschaever zoon van Carolus en Maria Anna Claeys geboren te Lisseweghe den 27 meye 1781 overleden de 12 januarius 1850, in zijn leven OLV meester, en van jouf. Joanna Van Brabant dochter van Petrus en Joanna Ardennois geboren te St. Pieters op den Dijk den 25 april 1778 overl. den 3 januarius 1845, 't saemen getrouwd den 15 meye 1810 en gewonnen 7 kinderen, met naem: Joanna, Clara, Franciscus, Anna, Theresia, Isabella en Xaveria. R.I.P.'

487. Theresia De Maecker (+ 1776) &1 Joannes Hubert, &2 Joannes Van Loo (+ 1827):

'Sepulture van den eersaemen Joannes Van Loo fs. Vincent, verweckt bij Marianna Sachaert, hoofdman deser parochie van Lisseweghe, overl. den 13 januarius 1827 in den ouderdom van 85 jaeren ende van d'eerbaere Theresia De Maecker fa. Laurentius verweckt by Anna Slabbinck syne huysvrauwe overl. den 5 meye 1776 in den ouderdom van 41 jaeren en 8 maenden. Sy hebben in houwelyck geweest den tijt van 17 jaeren ende hebben tsaemen geprocreëert 5 kinders te weten Maria Anna, Franciscus, Isabella, Joannes en Barbara. Ende in haer eerste houwelyck met Joannes Hubert, die overl. is op 15 9ber 1750 in den ouderdom van 36 jaeren, sij hebben t'saemen geprocreëert 2 kind. waarvan nog in leven is Cornelius Emmanuel.'

488. Jooris Devos (+ 1670) & 1 Passincke Woutermans (+ 1665), & 2 Marie Ducx:

'Sepulture van den eersaeme Jooris Devos fs. Maerten overl. kerckm. deser kercke van Lisseweghe den 12 juny 1670 en Passincke Woutermans fa. Joos overleede. eerste huysvr. van voorseiden Jooris den 24 octobr. 1665. T'saemen in houwelyck geprocreëert twee kinders: Pieter, Anna. Ende Marie Ducx fa. Jacobus syn tweede huysvr. In vrede moeten zy rusten'.

489. Catharina Vanden Kerckhove (+ 1756) & 1 Pieter Renterghem, & 2 Adrianus Gheleyns:

'Sepulture van Adrianus Gheleyns fs. Adrianus verweckt by Anna Seghers fa Pr. geboortich binnen de parochie van Dudzele overleden ..., ende van Catharina Van den Kerckhove fa Simon verweckt by Catharina Keyrels, hebben t'saemen in houwelyck geweest den tijd van 16 jaeren overl. binnen deser parochie op den 11 ougusti 1756 hebben t'saemen in houwel. geprocreëert 6 kinderen waarvan noch in't leven sijn Joannes Vincent ende Anna Gheleyns. Voorts van Maria Renterghem fa. Pr. verweckt in haer eerste houwelic. R.I.P.'

490. Franciscus De Vinck & Catharina Hendryckx (+ 1759):

'Sepulture van den eersaemen Franciscus De Vinck fs. Franciscus bij Marie Vlietinck t'synen tyde kerkmeester deser kercke en hooftman deser prochie overl. ... in de ouderdom v. ... jaeren ende van d'eerbaere Catharina Hendryckx fa. Christiaen by Maria Denys syn huysvrouwe t'saemen in houwelyck geweest 33 jaeren en alf, overl. den 28 febr. 1759 in den ouderdom van 61 jaeren. R.I.P.'

491. Pieter Errevaer (+ 1667) & Cateline Bussche:

'Sepulture van den eersaemen Pieter Errevaer fs. Pieter overleedt dies mr. 16 juni 1667 ende jof. Cateline Bussche fa Adriaen syne huysvr. ende hebben t'saemen gheprocreëert 3 kinderen 2 zonen en 1 dochter'.

492. Janneken Boemans (+ 1640) & 1 Maerten Devos, & 2 Christoffel De Bruyne:

'Sepulture van Janneken fa Corin Boemans weduwe van Maerten Devos fs Paschiers ende hebben tsamen gheprocreëert neghen kinderen te weten ses soonen en drie dochteren: Adriaen, Corin, Maerten Jacques ende Jooris, Janneken, Joosineken en Lauwerynseken en nu last overleden weduwe van Christoffel De Bruyne, die gever was van de vonten deser kerck en overleet den 19de meye 1640. Bidt over de zielen'.

493. Jan Stiers (+ 1560) & Cateline Van Sompele (+ 1554):

In het midden de afbeelding van een man en een vrouw. Op iedere hoek een cirkel met een afbeelding. *'Sepulture van Jan Stiers fs. Jans die overleedt anno XV^c LX de XVI^{en} novembre ende van Cateline fa Cornelis Van Sompele die overleedt den II^{en} in hoymaent XV^c LIII. Wij als menschen zij gheboren te snicke, bemindt en bemerckt de aermen voor de rycken, die Godt vreest ende ontsiet, hem zal ghebreken niet'.*

Deze zerk wordt ook beschreven in het boek van Ronald Van Belle (2006)².

494. Michiel Dewulf (+ 1646 of 1649) & ...:

Heden nog in of rond de kerk. *'Hier licht begraeven de eersaemen Michiel Dewulf f. Bruno in zyn leven hooftman deser prochie en kerkmeester deser kercke overleedt den 26 decembre 1646, (blanco fragment) ende hebben tsamen in huwelicke gheprocreëert 13 kinderen te weten negen zonen ende 6 dochters. Bidt voor de zielen'.*

De steekkaartenverzameling van de Dienst Cultuur, provinciebestuur West-Vlaanderen, geeft volgend opschrift: 'Hier licht begraven de(n) eersaemen Michiel De Wulf f^s Bruno in zyn le-

² N.v.d.r.: daar de vorige aflevering in 2010 verscheen, hernemen we even de referte van dit werk. R. VAN BELLE, *Vlakke grafmonumenten en memorietafelen met persoonsafbeeldingen in West-Vlaanderen*, 2006.

ven hooftman deser prochie en kerckmeester deser kercke, overleedt de(n) 25 december 1649, ende Mayken f^o Amandt De Brune zyn huysvrouwe die overleedt den ..., ende hebben tsamen in huwelicke gheprocreert 15 kynderen te weten neghen zonen ende 6 dochters. Bidt voor de zielen’.

495. Marie Visagiee & 1 Jan Schouteet (+ 1622), & 2 Jan Vandeweerde (+ 1638):

‘Sepulture van Jan Schouteet overleden kerckmeester den 3 meert 1622 ende van Jan Vandeweerde f. Laureins overleden hooftman den 3 sept. 1638 ende van Marie Visagiee huerlieder huysvrouwe die overleedt den ...’

496. Magdalene Fernandez (+ 1641) & 1 Scharre ..., & 2 Jooris Romboudt (+ 1640):

Heden rond de kerk staand. *‘Sepulture van Jooris Romboudt f. Joos overleden ontfangher van de prochie ende kercke van Lisseweghe die overl. den XXII meye 1640 ende van Magdalene Fernandez f. Anthonis zyn huysvr. die overl. den 15 januarius 1641 ende haar dochter Hermyne Scharre, mevrouwe van Guillaume Coiffey, die overleedt den VI juli 16...’*

497. Pauwels Verlare (+ 1640) & Barbara Valenbost:

‘Sepulture van Pauwels Verlare f. Bav. die overleedt den 31 maerte 1640 ende Barbara Valenbost f. Francois zyn huysvrouwe die overleedt den ... ende van François Verlare haerlieder zone die overleedt de ... juni 1640’.

498. Vincent Galle (+ 1640) & ...:

‘Sepulture van Vincent Galle f. Maertens die overleedt den 24 junius 1640 ende ... hebben tsaemen in huwelijcke geprocreert zes kinderen te weten vijf seunen en een dochter bij naemen Carolus, Michael, Maerten, Jan, Jacquemincken ende Vincent Galle. Bidt voor de syele’.

499. Cornelius De Raedt (+ 1642) & Maeyken Cof (+ 1642):

‘Sepulture van Cornelius De Raedt die overleet den ... meye 1642 ende van Maeyken Cof zyn huysvrouwe die overl. den 12 meye 1642’.

500. Jan Coppenjanssens & Lieve ...:

‘Sepulture van Jan Coppejanssens ... den XIXe octobre ende van Lieve zyn ...’.

501. Antheunis Beyts (+ 1632) & Amandine Beyts:

Onderaan twee figuren. *‘Sepulture van Antheunis Beyts die overleet den 26 april 1632 ende Amandine f. Antheunis Beyts die overleet den ...’.*

502. Josynken De Clerck (+ 1640 of 1649) & 1 Jan De Hert, & 2 Jan Billiaert:

Heden nog in de kerk: *‘Let op’t getal, een uur doet ’t al’, en een zonnwijzer die dertien uur aanwijst. ‘Hier licht begraven Josynken dochter van Jan De Clerck geboren te Lisseweghe overleden ... en huysvrouwe van Jan Billiaert te vooren weduwe van Mr. Jan De Hert, die overleet 17^e november 1640 (of 1649?). Menschelicke vormen, spyse voor de wormen, van gelycke weerde, wil my gedyncken, die liggen en stincken, in’t slyck der eirde. In vrede moet zy rusten. Amen. Of vreugt ofte noot, t’ende de dood’.*

503. Jan De Noot (+ 1642) & Pieternelle Schout (+ 1659):

Heden nog in de kerk. Op elke hoek een cirkel met daarin een doodshoofd. *‘Sepulture van den eersaemen Jan De Noot fs. Niclaeis De Noot, die overleedt den 25 januari 1642 ende Pieternelle Schout fa Jan Schout zyn huysvrouwe die overleedt den 29sten januari 1659 ende hebben te saemen geprocreert in huwelicke zeven kinderen. Bidt over de zielen’.*

Volgens de steekkaartenverzameling van de Dienst Cultuur, provinciebestuur West-Vlaanderen, overleed hij niet op 25 maar 26 januari 1642 ...

504. Pieter Vande Weerde (+ 1666) & Catelyne Van Houte (+ 1658):

Heden nog in de kerk. Onderaan een gevleugeld doodshoofd met zandloper en weegschaal. *'Sepulture van Pieter Vande Weerde f^s Castaen overl. den 24 decemb. 1666, ende Catelyne Van Houte f^o Lieven zyn huysvr. overl. den 17^{en} november 1658, en van Catharine f^o Pieter Vande Weerde overl. jongh. dochter den 8^{en} 9ber 1671'*. Een doodshoofd en *'Bidt over de zielen'*.

505. Jan Schouteeten & Magdalena Feytens (+ 1614):

'Sepulture van Magdalena Feytens huysvr. was van Jan Schouteeten fa Amant die overleet den 14 lauwe 1614'.

506. Janneken Van Ramsbeke (+ 1646):

Heden nog in de kerk. *'Hier light begraven Janneken Van Ramsbeke fa. Thomas overleet den 13en april 1646. Bidt voor de ziele'* (in het artikel van J. Ballegeer staat verkeerdelijk 'Ramsbeil' i.p.v. 'Ramsbeke').

507. Jacques Gauweloose (+ 1612) & Maria Gheyle:

'Sepulture van Jacques Gauweloose fs. Michael overl. den 29 maarte 1612 ende Maria Gheyle fa. Maryn zyn huysvr. overl. ... In vrede moeten zij rusten'.

508. Jacobus Inghel... (?):

Onder een uurwerk staat volgende tekst: *'Jacobus Inghel... (tekst bijna volledig uitgesleten). Bidt voor de ziel'*.

509. Adriaen Bisschop (+ 1618) & ... Verlare (?) (+ 1641):

1618: *'... Adriaen Bisschop ... meester van ... 1^e sprokkel 1618 ... Verlare die ... sporkel 1641 ... heeft beset tot eeuwich jaergetijde ... alf ... onder vrienden ... ecken van disch ... ee...'*

510. Petrus ... (+ 1380):

'Hic jacet Petrus ... dict. f. Johannis ... bijstich... inte... cappelanus hujus ecclesia baeta ... altaris Mariae virginis qui obiit A. Dni. MCCCCLXXX II die februarii ... op hede ...'

511. Jan Willems & Catheline ... (+ 1529):

Heden nog in de kerk. *'Hier licht begraven Jan Willems fs. Vincent ende Catheline sijn wijf die overl. A. Dni. MCCCC ... den vijfdan dag van decembre'*.

In de steekkaartenverzameling van de Dienst Cultuur, provinciebestuur West-Vlaanderen, vermeldt men: *'Hier licht begrave(n) Jan Willems Vinc ende Catheline zyn wyf die starf a° XV XXIX den Vsten dach van decembre'*.

512. Franchois Valenbost (+ 1625) & Janneken Van Hoornewedere (+ 1623):

Op de vier hoeken een cirkel met daarin een doodshoofd. In het midden bovenaan de afbeelding van een man en een vrouw. In het midden onderaan de afbeelding van hun kinderen: 5 jongens en 5 meisjes. *'Sepulture van Franchois Valenbost ovleet d. 12 oktober 1625 ende van Janneken Van Hoornewedere fa Antheunis zyn huysvr. die overl. den 27 dec. 1623'*. Deze zerk wordt ook vermeld in het boek van Ronald Van Belle (2006).

513. Maryn Gheyle (+ 1656) & 1 Cornelia Du Lieu (+ 1644), & 2 Janneken Devos (+ 1654):

Heden in de kerk. *'Sepulture Maryn Gheyle fs. Maryn die overl. den 17de december 1656 ende van Cornelia Du Lieu fa Loys zyn huysvrauwe die overl. den 29en oktober 1644 ende hebben*

twamen geprocreëert in huwelicke zeven kinderen te weten Tannekin, Maaiken, Marincken, Antheunis, Neelken, Maerten, Barbara Gheyle. En van Janneken Devos zyn tweede huusvr. ov.leet den 15 ougst 1654. Een huere ghelt het al'.

514. Cornelis De Grootte (+ 1637) & Barbara Gheyle (+ 1643):

Heden nog in of rond de kerk. *'Sepulture van Cornelis De Grootte overleet den 19e juni 1637 ende van Barbara Gheyle zijn huusvr. die overl. den 14 september 1643 ende Aernoutdyne Degrootte haerlieder dochter overl. den 24en juny 1637 ende van Jeronimus De Grootte haerlieder sone overl. den 14 julius 1643. Ende van Cornelis De Grootte jonghman oudt 56 jaeren overleet den 29 juny 1658 (of 1638)'.*

515. Pieter Devos (+ 1620) & Tanneken Nocke:

Heden nog in of rond de kerk. *'Sepulture van Pieter f^s Pieter Rycqs Devos kerckmeester overleden den 30en september 1620 ende van Tanneken fa. Gilles Nocke zyn huysvrouw overleet den ... ende van Pieter haerlieder sone overleet den 17en juni 1610'.*
Volgens de steekkaartenverzameling van de Dienst Cultuur, provinciebestuur West-Vlaanderen, is haar naam niet Tanneken maar Janneken ...

516. Cornelis Golle (+ 1649) & Cathelyne Geile (+ 1654):

Heden in of rond de kerk. *'Sepulture van Cornelis Golle fs Maerten overleedt kerckmeester deser kercke den 27en marte 1649 ende Catelyne Geile fa Domyne syn huysvrouw die overleedt den 20en september 1654 en hebben tsamen in huwelick geprocreert 9 kynderen te weten 4 sonen ende 5 dochters. Bidt voor de zielen'.*

517. Jan Coppejans (?):

'Sepulture van Jan Coppejans ... den XIX octobre ...' (bijna volledig onleesbaar).

518. Joos Tsole (+ 1624):

Heden ten dage nog in of rond de kerk. Bovenaan doodshoofd. Onderaan hoofd van engel. *'Sepulture van Joos Tsole fs Jan geboren va(n) Anseghem die ov(er)leet out jongman den 2den april 1624'.*

519. Marie Woutermans & 1 Jacques Dix, & 2 Adriaen Van Windekens (+ 1688):

'Sepulture van de eersaemen Adriaen fs. Aernout Van Windeken geweest synde vele jaeren kerckmeester en hooftman van de prochie van Zuienkerke da... ernaer kerckmeester ... kercke van Lisseweghe, sluismeester van de wateringhe van Eyensluis overl. de 28 9ber 1688, en van jo. Marie Woutermans fa Cornelis weduwe va Jacque Dix daernaer huusvr. van de voorseide Adriaen Windekens ... geprocreert 3 kinderen twee ... 1 dochter overleden ... juny 1679 een eeuwich jaergetyde gefundeert ... Viber ... den disch ... der kercke ..., en van ... Golle f. Marten voornoemd ... Adriaen Windekens aen ... Bidt voor de ziele'.

520. Pauwels Verbare (+ 1630) (Verlare ?):

'Hier ligt begraven Pauwels Verbare fs. Pauwels die overleet den 14 november 1630' (waarschijnlijk gaat het om 'Verlare' i.p.v. 'Verbare').

521. Lauwereyns Lauwereyns (of Bauwens ?) (+ 1631) & Janneken Lauwereyns (Bauwens ?):

Heden nog in of rond de kerk. *'Sepulture van M. Lauwereyns Lauwereyns coster en schoolmeester van Lisseweghe overleden 4 mei 1631 ende van Janneken f. Joos Lauwereins zijn huysvrouw die overleet den ...'.*

Volgens de steekkaartenverzameling van de Dienst Cultuur, provinciebestuur West-Vlaanderen, is het opschrift: *'Sepulture van m. Laureyns Bauwens, coster en schoolmeester van Lisseweghe,*

overlede(n) den IIII meye 1631, ende van Janneken ^f Joos Bauwens zyn huusvrauwe die overleet den ...'.

522. Lieveken Vandenbulcke (?):

'In mem. Hier licht begra. Lieveken Vandenbulcke f. Pieters die starf ...'.

523. Michiel Beverlant (1528) & Tannekin Vanden Bussche (+ 1529):

In het midden de afbeelding van een man en een vrouw. Op de vier hoeken vierpassen. Onderaan enkele geknielde kinderen: 5 jongens en 2 meisjes. *'Sepulture va(n) Michiel Beverlant fs Jans die starf an(n)o Xvc XXVIII de(n) XXVijien in meye + Hier licht begrave(n) Tannekin Van de(n) Bus(s)che fa. Pieters die starf den XXiiijen in hoeimae(n)t Xvc XXIX'.* (in de tekst van Johan Ballegeer is sprake van 'Heverlant' i.p.v. 'Beverlant').

Deze zerk wordt ook beschreven in het boek van Ronald Van Belle (2006).

524. Jan Verbeke (+ 1631) & Adriaeneken Boudolf (+ 1624):

In het midden de afbeelding van een man en een vrouw. Vierlobben op de vier hoeken. Daaronder hun geknielde kinderen: 3 (?) jongens en 4 (?) meisjes. *'Sepulture van Jan Verbeke ^f Andries die over(leed) de(n) 30en meye 1631, ende van Adriaeneken Boudolf fa. Jans die over(leed) de(n) XI february 1624'.*

Deze zerk wordt ook vermeld in het boek van Ronald Van Belle (2006).

525. Amandus Vermeulen (+ 1823) &1 Anna Louwerins, &2 Isabella Monbaliu:

Metalen grafkruis dat vroeger waarschijnlijk op het kerkhof gestaan heeft, maar dat nu in de kerk opgesteld is. *'Hier ligt begraven den eerzaemen Amandus Vermeulen peerde-smid in Lissewege overleden den 30 meye 1823 in den ouderdom van 65 jaeren, in houwelyke geweest met d'eerbaere Anna Louwerins den tyd van 8 jaeren en verwekt 3 kinders overleden, voords in houwelyke geweest met d'eerbaere Isabella Monbaliu den tyd van 24 jaeren en verwekt elf kinders waervan noch in't leven zyn dry zoonen en zes dochters. Hy kond wel 'tyzer dwingen, doch, de dood niet ontspringen. Dat zyn ziel in vrede rust. Amen'.*

526. Joanna Odry &1 Ludovicus Vanden Briele, &2 Patricius Delaere (+ 1827):

Heden rond de kerk. *'D.O.M. Hier vooren ligt begraven den eerzaemen Patricius Delaere geboortig van Coolkerke fs Jacobi by Isabella Synave, in zyn leven arm, kerk en burgermeest. dezer gemeente, overl. den 4 Xbre 1827 oud 58 jaer, in huwelyk geweest 32 jaeren met Joanna Odry geboortig van Lisseweghe fa Carolina Theresia Gheyle, weduwe van Ludovicus Vanden Briele, t'saemen geprocréeert zes kinderen, Carolus Vanden Briele overl. den 16 meye 1832 oud 34 jaer in huwelyk met Levina Devisch, Francisca overl. tot Houcke den 15 januarius 1813 oud 32 jaer in huwelyk met Michael Jackx, Isabella overl. den 20 augustus 18.5 oud 63 jaer in huwelyk met Bonaventura Doens, Petrus overl. tot Zuyenkerke den 18 januarius 1821 oud 33 (of 35?) jaer in huwelyk met Marie Van Loo, ... overleden den 20 february 1847 (?) oud 68 jaer in huwelyk met Theresia De Neve, Josephus overl. tot Oostkerke den 10 augustus 1826 oud 39 jaer in huwelyk met Joanna Van Loo. R.I.P.'* (sommige van de getallen zijn moeilijk leesbaar en dus mogelijks foutief genoteerd)

527. Bernardus Ryelandt, pastoor en deken (18de eeuw)

Heden in de kerk. *'Sepulture van H^f en M^f B.. Ryelandt ... geboortig van Brugge, bach... H. Godt... in syn leven onderpastor van Staeden van S. Jacobs binnen Brugge, omtrent 30 jaeren pastor deser parochie Lissewege en 17 jaer deken van de Christenheynt int district van Damme, obiit den 19 juny 1780 naer dien tyd overgebracht te hebben als eenen waeren herder met ... parochieaennen te onderwysen in den wegh van de saeligheynt ende Christelyke leeringe.*

Bid dat hy mach rusten in vrede. Amen. Hy heeft gefondeert ... eeuwige maendelycke ... de misse ten laste ... deser parochie ...'.

528. Familie Gheyle (17de eeuw):

Volgende steen bevindt zich heden nog in de kerk, maar wordt niet vermeld in het artikel van J. Ballegeer. *Doodshoofd. 'Hier licht begraven ...Gheylli de houde over(leed) anno 1623 ende Anna Seelanders zyn tweede husvrouw. Sepulture van Anthonis Gheyle f^o (?) Maryn die over(leed) den 27^{en} septembre 1641, ende van Anna Vande Weerde zyn husvrouw die overl(eed) den ...'.*

529. Jacobus Vander Lynde (1813) & Marie C. Buskens :

Heden ten dage in of rond de kerk, maar niet vermeld in het artikel van J. Ballegeer. *'+ Hier voor(en) ligt begraev(en) s. Jacobus Vander Lynde ... in syn leven meyer der ... van Lisseweghe overleden ... april 1813 in den ouderdom van ... jaeren in houwelyke geweest met jo. Marey Catharina Buskens ten tyde van 20 jaer(en) ... R.I.P.'*

530. Adriaen Quintens Weys & P. De Witte (+ 1642) :

Heden rond de kerk, maar niet vermeld in het artikel van J. Ballegeer. *'Sepulture van Adriaen Quintens Weys p. (filius?) Jaques die ov(er)leet den ... en(de) va(n) Pauw... ..ns De Witte f^o Jan zyne huusvr(auwe) ov(er)leet den 24 sporkele 1642, en(de) adden tsamen 5 kinders, drye sonen en 2 dochters'.*

531. Jan Heven & Francine Loobuck (+ 1637):

Heden rond de kerk, maar niet vermeld in het artikel van J. Ballegeer. *'Sepulture van Ian f^o Iacop Heven ov(er)leet den ..., ende van Francine f^o Ians Loobuck huysvr(auw) van Ian Heven ov(er)leet den 24^{en} october 1637, ende aden tsamen in huwelick drie zonen'.*

532. Maerten Gheylie (+ 1641) & Barbele Valenborst:

Heden rond de kerk, maar niet vermeld in het artikel van J. Ballegeer. *'Sepulture van Maerten Gheylie f^o Marin dhoude die ov(er)leet den 3 7tembere 1641, en(de) van Barbele Valenborst f^o Fransoey's zyn huusvr(auwe) die ov(er)leet ..., en(de) hebben tsamen gheprocreert twee dochters'.*

In *'Epitaphes et monuments des églises de la Flandre au XVIeme siècle'*, van J. Bethune (1900), vinden we volgende vermeldingen:

533. Joos van Wulfsberghe (+ 1381) & Ampleunie van Lisseweghe (+ 1377); Loijs van Wulfsberghe (+ 1436) & Agnete Braderix (+ 1415):

'... licht Joos van Wulfsberghe, obiit 1381, den 14 april; ende joncvr. Ampleunie, f^o Jacop van Lisseweghe, obiit 1377, den 15 juing'. Verder: '... licht mer Loijs van Wulfsberghe, ruddere, obiit 1436, den 2 juing; ende van Agnete, f^o Jacob Braderix, obiit 1415, den 13 lauwe'.

In handschrift C. 23 geeft J. Gailliard volgende tekst: *'Hier licht m^{er} Joos Van Wulfsberghe die starf anno xiiif^c Lxxxi up den xiv dagh van april. Hier licht joncvrouw Apleunie Jacobs Van Lisweghens dochter die starf anno xiii Lxxvii up den xv juny. Hier licht ooc Loys Van Wulfsberghe rudder die starf in't jaer mcccc xxxvi den xxiv juing ende vrouw Agniete Jacob Braderix dochter die starf an^o mcccc xv den xiii lauwe'.*

534. Familie van Wulfsberghe (15de eeuw):

'... licht Joos van Wulfsberghe, f^o Loijs, obiit 1438; ende joncvr. Lijsbette van Wulfsberghe, f^o Joos, ghesellenede van Wouter van Caloen, obiit 1414, den 6 sporcle'.

In handschrift C 23 geeft Gailliard volgende tekst: *'Hier licht begraven Joos Van Wulfsberghe f^s Louis obiit mccc Lxxxi den xiii ... ende joufv(rouwe) Lisbette van Wulfsberghe f^o Joos wyf was van Wouter Van Caloen obiit mcccc xiv den vi van sporcle'*.

535. Daniel (of Donas) van Buekenaere (+ 1324); Roeland van Buekenaere (+ 14..) & Anna ... (+ 1416):

'... licht mer Daniel van Buekenaere, f^s ..., ruddere; obiit 1324'. Verder: '... licht bij Roeland van Buekenare, f^s Jans, obiit 14., op den eersten dach van april; ende joncvr. Anna, zijn wijf was, obiit 1416, den 20 octobre'.

In handschrift C. 23 geeft J. Gailliard volgende tekst: *'Hier licht m(yn)heer Doas Van Buekemaere rudder die van dees weereld schiet in 't jaer als men telde xiii^c xxiv. Hier licht ooc Roelant Van Beukemaere m(yn)heer Jans seune die starf in 't jaer mcccc... up den eesten dagh van april grasmaent ende jonckvrouw Anna syn wettig wyf die starf ano mcccc xiv up xx dagh van october'*.

In handschrift C 23 van J. Gailliard uit het Rijksarchief Brugge wordt ook nog vermeld:

536. Families Hughezeune en Reyvaert (16de eeuw):

'Op de lysten: Hier licht begraven Loy f^s Jans Hughezuens die starf int jaer mDiv den xxx dagh van meye. Sepulture van Margriete de dochtere Jan Loufhooghe des voorseiden Loys wyf was die starf anno mDviii den xxi september.

In de midden: Loy voorseyt heet bezet een eeuwig jaerghetyde telckens disendagh in des sinxendaeghen'.

Verder: 'Reyvaert. Hier licht begraven Nicolas f^s d'heer Engelbert Reyvaert f^s Francois f^s Jacobs die den zelve Jacob hadde by Cathelyne f^o Loy Hugherzuens by Margriete f^o Jan Loufhooghe die overleet den xxv van hoymaent anno mDLxxxi'.³

In de verzameling wrijfprenen van de Provinciale Dienst voor Cultuur van West-Vlaanderen, bevonden zich volgende oude grafietafdrucken die afkomstig zijn uit Lissewege (zie overzicht in het boek van Ronald Van Belle (2006)):

537. Thomas Vindegroet (+ 1426):

Afdruk van de rechter bovenhoek, met een deel van het opschrift ...

538. Franciscus Foere (+ 1555), geestelijke:

Afdruk van een zerk met afbeelding van kelk, hostie, banderol en wapenschild: *'Sepultura fratris Francisci Feure senioris huius domus qui obit an(n)o domini MVc LV XXIIa me(n)s februarii'* en *'Memories et non vives + dispone domvi tuae'*. Op de achterzijde staat genoteerd: *'Ter Doest schure 1864'*, wat er kan op wijzen dat de man een geestelijke was van de abdij van Ter Doest, die mogelijks in de vroegere abdij begraven lag. Ronald Van Belle merkt op dat de afdruk tegenwoordig verdwenen is ...

In zijn boek *'Vlakke grafmonumenten en memorietafelen ...'* (2006), vermeldt Ronald Van Belle ook het volgende:

³ Uit: *Lissewege & Ter Doest. Geschiedenis van het witte dorp en zijn abdij. Monnikenwerk*, Tielt, 2003: Een familielid was Jacob Reyvaert, geboren rond 1535, afkomstig uit Lissewege. Zijn vader heette waarschijnlijk Francois en hij had waarschijnlijk een broer die Ingelvert heette. Jacob Reyvaert werd rechtsgeleerde. Hij studeerde eerst in Brugge, en daarna aan de universiteiten van Leuven en Orleans. Hij werd ook schepen te Brugge tot hij zich in 1565 in Douai vestigde, waar hij aan de plaatselijke universiteit rechten doceerde en zelfs rector werd. Zijn loopbaan eindigde abrupt in 1568 toen hij op 33-jarige leeftijd stierf.

539. Joachim Moenin, pastoor (+ ca. 1560):

Afbeelding van priester met kelk. Deze zerk, afkomstig uit de O.L.V.-kerk, werd indertijd versneden om dienst te doen als deksel op een aalput. Het bovenste deel bleef bewaard en is nu in privaat bezit. '*...r licht begrave(n) heer Joachim Moenins i(n) syne(n) leve(n) past...*'.

540. Marlelen (?) De Brucker en ... (1597):

Afbeelding van een vrouw ... '*Sepulture va(n) Marlelen (?) De Brucker fs. Adriaen f. Maertens.*'. Daarboven: '*ouleet ... van ... de 1 ... 1597*'.

541. Loy Potters (+ 16..) en Vincentia Cooryn (+ 1612):

Afbeelding van man en vrouw. Daaronder hun geknielde kinderen: 5 jongens en 4 meisjes. '*Sepulture van Loy ...o... .. ende van Vincentia fa. ... Cooryn Potters zyn huusvr(auwe) die over(leedt) den Ve january 1612*'.

542. Jan Vande Voorde, pastoor (+ 1562 ?):

Afbeelding van een priester. '*... Vande Voorde waren pastoor vande derde portie in Lisweghe ghebooren ...*'.

21.b. LISSEWEGE: Abdij van Ter Doest (verdwenen)

Verzameling steekkaarten van de Dienst Cultuur, provinciebestuur West-Vlaanderen:

543. Thomas Vandegote, abt:

Op de plaats van de vroegere abdij, in de grond stekend, naast het huidige restaurant, bevindt of bevond zich volgende steen, deels beklad met cement. In het midden is een staf te zien. Op de hoeken evangelistensymbolen. '*H... ..cit dominus Thomas Vandegote ...dus de ... quartus . abbas qui obiit anno d(omi)n(i) ...*'.

22. LOPPEM (parochiekerk)

Voor een overzicht van verdwenen plus nog bestaande opschriften verwijzen we naar '*Graf en Gedenkschriften Sint-Martinuskerk Loppem*' van Willy Eeckeman, uitgegeven bij VVF Afdeling Brugge, 1986.

23. MEETKERKE (parochiekerk)

In het Handschrift nr. 453 uit de Brugse Stadsbibliotheek worden volgende opschriften vermeld (waarvan een aantal zich nog steeds in de kerk bevinden):

544. Laurentius Vanderhoeve, kanunnik, pastoor, prelaat (+ 1733):

'D.O.M. Sepulture van den seer eerw. heer Laur(enti)us Vanderhoeve canonync van d'abdye vande Eechoutte 26 jaeren pastor deser prochie van Meetk^e, ende oudsten van g'heel het noorden die dese pastorie heeft bedient met grooten yver, liefde en sorghvuldigheyt, vermeedinghe van devotie tot d'H. Maghet groote satisfactie niet alleen van al syne parochianen, maer selfs v(an) al d'omligghende parochien den tydt van 26 jaeren, ghefondeert hebben in dese kercke met consent van al die het aengynck een eeuwighe rente v(an) sesthien ponden gr(ooten) Vl(aemsch) s'jaers, waer voor eeuwelyck alle eersten dagh v(an) yder maent sal ghecelebreert worden een lesende misse van requiem voor de ziele vanden

h' pastor met den miserere etc., en twee stallichten op het graf, waer voor op syn sterfdag eene sal ghesongen worden, voorts naer O.L.Vr.^e Hemelvaert vier zielmissen en corts naer Alderh. vier zielmissen voor de zielen van de ouders van H' pastor met de miserere etc^d en stal-lichten aen het graf syn eeuwighe sorghe van dese fondatie de twee kerckmees(ters), overl. den 22 aug. 1733, oudt 58 jaeren, voorts naer verscheydemael gheweest te hebben in dese electie heeft haer serenis(sim)e hoogh^t vereert met de prelature van de abdye vanden Eeckhoutte ende licht hier vooren begraven. R.I.P.'

545. Robertus Dela Royere, pastoor (+ 1747):

'D.O.M. Hier light by den prelaet Vander Hove onder hem religieuse geworden den eerw. h' Robertus Dela Royere gewesen pastor deser prochie den tydt van 1 jaer en alf, overleden den 19 van oc(to)bre 1747 in den ouderdom van 34 jaeren. Weest hun beyde gedachtigh'.

546. Jooris Geersens (+ 1750) & 1 Adriana Geyle (+ 1735), & 2 Godelieve Roussemaere:

Heden nog in de kerk. 'Hiervooren light begraven den eersaemen Jooris Geersens ^f Simoen in syn leven hooftman, kerck, disch ende O.L.Vrouwemeester deser prochie, mitsgaders sluyms^f der wateringhe van Blanckenber(ghe), overl. den 12 januarii 1750, oudt 54 jaer, Voorts de eerbaere Adriana Geyle ^f Jan syne eerste huysvrouw overl. den 5 julii 1735 by de welke hij heeft geprocreëert 7 kinderen met naeme: Regina, Laurentius, Simoen, Laurentius, Augustinus, Jacobus ende Joanna, Ende de eerbaere Godelieve Roussemaere ^f Carel syne tweede huysvr. overl. den ... heb(ben) t'saemen gewon(nen) 7 kinde(ren), teweten Josepha, Petronella, Joannes, Anna, Joanna, Isabelle ende Maria. Leert sterven om't leven t'erven'.

547. Simoen Geersens (+ 1712) & Marie Willems (+ 1703):

'Vry sepulture van den eersaemen Simoen Geersens ^f Geeraert ende O.L.V.meester deser kercke ende Stalille overl. den 30 9ber 1712, ende van de eerbaere jo^e Marie Willems ^f Cornelis syne huysvr(auwe) overl. den 31 ougst 1703, de welke t'saemen in huwelick hebben gheprocureert ses kynderen: Nicolays (daarboven: +), Joannes (daarboven: +), Lauwereyns, Jooris, Simoen en Michiel. Den voors^{en} Geersens heeft gefond(eer)t eeuwich ses missen s'jaers inde prochie kercke, Clemsk(erck)e, Stalille en Zuywenk(erck)e tot laste van dissche van aldaer, welke missen moeten gedaen syn in de vasten, waer voor gejont heeft 50 po(nd)en gr(oooten) Vl(aem)s yder disch, volghens de fondatie brieven danof synde. Bidt voor de zielen'.

548. Franciscus Boone, kanunnik, pastoor (+ 1663):

Heden nog in de kerk. 'Sepulture van(den) eerw. heere Franciscus Boone, canoninck van abdye van den Eechoutte in Brugghe erfachtigh pastor deser prochie van Meetkercke die deselve pastorie deuchdelick heeft bedient XXXviii jaeren met groot contentement van een igelick en voorderinge van den kercke ende dienst van Onse Lieve Vrouwe, overl. den Viii ougst XVIe Lxiii. Bidt over de ziele'.

549. Jacob Van Speybrouck (+ 1751) & Marie Anna Anthierens (+ 1745):

'D.O.M. Sepulture van den eersaemen Jacob Van Speybrouck ^f Jacob overl. den 7 maerte 1751, oudt 37 jaeren, ende van Marie Anna Anthierens ^f Francois syn huysvr. hebben in huwelyck gheweest den tydt van 12 jaer, overl. den 23 8bre 1745, oudt 30 jaeren, verweckt 8 kinderen, waer van noch 5 in leven syn: Anna, Marta, Isabella, Robertus en Pieter. R.I.P.'

550. Thomas Quetstroy (+ 1697) & Marie Cossemaekere (+ 1691):

Heden nog in de kerk. Bovenaan medaillon of wapenschild. 'Vrye sepulture vanden eersaemen Thomas Quetstroy ^f Gillis t'synen tyde O.L.Vrouwem^f deser kercke overl. den 20 maerte 1697, ende Marie Cossemaekere ^f Mahyeu syn huysvr. overl. den 4^{en} 7ber 1691, hebben

t'samen in houwelyck geprocreeert Carel, Jacop, Thomas, Marie Anna, Adriaenken, Mary, Jacomine, Gillis, Pieter. In vrede moeten haer zielen rusten'.

551. Pieter Blauwet &1 Adriaene Questroey (+ 1694), &2 Anna Loviny (+ 1696), &3 Louyse Ramant (+ 1708):

Heden nog in of rond de kerk. *'Sepulture van den eersaemen Pieter Blauwet f^s Diericx, en van Adriaene Questroey f^o Thomas overl. 28 maerte 1694, ende van Anna Loviny f^o Jan syne tweede huysvr. overl. den 28 april 1696, ende van Louyse Ramant f^o Guilliame syne derde huysvr. overl. den 23 oct(o)ber 1708. Bidt voor de zielen'.*

552. Godelieve Boussemaere (+ 1775) &1 Jooris Goosens, &2 Joseph Schoonbaert:

Heden nog in de kerk. *'Sepulture van den eersaemen Joseph Schoonbaert f^s Bonaventura by Joosyne Myljon, geboortig van den Haude man, hooftman, kercke, disch en O.L.V. en H. Sacramentsmeester deser prochie, als oock hooftman vande moere overl. ..., Ende van d'eerbaere Godelieve Boussemaere f^o Carel syne huysvrouw, tevooren weduwe van Jooris Goosens, overl. den 26 meye 1775, in houwelycke geweest den tyd van 23 jaeren, t'saemen geprocreeert een kindt met naeme Cecilia in huwelycke met Francois Moens f^s Carel. R.I.P.'*

553. Joannes Loonis (+ 1744) & Marie Biesteman (+ 1750):

'Sepulture van den eersamen Joannes Loonis f^s Cornelis gheboortigh van Zuywenkercke t'syn tyde dischm^f deser prochie overl. den 3 july 1744, oudt 39 jaeren, en van d'eerbaere Marie Biesteman f^o Adriaen syn huysvr. hebben t'samen in huwelyck gheweest 12 jaeren, overl. den 12 maerte 1750, oudt 70 jaeren. R.I.P.'

554. Vincent Guuters (+ 1633) & Adriane Burchgrave:

Heden nog in de kerk. *'Sepulture van Vincent Guuters in zin leven hooftman, kerckm^f, dischm^f en Onse L. Vrouwem^f deser prochie va(n) Meetkercke ov(er)leet den 20 decembre 1633, Ende van Adriane Burchgrave zyne huysvr. t'saemen in huwelycke gheweest 51 jaeren, ende voortghebracht 7 kynderen, 5 soonen, 2 dochteren, overleet den ... hebben dese platse bevryt ten eeuwighe daghe en daervooren ghegheven een silver cruyce op den aetaer. Bidt over de zielen'.*

555. Christiaen Degrieck (+ 1660):

Heden nog in de kerk. *'Sepulture van Christiaen f^s Adriaen Degrieck ghebooren tot Westcapelle, jongman oudt wesende 24 jaeren, die overleet den 26 meye 1660. Bidt over de ziele'.*

556. Pieter Maertens (+ 1747) & Barbara Van Suyt (+ 1747):

'D.O.M. Sepulture van den eersaemen Pieter Maertens f^s Pieter gheboortigh van Russele, in syn leven hooftman en kerckm^f deser prochie overl. den 3 9ber 1747, oudt 81 jaeren, en van d'eerbaere Barbara Van Suyt f^o Jan syn huysvr. gheboortigh van Houtave overl. den 11 meye 1747 oudt 61 jaeren, t'saemen in huwelyck gheweest 45 jaeren, verweckt 16 kinderen, waervan noch een in't leven is met naeme Pieter in huwely. met Petronella Maelfeyt. R.I.P.'

557. Joos Cornelie (+ 1626) & Elisabette Nocke:

'Sepulture va(n) Joos Cornelie f^s Joos die ov(er)leet de 17 meye 1626, en van Elisabette Nocke f^o Jan zyn huysvr. die ov(er)leet ...'

558. Pieter F. Speecke (+ 1777) & Jacoba D'huysburgh (+ 1777):

'D.O.M. Sepulture van den eersaemen Pieter Franciscus Speecke f^s Joannis Baptista en Isabella Lauwers geboortigh van Wercken, t'synen tyde kerck, H. Sacrament, ende dischmeester deser prochie overl. den 4 8bre 1777, oudt 55 jaer, ende van d'eerbaere Jacoba D'huysburgh

1° Nicodemus en Jacoba De Grootte syn huysvrauwe geboortig van Vassenaere overl. den 13 7bre 1777, in den ouderdom van 56 jaeren, hebbende te saemen gewonnen 10 kinderen, waer van noch in't leven syn: Caecilia ... ende Joseph getrouwt met Rosa Francisca Schoutteeten. R.I.P.'

559. Joos Ghevaert (+ 1630) & Cathelyne Denolf:

'Sepulture van Joos Ghevaert kerckm' overleet den iii meye a^o 1630, ende van Cathelyne Denolf zyn huysvrauwe overleet de(n) ..., ende van haerlieder kynderen Steven Ghevaert overleet den XVIe meye 1628, ende va(n) Jan Ghevaert overleet de eersten february 1632, ende van Bernaert Ghevaert overleet de(n) V^e september 1632.'

560. Jooris Hutterwulghe &1 ... (+ 1626), &2 Janneken Messiaens:

Koperen wapenschild. 'Sepulture va(n) Jooris Hutterwulghe f^s Jooris kerckm' deser kercke ov(er)leet den ..., Ende van jonckvr. 1° Jaques zyn huysvr(auwe), ov(er)leet den 22 juny 1626, ende Janneken Messiaens 1° Jans zyn tweede huysvr(auwe) ov(er)leet den ...'

561. Charles Semeyn (+ 1636) & Jaqueminken Lanoye:

'Sepulture va(n) Charles Semeyn, die overleet de(n) 9^{en} maerte 1636, ende van Jaqueminken Lanoye zyne huysvrauwe, overleet de ... ende hebben t'zamen in huwelicke voortsghebracht acht kynderen, 6 soonen, 2 dochterkens. Bidt voor de zielen.'

562. Fransoys Cornelissens (+ 1535):

'Sepulture va(n) Fransoys Cornelissens ... die starf in't jaer XVe XXXV, den Xsten dach van meye.'

563. Pieter Caf (+ 1742) & Bregitta Van Renterghem (+ 1758):

'D.O.M. Sepulture vanden eersaemen Pieter Caf f^s Fran(cis)cus in syn leven hooftman deser parochie ende gilde oock dischm' den tydt v(an) 10 jaeren tot grooten troost der aermen overl. den 2 meye 1742, oudt 46 jaeren, En van de eerbaere Bregitta Van Renterghem 1° Carels syn huysvr. overl. den 9 jan(ua)ry 1758, oudt 57 jaeren, hebben t'saemen in houwe-lyck gheweest 16 jaeren, verweckt 7 kinderen, waer van noch een in leven is met naeme: Marie Magdalene. R.I.P.'

564. Pieter Uutterwulghe (+ 1628):

'Sepulture va(n) Pieter f^s Jan Uutterwulghe overleden ... october 1628. Bidt voor de ziele'. Verder iets van '... Uutterwulghe filius Jan die ov(er)leet den 9 november 1626' (het is niet duidelijk of het hier een aanvulling dan wel een correctie van het eerste zinnetje betreft).

565. Helena Schillewaert (+ 1770) &1 Michiel Valckaert, &2 Leonardus Marote:

'Sepulture vanden eersaemen Leonardus Marote f^s P^r by Isabelle Vlietinck gebortigh ter parochie van Ste Andries ende gedoopt in dese kercke den 10 maerte 1713, t'synen tyde kerckmeester deser kercke, den welcken overleedt den ..., Ende van d'eerbaere Helena Schillewaert 1° Anthone by Mary Dyerycx vidua Michiel Valckaert geboort. tot Klemenskercke den 15 Xbre 1709, de welcke naer met hem in houwel. geweest te hebben den tydt van 33 jaer en dry maenden, en t'saemen gewon. te hebben ses kinder, waer van noch in't leven syn: Jacobus in houwel. met Isabelle Geersens en Anna Mary in houwel. met Joannes Jacob Muyts, is ov(er)l(eden) de(n) 10 meye 1770, Voorts Victoria Valckaert doghter van Michiel t'haeren eersten huwelicke beyde gheseyde Helena Schillewaert, ghetrouwt met Jacobus D'hondt tot Brugghe. Bidt voor de zielen, opdat sy in vrede mogen rusten, amen.'

566. Martinus Deruddere (+ 1734) & Marie Catharina Rogier (+ 1727):

'Sepulture van den eersamen Martinus Deruddere f^s Jaecques gheboor. Van Eeghem coster deser prochie de(n) tydt van 35 jaeren overl. den 15 juny 1734, en van d'eerbaere Marie Cathar.^a Rogier f^o Jan ghebooren van Plasschendaele, syne huysvr. overl. den 24^{en} meye 1727, en van Carolus Mart.^s De Ruddere f^s Mart.^s overl. den 13^{en} 8bre 1727. Bidt voor de zielen'.

567. Jan Everaert & Catharina Mynghellier (+ 1632):

'Sepulture van Jan Everaert f^s Pieter in zynen tyt hooftman van Meetkercke, ov(er)leet de ..., ende va(n) Catharina Mynghellier f^o Reynier zynne huysvr. die ov(er)leet de 16^e april 1632. Bidt voor de zielen'.

568. Joanna De Brouckere (+ 1662) & 1 Adriaen De Maekere, & 2 Mattheus Froose:

Heden nog in de kerk. *'Sepulture vanden eersamen Mattheus Froose f^s Mattheus die overl. den ..., ende van jo^e Joanna De Brouckere f^o Antunus syn huysvr., die overleet den 3^{en} januaris 1662, dewelcke heeft achterghelaten drye kynderen: Anthone, Jan, ende Adrianeken, gheprocuqeert by Adriaen De Maekere haeren eersten man. Bidt over de zielen'.*

569. Marie De Stichtere (+ 1652) & 1 Marcus Janssens, & 2 Adriaen Van Duvenede:

'Vrye sepulture van den eersamen Adriaen f^s Christiaen Van Duvenede hooftman ende kerckm^f va(n) Meetkercke, ende van Marie f^o Jan De Stichtere zyn huysvr. overl. den 26 desemb. 1652, achterlatende Andries, Boudewyn, Gillis, Marcus, en Adriaen Janssens haere vyf soonen geprocreert by Marcus Janssens haeren 1^{en} man. Bidt over de zielen'.

570. Ricquart Seye (+ 1640) & Mary Gooses (+ 1640):

'Sepulture van Ricquart Seye f^s Inghel hooftman van Meetkercke overleet den 9^{en} november 1640, Ende van Mary Gooses f^o Anthuenis zyn huysvrauwe die overleedt den 29 october 1640. Bidt over de zielen'.

571. Joannes Deweerdt & Godelieve Woestyn (+ 1749):

Heden nog rond de kerk. Bovenaan medaillon ... *'Vrye sepulture van(den) eersaemen Joannes Deweerdt f^s Joannes geboortigh van Lisseweghe, in syn leven disch en kerckm^f deser kercke overl. den ..., en van d'eerbaere Godelieve Woestyn f^o Martinus geboortigh van Thournout syn huysvr. overl. den 9 7ber 1749, oudt 30 jaeren, t'saemen in houwelyck geweest 10 jaeren, t'saemen verweckt 7 kinderen, waervan nog viere in het leven syn, teweten Joanna, Pieter, Joannes en Godelieve. R.I.P.'*

572. Carel Wittinck (+ 1726) & Joanne Constant (+ 1720):

'Sepulture van den eersamen Carel Wittinck f^s Jan, overl. den 5^{en} jan(ua)ry 1726, En van d'eerbaere Joanne Constant f^o Prospert syn huysvrauwe overl. den 12 7ber 1720. Bidt voor de ziele'.

573. Gillis Jans Friquaert (?) & Magriete ... (+ 1416):

'Hier leghet Magriete Gillis Jans Friquaert wyf was, die starf in't jaer MCCCC en XVI ...' (mischien werd er bedoeld 'Gillis Jans f(ilius) Riquaert...' ?) (de rest van de tekst was onleesbaar).

574. Pieter Jacxsens (+ 1770) & Joanna Logghe (+ 1776):

Heden nog in de kerk. *'D.O.M. Sepulture van den eersaemen Pieter Jac. Jacxsens f^s Michiel by Petronella Lievens geboortig deser parochie 't synen tyde kerck, H. Sacrament, O.L.V. ende dischmeester deser parochie overl. den 22 Xbre 1770, Ende van d'eerbaere Joanna Logghe f^o Joann(es) by Marie Strubbe syn huysvrau(we) geboortig van Aerderycke overl. den 23 maerte 1776, hebben t'saemen in houwel. geweest den tydt van 23 jaer(en) en 8*

maend(en), hebben t'saemen geprocreert 7 kinderen, waervan noch in't leven syn Isabella, Joanna en Pieter. Bidt voor de zielen'.

575. Michiel Jacxsens (+ 1762) &1 Pieternelle Lievens (+ 1729), &2 Joanna Goossens (+ 1759):

Heden nog in de kerk. 'D.O.M. Sepulture van den eersaemen Michiel Jacxsens ^f Michiel in syn leven hooftman, kerck en O.L. Vrouwemeester deser prochie overl. opden 18 april 1762, oudt 80 jaeren, en van d'eerbaere Pieternelle Lievens ^f Jan syn huysvr. overl. den 14 8ber 1729, oudt 36 jaeren, t'saemen verweckt 6 kinderen, waer van noch in leven is Pieter, voorts van d'eerbaere Joanna Goossens ^f Jacob syn tweede huysvr. overl. den 17 juny 1759, oudt 51 jaeren, t'saemen verweckt 8 kinderen, waervan in leven syn: Joanne, Regina, François, Michiel, Victoria en Joannes. R.I.P.'

576. Jan Stalens & Martinken De Grave (2de helft 17de eeuw ?):

'Sepulture van Jan Stalens ^f Gillis ov(er)leet den ... ende Martinken De Grave ^f Jacques syn huysvr. ov(er)leedt den ... ende Michiel Stalens ^f Jan ov(er)leden den 1 meye 1660. In rede moeten sy rusten'.

577. Jacop Anthonis (+ 1699):

Heden nog in de kerk. 'Sepulture van den eersaemen Jacop Anthonis ^f Isack sybyt verongeluckt overleden den 24 jan(ua)ry 1699. Bidt voor de ziele'.

578. Pieter Dierick & Elisabeth Jacops (+ 1630); Cornelis Otsens (+ 1715) & Joanna Vandevelde:

Heden nog in de kerk. 'Sepulture va(n) Pieter Dierick ^f Dierick die ov(er)leet den ..., en va(n) Elisabeth Jacops ^f Jacops zyn huysvr., die ov(er)leet den 10^{en} ougst 1630, en van(den) eersaemen Cornelis Otsens ^f Adriaen t'synen tyde coninck van(de) gilde van St Sebastiaan en dischm^f deser kercke overl. den 2 Xbre 1715, oudt synde 28 jaeren, en van(de) eerbaere Joanna Vandevelde ^f Maerten syne huysvr. overl. den ... die by haer verweckt heeft vier kinderen: Joanne, Gabriel, Jacob en Mary Barbara. R.I.P.'

579. Pauwels Dix (+ 1556) & Janne Eyens (+ 1558):

Heden nog in de kerk. In het midden de afbeelding van een man en een vrouw. Op de vier hoeken vierlobben. Onderaan enkele knielende kinderen: 5 jongens en 3 meisjes. 'Sepulture va(n) Pauwels Janssuene Dixs die overleet de XVII in april a^o XV^c LVI naer Paessche(n), ende van Ver Janne ^f Jan Jansseune Eyens selfs Pauwels tweede wyf was, die overleet a^o XV^c LViii, de Xiii dach van september'.

Deze zerk wordt ook beschreven in het boek van Ronald Van Belle (2006).

580. Pieter Scherpenzele &1 Joanna De Jagher (+ 1743), &2 Anna Fraet (+ 1744), &3 Anna De D'Heyne (+ 1752):

'D.O.M. Vry sepulture van den eersamen Pieter Scherpenzele ^f Jan gheboortigh van Bughten in Guillickerlant, verweckt by Catharina Boutens, ende van Joanna De Jagher ^f Paulus syn huysvr., te vooren weduwe van Guilliamme De Ruth overl. den 13 7bre 1743, voorts van d'eerbaere Anna Fraet ^f Jan syn 2 huysvr. overl. den 21 7ber 1744, ende van d'eerbaere Anna De D'Heyne ^f Guill(ame) syn huysvr. overl. den 17 Xber 1752, t'samen verw. 4 kind., w. v. n. in lev. syn Anna Maria en Helena. R.I.P.'

581. Absolon Vander Eecke (+ 1636) & Janneken De Bruune:

Sepulture van Absolon Vander Eecke f^s Absolon, overleet den 28 maerte 1636, ende van Janneken f^o Jan De Bruune zyn huysvrauwe overleet de(n) ..., hebben t'samen in huwelic. voors^t ghebracht 10 kynderen, 3 soonen, 7 dochters. Bidt voor de zielen'.

582. Joseph De Ketelaere (+ 1787) & Mary Maertens (+ 1774):

'D.O.M. Vry sepulture van den eersaemen Joseph De Ketelaere f^{us} Gillis gheprocureert by Joanna Luyckx gheboortich ter prochie van Zerckeghem t'zynen tyde aldaer gheweest 12 jaeren hooftman en kerckmeester der voorzeyde prochie, en noch pointer deser prochie van Meetkercke ende geswooren pryser s'lans vanden Vrien overleden in den ouderdom van 63 jaeren op den 6 november 1787, Ende van de eerbaere Mary Maertens f^o Laurens gheprocureert by Josine Dittiers gebooren op de prochie van Bekeghem zyn overleden huysvrauwe, t'saemen in houwelyck gheweest den tydt van 23 jaeren en half, t'saemen in het houwelick gheprocureert 4 kinderen, waer van noch eenen in het leven is met naeme Ferdinandus: de zelve overl. den 19 9ber 1774, in den ouderdom van 60 jaeren. Bidt voor de zielen'.

583. Pieter Ricquaert (+ 1730) & Catelyne De Broecker:

Heden nog buiten de kerk. *'Hier voor licht begrav(en) den eersaemen Pieter Ricquaert f^s Mychiel overl. vrylaet binnen den ambocht en prochie van Meetkercke, dischmeester, kerckmeester ende Onse Lieve Vrouwemeester ghestorven op den 17 april 1736, van de eerbaere Catelyne De Broecker f^o Pieter syn huysvr. overl. ... hebben t'saemen in huywe. geproc^t 11 kinder., in leven syn: Mary Fransoeis en Rosa. R.I.P.'*

Op de gedenksteen, die heden ten dage nog bestaat, leest men dat hij stierf in 1730 i.p.v. 1736.

Heden ten dage in of rond de kerk, en niet vermeld in bovengenoemd handschrift:

584. Augustinus L. Mermuys (+ 1820) & Theresia Van Der Beke (+ 1834):

'Sepulture van Augustinus Laurentius Mermuys f^s Dominicus by Petronella Bassens, geboren te Meetkerke, overleden den 21 april 1820 oud 80 jaer, in huwelyk geweest by Theresia Van Der Beke f^o Philippus by Anna Otsens, geboren te Meetkerke, overleden 5 august. 1834 oud 79 jaer, dewelke gewonnen hebben de naervolgende kinderen, Joseph in huw. Met Rosa Liebaert overl. den 5 april 1840 oud 70 jaer, Isabella in 1^e huwelyk met Joseph D'Hoedt in 2^e huwel. met Jacobus Raussauw overl. den 21 december 1847 oud 67 jaer, Philippus in huw. met Isabella Roels overl. den 30 april 1828 oud 45 jaer, Joanna in huw. met Augustin Gevaert overl. den 30 august. 1896 oud 85 jaer, Ignatius in huw. by Joanna Liebaert overl. den 6 februari 1858 oud 71 jaer, Augustinus in huw. met Helena Beyne overl. den 20 maart 1870 oud 79 jaer, Coleta in huw. met Jacobus De Cloedt overl. den ... oud ... jaer. R.I.P.'

In de steekkaartenverzameling van de Dienst Cultuur, provinciebestuur West-Vlaanderen, worden een aantal andere cijfers gegeven, maar die zijn volgens mij te wijten aan onnauwkeurigheid.

585. Eduardus Van Renterghem (+ 1843) & Marie Montangie:

Bovenaan plantenmotief. *'D.O.M. Hier vooren ligt begraven Eduardus Van Renterghem zoon van Franciscus en van Regina Hennebieck, weduwaer van Marie Montangie, gebooren te Zuyenkerke, overleden te Meetkerke den 13 april 1843, in den ouderdom van 78 jaeren. R.I.P.'*

586. Nicolaus De Roover, Alexander van Risseghem, religieuzen.

'Gejont door m^r Nicolaus De Roover en m^r Alexander van Risseghem pastor gew. alhier 10 jaer heeren der abdye van Duynen t'jaer 1825'.

587. Coleta A. Van Risseghem (+ 1810):

'Hier vooren is begraven Coleta Antonia Van Risseghem f^o Servaes gebortig van Deynze, overl. den 24 mey 1810 oud 25 jaeren. R.I.P.'. Daaronder een doodshoofd met zeis en toorts.

588. Anna De Ceuninck; Frans De Clerck ...:

In de kerk bevinden zich een aantal mirakelschilderijen. Daarop onder andere:

- 'Anna De Ceuninck creupel en van niemant gheholpen betraut op Maria tot Meetk(erck)e en ghenesen offert hare cruycke' (ze offerde haar krukken). Daaronder 'Niciaeys Doolaeghe ... 1649'.
- 'Twee kinderen van m^f Frans De Clerck lam en ghescheurt door gelofte van ouders van Marie tot Meetk(erck)e ghenesen'. Daaronder: 'Jan Ysebaert kerkm(eeste)r 1645'.

In 'Epitaphes et monuments des églises de la Flandre au XVIeme siècle', van J. Bethune (1900), vinden we volgende vermeldingen:

589. Hendryck van Meetkercke (+ 1376) & ... vander Burse:

'Licht mer Hendrick van Meetkercke, ruddere; obiit 1376, den 16 juing. Zijn wijf was van die vander Burse'.

J. Gailliard geeft volgende tekst in handschrift C 23: 'Hier licht Heindrick Van Meetkerke rudder die starf an^o xxxc Lxxvi up den iv dagh in junio, ende syn wyf Ludgarde Vander Beurse die starf'.

590. Pieter van Wassenare (+ 1350 of 1356) & Margriete (of Griele) Van Varnewyck (+ 1363 of 1365):

'Licht (...) Pieter van Wassenare, obiit op den vrijdach naer Onse Vrouwe Halfougst, 1350; ende mejoncvr. Margriete, wed^e van Pieter, f^s Iwain van Vaernewijck, obiit 1363, den 12 lauwe'.

J. Gailliard geeft volgende tekst in handschrift C 23: 'Hier licht m^f Pieter Van Varsenaere die starf up de vrydagh naer Onse Vrouwe half ougst a^o xiii^e Lvi, ende mejo. Griele Yewan Van Varnewics dochtere wed. van m^f Pieter voors(eyt) die starf a^o xiii^e Lxv up xii in lauwe'.

591.

'In den obitenbouck is memorie van mer Regard van Meetkercke; ende Jan vander Straeten, f^s Ricquarts; van joncvr. Marie van Snelleghem met Weijten f^s Lamens, haeren man; van joncvr. Catheline van Wassenare, wed^e Jan van Meetkercke, 1490, in wedemaent; van Jan van Meetkercke, f^s Jans, 1505; van Pieter van Meetkercke, f^s Jans, 1504; van Jacop van Meetkercke ende joncvr. Barbele d'Ault, 1515'.

In handschrift C 23 van J. Gailliard uit het Rijksarchief Brugge wordt vermeld: 'Op den obiit boek vinde men de volgende memorien der heeren die aldaer begraven liggen en er hunne fondation hebben: M^f Rogier van Meetkerke, Jan Vander Straeten f^s Ricquaert, Maerten f^s Lammes en zyn vrouw Marie Van Snelleghem, Catherine Van Varsenaere v(idu)a Jan Van Meetkerke 1490, Jan Van Meetkerke f^s Jan 1505, Jacob Van Meetkerke ende vrouw Barbe D'Ault 1515. Merk op: In het boek van Bethune staan bovenstaande gegevens vermeld bij de parochie Snelleghem, terwijl Gailliard ze plaatst bij Meetkerke.

In zijn boek 'Vlakke grafmonumenten en memorietafelen ...' (2006), vermeldt Ronald Van Belle ook het volgende:

592. ... (+ 1444):

Abbeelding van een man. Deze zerk werd in de 20ste eeuw door pastoor Jozef Geldhof van Meetkerke ontdekt op een hoeve, waar hij dienst deed als pompbak. Momenteel bevindt ze zich in de pastorie van Meetkerke. Vermoedelijk is de zerk afkomstig uit een Brugs behuis. ' + Hier leghet M die staerf int jaer ons heeren als men screef M CCCC en XLIII den Visten dach in november'.

(wordt vervolgd)